

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
NAKIŞ EĞİTİMİ BİLİMDALI**

**ANKARA ETNOGRAFYA MÜZESİNDE BULUNAN
HESAP İŞİ İŞLEMELİ ÜRÜNLER ÜZERİNE ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS (MASTER) TEZİ

**HAZIRLAYAN
Hacer SELEK (İREZ)**

ANKARA 2008

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
NAKIŞ EĞİTİMİ BİLİMDALI**

**ANKARA ETNOGRAFYA MÜZESİNDE BULUNAN
HESAP İŞİ İŞLEMELİ ÜRÜNLER ÜZERİNE ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS (MASTER) TEZİ

**Hazırlayan
Hacer SELEK (İREZ)**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Gönül YILMAZKURT**

ANKARA 2008

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Hacer SELEK'e ait “ Ankara Etnografya Müzesinde Bulunan Hesap İşi İşlemeli Ürünler Üzerine Araştırma” adlı çalışma, jürimiz tarafından Nakış Eğitimi Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof.Dr. Fatma ÖZCAN

Üye : Yrd.Doç.Dr. Melek ÖZTÜRK

Üye : Yar..Doç.Dr. Gönül YILMAZKURT

ÖNSÖZ

Güzel sanatların bir kolu olan el sanatları göz nurunun, ince zevkin, uzun sabrın, gönüllerde yatan düşüncelerin sanat olarak ifadesidir.

Her toplumun kendine özgü kültür birikimi olduğu gibi, gelenek-görenekleri, dili, karakteri, rengi de halk topluluklarının içinden doğarak gelişen halk sanatlarını etkilediği görülmektedir. Müzik, oyun, edebiyat v.b. dalların yanı sıra; el sanatları, o toplumun kendine özgü değerleri yansıtan en önemli alanlardandır. Kültür birikiminin; biçimlerle, renklerle ve çeşitli tekniklerle en içten ve doğal yansıması olan el sanatları kişiye mal edilmemiş, yapanları hep gizli kalmıştır.

Günümüzde: Kültürü gelecek kuşaklara aktarmak adına müzeler en önemli mekanlardır. Çocukların ve gençlerin tarihi anlamaları geçmişi ile yaşadığı gün arasında sağlıklı ilişki kurabilmesi müzelerdeki etkin eğitimle sağlanabilir.

1938-1953 yılları arasında Atatürk'ün naşının bulunduğu, geçmişten günümüze birçok sanat eserini muhafaza eden ve sergileyen Etnografya Müzesinde işlemlerde yapılan araştırmaların sınırlı olması tez konusu olarak buradaki Hesap İşleri ürünleri seçmemde etkili olmuştur.

Tezimde değerli bilgi ve tecrübeleriyle beni aydınlatan, bana yol gösteren Değerli hocalarım Prof. Dr. Fatma ÖZCAN ve Yrd. Doç. Dr. Melek ÖZTÜRK'e teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın yürütülmesinde büyük uğraş veren, katkı ve emeği büyük olan saygı değer öğretmenim Yrd. Doç. Dr. Gönül YILMAZKURT 'a desteğini benden esirgemeyen sevgili eşime, Müze araştırmalarımnda yardımcı olan Etnografya Müzesi işleme bölümü sorumlusu sayın Gönül Ertem'e sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

ETNOGRAFYA MÜZESİNDE BULUNAN HESAP İŞİ İŞLEMELİ ÜRÜNLER ÜZERİNE ARAŞTIRMA

Selek (İrez), Hacer Yüksek Lisans Tezi

Nakış Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Gönül YILMAZKURT

Haziran - 2008

El Sanatları insanoğlu var olduğundan beri, ihtiyaçlarına paralel olarak gelişmiştir. Başlangıçta ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan el sanatları, daha sonra gelişerek çevre şartlarına göre değişimler göstermiş, ortaya çıktığı toplumun duygularını, sanatsal beğenilerini ve kültürel özelliklerini yansıtır hale gelerek "geleneksel" vasfı kazanmıştır.

Araştırmada Hesap işi işlemeyle ilgili literatür taraması yapılarak, Ankara Etnografya Müzesindeki Hesap İşlerine ulaşılmış ve bunların ışığı altında, kullanılan desen, renk ve kompozisyon özellikleri değerlendirilmiştir.

Araştırmanın genel amacı; Ankara etnografya müzesinde bulunan hesap işi işlemeli ürünlerin, nitelik (teknik, araç-gereç, renk, kompozisyon, bezeme konuları) açısından incelenerek desen çizimlerinin yapıp belgelenmesi ve yararlanmak isteyenler için kaynak oluşturmasını sağlamaktır. İşlemleri tanıtacak bilgileri içeren bilgi formları hazırlanmıştır.

Bu araştırmada tarihi aştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi ürünler oluşturmaktadır. Evrenden tesadüfi örneklem tekniği ile seçilmiş müze müdürlüğünün izni dahilinde 20 adet hesap işi ürün incelemeye alınabilmiştir.

Ankara Etnografya Müzesi'nde bulunan Hesap İşi İşlemeli ürünlerin bilgi formlarında kullanılmak üzere fotoğrafları çekilmiştir. Bilgi formlarında işlemlere ait niteliklere (tür, teknik, renk, desen, kumaş, iplik ve kompozisyon özelliklerine) yer verilmiştir.

Bilgi formlarından elde edilen bilgiler tablolara aktarılarak çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguları aşağıdaki gibi özetleyebiliriz.

Yapılan araştırmada en çok sandık lekeli ürüne rastlanıldığı, ürünlerin çoğunun onarım görmemiş olduğu, tür olarak en çok peşkir olduğu, ürünlerin tamamında düz ve verev hesap iğnesi tekniği kullanıldığı, elde bastırarak kenar temizlemesi yapıldığı, ipliklerde en çok metal sim, kumaş olarak bez dokuma kullanıldığı, kumaşlarda liflerin doğal rengi olan kırık beyaz ve krem rengi kullanılmıştır. Renklere bakıldığında %70 oranında sarı metal sim ilk sırada yer almaktadır bunu sırasıyla turuncu, siyah, yeşil, koyu mavi, izlemektedir, ürünlerin tamamında bitkisel bezeme kullanıldığı, en çok bağlantılı sıralamalı kompozisyon uygulandığı görülmektedir.

ABSTRACT

RESEARCH ON COUNTING HANDICRAFTS

IN THE ETNOGRAFYA MUSEUM

Selek (İrez), Hacer Master Thesis

The Education Science Of Embroidery

Advisor: Yrd. Doç. Dr. Gönül YILMAZKURT

June – 2008

Handiworks have developed with the parallel of human needs since the beginning of history. Initially, The main reason for the handiworks were the needs. But since then they have changed by the enviromental affects. They have represent the emotion, art approved and cultural features of the community so became a traditional name.

In the dissertation, the traditional counting handi crafts were scanned in the area, reached the Ankara Etnoğrafya Museum's and under the lights oh these, design, hue and composition features were assed.

The aim of the dissertetion is figuring out the counting handi craft works, saving the features, photographing and drawing them .For analysis, charts including the handi works information are made.

In this dissertation the survey technic was used. The search basicly is based on counting handicraft products of Etnoğrafya Museum. From this products, randomly 20 counting handi crafts were chosen.

The photograph of the products were taken, features of the works (kind, technics, hue, design and composition) are shown.

The data acquired from forms were solved by sending to charts. The results gathered from dissertetion were compared with other works. The results can be summarize as below

In the dissertetion , box dirty products are majority of the works, most of them are not modified, as a kind peşkirs are main, in the most of the products plain and diagonal counting technics are used, pressure by hand especially used on corner clearings, in yarns metal sim generally used, as a fabric cotton are esed, as used colors in the products mostl used white, on the border especially black is chosen, in all products herbal figures are used, mostly used composition is continual.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLOLAR LİSTESİ.....	viii
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	ix
ÇİZİMLER LİSTESİ.....	x

BÖLÜM I

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	8
1.3. Alt Amaçlar.....	8
1.4. Araştırmanın Önemi.....	9
1.5. Varsayımlar.....	10
1.6. Sınırlılıkları.....	10
1.7. Tanımlar ve Kısaltmalar.....	10

BÖLÜM II

2. KAVRAMSAL BOYUT İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	14
2.1. Kavramsal Boyut.....	14
2.1.1. El Sanatlarının Tanımı ve Önemi.....	14
2.1.2. Müzeler ve Önemi.....	15
2.1.3. Türkiye de Müzelerin Tarihi Gelişimi.....	16
2.1.4. Türkiye deki Müze Çeşitleri.....	17
2.1.5. Müzelerin Görevleri.....	18
2.1.6. İşlemenin Tanımı ve Türleri.....	18
2.1.6.1. Hesap İşi Tekniği Tanımları.....	19
2.1.6.2. Hesap İşi İğneleri İşlem Yaprakları.....	21
2.2. İlgili Araştırmalar.....	37

BÖLÜM III

3. YÖNTEM.....	41
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	41
3.2. Evren ve Örneklem.....	41
3.3. Veri Toplama Tekniği.....	42
3.4. Verilerin Çözümlemesi.....	42

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	43
------------------------------	----

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	134
5.2. Öneriler.....	136

KAYNAKÇA.....	137
---------------	-----

EKLER.....	139
------------	-----

EK BİLGİ FORMU ÖRNEĞİ	139
-----------------------------	-----

TABLULAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
1. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerin Bugünkü Sağlık Durumu.....	124
2. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerin Onarım Durumu.....	125
3. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerin Uygulama (peşkir, çevre, yağlık, örtü) Alanları.....	126
4. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerde Kullanılan İğne Teknikleri.....	127
5. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerde Kenar Temizleme Teknikleri	128
6.İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerinde Kullanılan İplik Özellikleri	129
7. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Kumaş Özellikleri.....	130
8. İncelenen Hesap İş İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Renk Özellikleri.....	131
9. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Desen Özellikleri.....	132
10. İncelenen Hesap İşi İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Kompozisyon Özellikleri..	133

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

<u>Fotoğraf No</u>	<u>Sayfa</u>
Fotoğraf 1 Yağlık	44
Fotoğraf 2 Peşkir.....	48
Fotoğraf 3 Yağlık.....	52
Fotoğraf 4 Çevre.....	56
Fotoğraf 5 Yağlık.....	60
Fotoğraf 6 Çevre.....	64
Fotoğraf 7 Peşkir.....	68
Fotoğraf 8 Peşkir.....	72
Fotoğraf 9 Peşkir.....	76
Fotoğraf 10 Peşkir.....	80
Fotoğraf 11 Peşkir.....	84
Fotoğraf 12 Çevre.....	88
Fotoğraf 13 Peşkir.....	92
Fotoğraf 14 Çevre.....	96
Fotoğraf 15 Peşkir.....	100
Fotoğraf 16 Örtü.....	104
Fotoğraf 17 Peşkir.....	108
Fotoğraf 18 Peşkir.....	112
Fotoğraf 19 Çevre.....	116
Fotoğraf 20 Çevre.....	120

ÇİZİMLER LİSTESİ

<u>Çizim No</u>	<u>Sayfa No</u>
Çizim 1 Yağlık	47
Çizim 2 Peşkir	51
Çizim 3 Yağlık	55
Çizim 4 Çevre	59
Çizim 5 Yağlık	63
Çizim 6 Çevre	67
Çizim 7 Peşkir	71
Çizim 8 Peşkir	75
Çizim 9 Peşkir	79
Çizim 10 Peşkir	83
Çizim 11 Peşkir	87
Çizim 12 Çevre	91
Çizim 13 Peşkir	95
Çizim 14 Çevre	99
Çizim 15 Peşkir	103
Çizim 16 Örtü	107
Çizim 17 Peşkir	111
Çizim 18 Peşkir	115
Çizim 19 Çevre	119
Çizim 20 Çevre	123

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amaçları, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımları açıklanmıştır.

1.1. Problem

Sanat: Sanat, düşüncelerin, amaçların, duyguların, durumların yada olayların beceri ve düş gücü kullanılarak anlatılmasına yada başkalarına aktarılmasına yönelik yaratıcı insan faaliyetidir (Alpaslan, 2005, s.1).

Sanat: İnsan eliyle yapılan insan eseri olan şeyler, insanın güzel ve faydalı şeyler yapabilme istidat'ı ve kabiliyeti; insanın meşgul olduğu bir iş marifet ve meslekle ilgili kuralların bütünü insanın kendi kabiliyet ve marifetleriyle eserler meydana getirmesinin çeşitli yöntemleridir.

Sanat kelimesi bugün daha çok menfaat ve fayda götürmeyen, işe yararlılık endişesi taşımayan hüner ve faaliyetler için kullanılmaktadır. Bu tür işler yalnız güzellik heyecanı ve bedihi zevk veren işlerdir. Bunlar hakkında güzel sanatlar tabirleri kullanılır. Batının klasik tasnifinde güzel sanatlar beş ana dala ayrılır. Musiki, heykeltıraşlık, mimari, şiir, resim. Son dönemde sinema, tiyatro, sanat fotoğrafçılığı, bale de güzel sanatlar olarak kabul edilmektedir (Ötüken Ansiklopedisi, c.15, s.3385).

El sanatları; İnsanların gereksinimlerini karşılayacak uğraşlar şeklinde ortaya çıkmış, yaşayış tarzları ve iklim koşullarına uygun özellikler göstererek, belirli

kültürlerin özelliklerini yansıtır hale gelmiştir. El sanatlarında üretim, insanın hatta toplum duygu ve düşüncelerini teknik ve madde ile beraber yoğrulmasıyla oluşmaktadır (Akçin, 2006, s.1).

“El sanatları üretildiği çağa damgasını vuran birer belge olarak geleceğe ışık tutmuş ve geçmiş ile bağlantı kurmamızı sağlayan değerler ürünü olmuşlardır” (Kale, 2001, s.1).

Etnografya milletin yaşama şekillerinin betimlenmesi ve onları tanıma ilmidir. İnsan topluluklarının meydana getirdiği maddi kültürleri tanımlar. Giyim, süs eşyası, ev aletleri, bir yayık veya beşiğin yapılışı etnografyanın konusu kapsamındadır (Yeni Rehber Ansiklopedisi, 1984, c.7, s.58).

Riviere'in tanımına göre (1962) kültürel değerlere sahip bir bütünü çeşitli araçlarla korumak, incelemek, değerlendirmek ve öncelikle halkın estetik beğenisinin yükselmesi ve eğitimi için sergilemek amacıyla kamu yararına çalışan sanata, bilime, tarihe, sağlığa, teknolojiye ait koleksiyonları bulunan sürekli kurumlardır.

Müze toplumun bilimsel ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, toplayan, koruyan, sergileyen, belgeleyen yaşatan ve yönlendiren yaygın bir eğitim kurumudur (Mercanoğlu,2004, s.8).

Eğitimin temel amacı bireyi mümkün olan en yüksek mükemmel seviyeye ulaştırmaktır (Aklan,Sezgin,Doğan,1998, s.9).

Eğitim: bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve planlı bir şekilde isteyerek değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1994).

Müzeler hem öğretmeli hem eğlendirmelidir. Müzenin öğretici rolü ziyaretçiyi daha zengin bir yaşam yaşayacak ve topluluğa daha fazla şeyler getirecek şekilde donatmak, onun bilgilerini genişletmesine yarayacak yöndedir. Eğlendirici

rolü ise, bireyin çevresine tepki olanaklarını genişletmek aynı zamanda bu çevrenin onun üzerine yaptığı baskıdan, sözcüğü çevrenin onu yaşatabilmek için zorladığı çetin savaştan yada bir endüstri şehrinde yaşamaya çalıştığı kötü yaşamdan onu bir dereceye kadar kurtarmaya yöneliktir (Topallı,2001, s.6).

Etkili bir öğretim için müzeler sergiledikleri somut veriler ile ideal bir eğitim ortamı olabilir. Müzelerin bu potansiyelinden faydalanarak bu ortamları eğitim açısından etkin kılmak çağdaş müzecilik anlayışının temel ilkelerinden biridir. Müzeler hem bir bilimsel kurum hem de bilgi, iletişim, belgeleme ve eğitim merkezleri olma özellikleri ile de birer yaygın eğitim kurumlarıdır (Mercanoğlu, 2004, s.8).

Öğrenciler yalnızca sergileri inceleyerek çok şey öğrenebilir. Fakat bir müzenin sahip olduğu güç, tarihi daha dokunulabilir ve canlı yapmasındadır.

Müzelerin Sağlayabileceği Bazı Nitelikler:

Empati: Okul karşımızdaki insanları anlamayı kuvvetlendirmeli ve kavrayış gücünü geliştirmelidir.

Yaratıcılık: Öğrencilerin yaratıcılık yeteneklerini ve değişik ifade vasıtalarını kullanma alanını geliştirmelidir.

Merak ve Bilgiye Susama: Bütün öğrencilerin öğrenmeye olan heyecanını ve isteğini iletmeye çalışmalıdır.

Eleştirel Düşünme: Öğrencilerin olayları ve koşulları dikkatle inceleme ve değişik seçenekleri kavrama yeteneklerini geliştirmek de bir zorunluluktur (Seidel, 1999, s.26).

Müzelerin işlevi: Müzelerin işi değerli ve ilginç nesnelere oluşan koleksiyonları saklamak, korumak ve bunları halka arz etmektir. Müzeler, parçaları ziyaretçilere tanıtmak ve bilgi vermek amacıyla etiketler (Temel Biritannica, 1993, s.13).

Müzeler topluma hizmet verirken, çalışmalarını beş ana amaç doğrultusunda yürütürler. Bunlar: toplamayı sağlamak, belgeleme, koruma, sergileme ve eğitimidir.

Müzeciliğin ilk ortaya çıktığı tarihlerde biriktirme, toplama dışında hiçbir amaca hizmet etmediği görülmektedir. İnsanların kendi evlerinde, tapınaklarda, kiliselerde toplanan eserlerin zamanla halka sunulmaya başlanması ile müzeciliğin amaçlarında çok boyutluluk başlamıştır. Halka sunma (sergileme) olarak belirleyeceğimiz boyuttaki müzelere çeşitli görevler yüklenmiştir. Toplanan bu eserlerin depolanması, korunması, belgelenmesi konusu ortaya çıkmıştır. Eserler sadece sergilenmekle kalmamış, bunlar halkın beğenisini kazanacak şekilde sunulmaya başlanmıştır. Koruma, belgeleme, depolama gibi işler bir uzmanlık alanı haline gelmiştir. Müzeler zamanla sergileme işini eğitim amaçlı yapmaya başlamış, eğitimde gerek alanla ilgili uzmana yönelik, gerekse halka yönelik olarak planlama ve uygulama yoluna gidilmiştir (Topallı, 2001, s.5).

Çağdaşlık tekniklerle ilerleyen bir şeydir. Eskiden müzelerin çatısı altında toplanan ve belli bir düzen içinde sergilenen eserler kendi dayanıklılık süresince kaderlerine bırakılırdı. Dış etkenlerin ve zaman aşımının olumsuz etkilerinden korunmak için çeşitli önlemler alınmıştır ve bu önlemler teknolojinin ilerleyen paralelinde eserlerin ömürlerini mümkün olduğunca uzatılmıştır (Aydın, 1993, s.11).

Müzeler, günümüzde artık sadece obje sergilemekle yetinmemekte ve halka karşı sorumluluklarının olduğunu kabullenmektedir. Kitapların ve derslerin açıkça ortaya koyamadığı olgu, olay ve nesnenin yaşantı içerisinde oluşması gereken bağları müzeler sergilemektedir. Bu nedenle müzelere eğitim amaçlı kurumlar, gözüyle

bakılmalıdır. Müzelerin temel işlevlerinden biri de eğitim olmalıdır (Altun, 2003, s.14).

Müzecilik Semineri (Eylül 1998) bildirgesinde; slaytlarla öğretimin nesne, insan arasındaki etkileşimi ve etkiyi yaratmadığı, doğrudan ilişki kurma olanağı sağlamamasından dolayı öğretme öğrenmede etkili olmadığı, müzelerin bir eğitim aracı olarak ele alınmalarındaki en önemli rolün objeler ile öğrencinin doğrudan ilişki kurma olanağı sağlaması, müzelerde nesnelere gözleyerek öğrenme durumunun oluşması nedeni ile aktif öğrenmenin gerçekleşmesi ile ilgili sonuçlar ortaya konmuştur (Mercanoğlu, 2004, s.15).

UNESCO'nun 1958 yılında "Müzelerin Eğitimdeki Rolü Hakkında" başlıklı Brezilya'daki bölge seminerinde, müzeler dokuz grup altında toplanmıştır. Sanat müzeleri, modern sanat müzeleri, arkeoloji ve tarih müzeleri, etnografya ve folklor müzeleri, doğal bilim müzeleri, bilim ve fen müzeleri, bölge müzeleri, uzmanlık müzeleri , üniversite müzeleri (Topallı, 2001, s.4).

Neolitik devirlerden çağımıza kadar pek çok kültür Anadolu'da doğmuş gelişmiştir. Anadolu'nun doğu ile batıyı birbirine bağlayan köprü durumunda olması kültürel alışverişlere neden olmuştur. Bu kültür alışverişlerine rağmen geleneksel sanat yapıtlarımız bugüne kadar devam etmiştir. Etnografya Müzesi Etnografik eserlerden ziyade geleneksel Türk Sanatının Selçuklular devrinden başlayıp, bu güne kadar devam eden örneklerinin sergilendiği bir müzedir. Elimizdeki örnekler Türklerin sanata nedenli önem verdiklerini kanıtlayan belgelerdir (Aksoy, 1980, s.7).

Ankara Etnografya Müzesi. Türkiye de Cumhuriyet döneminde kurulan ilk müzelerden biridir. Macar Türkoloğu Meszaros'un tavsiyesi üzerine Ankara' da bir "Milli Müze" kurulmak üzere 1925 yılında inşaatına başlandı. 1927 yılında bitirildi. Anadolu'dan derlenen Türk sanat eserleri ve etnografik malzeme ile sergilemesi yapılarak 1930 yılında Etnografya Müzesi adi ile ziyarete açıldı. Zamanla büyüyen

ve zenginleşen Müze'nin bugün,on salonu, kütüphanesi, arşivi, depoları ve idare odaları vardır. Sırasıyla salonlar aşağıdaki bölümlere ayrılmıştır.

Giriş (Şeref Holü): Müze girişinde üzeri kubbe ile örtülü büyük bir salondur. Büyük Atatürk'ün ölümünden sonra, naaşı, geçici olarak 1938-1953 yılları arasında buraya gömülmüştür. Yerinde mermer bir plaka üzerinde (Burası 10.11. 1938'de sonsuzluğa ulaşan Atatürk'ün 21.11.1953'e kadar yattığı yerdir) cümlesi yazılıdır. Şeref holü olarak adlandırılan bu salonda Atatürk'ün bronz bir portresi ve resimleri vardır.

Giyim Salonu:Bu bölümde Anadolu'nun çeşitli bölgelerine ait Türk halk giyimleri,süs takıları,kadın başlıkları,berber takımları ve nalınlar sergilenmektedir.

İşlemeler Salonu: Salonda, çevre, uçkur, peşkir, kese, yatak örtüleri, çorap, hamam takımları gibi Türk elişlerinden örnekler görülür. Duvarlara ise Anadolu kilimleri asılmıştır.

Dokumalar Salonu: Bu salonda Anadolu'daki tarihi dokuma sanatından seçkin örnekler yer alır.Osmanlı devri Gördes, Kula, Bergama, Yörük, Mucur, Konya, Ladik, Uşak halıları ile kilimleri ve Osmanlı devri kumaşları, çatma kadifeler, bir şayak tezgahı ve aletleri yer almaktadır.

Madeni Eserler Salonu:Anadolu bakır işçiliğinin, örnekleri, siniler, kazanlar, taslar,sahanlar,tepsiler,pirinç mangallar, fenerler, ibrik ve güğümler, sefer tasları; ayrıca Anadolu'ya özgü bir yer sofrası, Anadolu bıçakları vs.

Ankara Evi: 17.yüzyıla ait bir Ankara evinin bir odası işlemeli tavanı , rafları, ocağı, dolapları, sediri, döşemesi, lambası, aynası ve her şeyi ile yaşatılmakta. Gergef işleyen bir kadın,ayakta bir Ankara seymeni giyimiyle sergilenmiştir.

Koridor:Bu bölümde mutfak takımları,Çanakkale seramikleri,halter taşı güzler, müzeye bağışlanan çeşitli etnografik eserler, koşum takımları, ok sandığı.sigara takımları sergilenmiştir. Öteki bölümde de Selçuklu ve Osmanlı devri çinilerinden örnekler, Türk cam eserleri, Çin-Japon porselenleri yer alır.

Tekke Eşyaları Salonu: Anadolu'da tekke ve türbeler kapatıldıktan sonra, müzeye getirilen Bektaşî, Mevlevî, Bayramî, Rifai gibi tarikatların tekkelerinde kullanılan çeşitli eşyalar.

Besim Atalay Salonu:Tanınmış bilgin Besim Atalay'ın,Etnografya Müzesine bağışladığı müzelik eserler. Yazma kitaplar, levhalar, yazı takımları, paralar, silahlar, mutfak eşyaları, şamdan, buhurdan ve fenerler, işlemeli çekmeceler, çiniler, cam eserler, anahtar ve kilit koleksiyonu, halı- kilim ve dokuma örnekleri.

Yazma Eserler Salonu: Salonda yazı,cilt ve süsleme yönünden sanatlı Kur'anlar, yazma eserler, Osmanlı devri ferman ve beratları, madalyonlar, nişanlar, hattatların kullandıkları yazı takımları, tanınmış. Türk hattatlarının el yazıları ile levhalar, minyatürler sergilenmektedir.

Ahşap Eserler Salonu: Selçuklu,Beylikler ve Osmanlı devri ahşap işçiliği şaheseri minber ve mihraplar, mezar sandukaları, kapı ve pencere kanatları, rahleler, Selçuklu tahtı. Ayrıca vitrinde Selçuklu ve Osmanlı devri (İznik,Kütahya) duvar çinilerinden örnekler.

“Müzenin, yazma - basma eserlerin bulunduğu Kütüphanesi ile çeşitli belgelerin saklandığı arşivi de çok değerlidir” (Önder, 1992, s.34,35,36).

Araştırmalar sonucunda Ankara Etnografya Müzesi hakkında değişik amaçlarla ve farklı biçimlerde yapılmış mevcut araştırmalar incelendiğinde Hesap İşi İşlemeler ile ilgili yayınların sınırlı olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle Etnografya Müzesindeki İşlemeler arasında bulunan Hesap İşi ürünlerin teknik, desen, renk,

kompozisyon, kumaş, iplik, özelliklerinin incelenmesi, bu eserlerin desenleri çizilerek belgelenmesi, müzedeki eserlerin bir kısmının da olsa gün ışığına çıkarılması, faydalanmak isteyenler için kaynak oluşturması açısından bu araştırma yapılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; Ankara etnografya müzesinde bulunan hesap işi işlemeli ürünleri, nitelik (teknik, araç-gereç, renk, kompozisyon özellikleri, bezeme konuları) açısından incelenerek, aynı zamanda desen çizimlerinin yapılarak belgelenmesi ve yararlanmak isteyenler için kaynak oluşturmasını sağlamaktır.

1.3. Alt Amaçlar

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır.

1. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin bugünkü sağlamlık durumu nedir?
2. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin onarım durumu nedir?
3. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin uygulama alanları (peşkir, çevre, uçkur, örtü) nedir?
4. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerde kullanılan iğne teknikleri nelerdir?
5. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerde kullanılan kenar temizleme teknikleri nelerdir?
6. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin iplik özellikleri nelerdir?

7. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin kumaş özellikleri nedir?

8. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin renk özellikleri nelerdir?

9. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin bezeme konuları nelerdir?

10. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi işlemlerin kompozisyon özellikleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Gelişmekte olan her kurum gibi müzelerde kendini korumak ve geliştirmek zorundadır. Nesne yada yapıtı toplayarak güncelliğini korumak isteyen müzelerin bir çok işlevi vardır. Bu işlevlerden biriside eski medeniyetlerin kültür mirası olan eserlerini toplamak ve korumaktır. Müzeler sadece ziyaret yeri değil aynı zamanda eğitim ve bilimin faydalandığı mekanlardır.

Nakış eğitiminde de müzelerin bu işlevi çok önemlidir. El sanatlarının geçmişten günümüze bir çok medeniyetten ve özellikle Osmanlıdan kalan bir çok eser nakış eğitimine kaynak olmaktadır.

Yapılan bu araştırma, ulaşılmak istenen amaç ve çözümlenmek istenen problemin gerçekleşmesi açısından önemlidir. Müzede bulunan hesap işi işlemler konusunda mevcut araştırmalar incelendiğinde, müzeyle ilgili farklı amaçlarla değişik araştırmalara rastlanmıştır. İşleme bölümü ile ilgili sınırlı düzeyde araştırma tespit edilmiştir. Bu husus dikkate alındığında müzenin işleme bölümündeki hesap işi işlemler üzerine yapılan bu çalışma önemlidir.

Milli kültür unsurlarımızdan olan, el sanatların içinde yer alan el işlemlerine verilen değerin artırılması, geçmişten günümüze kalan maddi kültür unsurlarının

kaydedilerek belgelenmesi açısından önemlidir. Eserlerin çeşitli niteliklerinin incelenerek, desen çizimlerinin yapılması yararlanmak isteyenler için kaynak teşkil etmesi, kumaşların, renklerin, desenlerin tanıtılması açısından önemlidir.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki varsayımlar yer almaktadır.

1. Araştırma için seçilen hesap işi işlemeli ürünler evreni temsil etmede yeterlidir.
2. Araştırma için geliştirilen ölçme aracı ile yeterli bilgi sağlanmıştır.

Ortaya konulan sonuçların ve önerilerin Ankara Etnografya Müzesinde bulunan hesap işi ürünlerin değerlendirilmesinde, eğitime katkısının belirlenmesinde yardımcı olacağı varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırmanın kapsamı; Ankara Etnografya Müzesinde bulunan Hesap işi ürünler ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar ve Kısaltmalar

Atlamalı Sıralamalarla Düzenlenmiş Kompozisyonlar: bir sırada bulunan motifler diğerinin boşluğuna gelecek şekilde yerleştirilmiş kompozisyonlar (İlker, 1982, s.21).

Bağlantılı Sıralamalarla Düzenlenmiş Kompozisyonlar: Motifler birbirine kopuk dallar, yapraklar yada oklar ile bağlanmıştır (İlker, 1982,s.21).

Balıkçı Düğümü: Açılabilir bir düğümdür ve iş bitiminde düğüm açılarak iplik kumaşın tersinde tutturulur (Köklü, 2002, s.37).

Belgeleme : Bir olgunun doğru olduğunu belge ile göstermek, ortaya çıkarma. Belgelemek işi, tevsik etmek.

Bezayağı Dokuma: Çözümlü iplikleri ile atkı ipliklerinin eşit miktarda atılıp sıkıştırılmasıyla oluşan dokuma şeklidir.

Bezeme: Süsleme, tezyin (TDK Sözlük, 2005, s.258)

Bir Merkeze Doğru Yönlendirilmiş Kompozisyonlar: Köşede yer alan motifler diyagonal, aralarda bulunan motifler yatay ve dikey yerleştirilmiştir (İlker, 1982, s.22).

Bitkisel Bezeme: Çiçek, dal, meyve, yaprak vb. bitkisel şekiller kullanılarak yapılan bezemedir.

Çevre: Kare biçiminde köşeleri sırma nakışlarla süslü mendil. Çevreler boyuna bağlandığı gibi belde kuşağa da asılır, başa bağlanan çevrelerde görülmektedir (Önder, 1995, s.41).

Desen: İşlemede desen, bir nesnenin veya bir figürün yalnızca ana hatlarının bir yüzey üzerinde serbest elle cetvel, pergel gibi yardımcı araçlar kullanılmadan çizgilerle ifade edilmesidir (Yılmazkurt, 2002, s.33).

Diyagonal: Çapraz, köşegen.

Düzenli Sıralamalı Kompozisyonlar: Yan yana, dikey, yatay veya diyagonal yerleştirilmiş motiflerden oluşan sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar (İlker, 1982, s.21).

Envanter: Bir ticaret kuruluşunun para, mal ve diğer varlıklarıyla genel olarak borçlu ve alacaklı durumlarını, nicelikleri ve değerleriyle ayrıntılı olarak gösterme. Bu durumu gösteren çizelge (TDK Sözlük, 2005, s.640).

Figürlü Bezeme: Çocuk, bayan, erkek gibi çeşitli figürler kullanılarak yapılan bezemelerdir.

Geometrik Bezeme: Kare, dikdörtgen, daire vb. geometrik şekiller kullanılarak yapılan bezemelerdir.

Gözeme: Türk işinde şekillerin sınırlarının belirlenmesinde, Hesap işinde ise düz ve verev hesap iğnelerinin arasında ve sınırı düz iplik olmayan şekillerin belirlenmesinde uygulanan bir tekniktir (Özcan, 1994, s.74).

Hayvansal Bezeme: Kelebek, kuş, geyik vb. hayvansal şekiller kullanılarak yapılan bezemelerdir.

Kültür: Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü (TDK Sözlük, 2005, s.1282).

Koleksiyon : Öğrenme, yarar sağlama veya zevk amacıyla bir araya getirilmiş ve özelliklerine göre sınıflara ayrılmış nesnelerin bütünü (TDK Sözlük, 2005, s.1200).

Merserize :Kimyasal bir yöntemle parlaklık verilmiş pamuk ipliği (TDK Sözlük, 2005, s.1376).

Nesneli Bezeme: Vazo, saksı,kurdele, fiyonk vb. nesneli şekiller kullanılarak yapılan bezemedir.

Oyulgama: 3 iğlik alt, 3 iplik üstten gidilerek yapılan bir tür teyeldir ve işlemenin altında kalır (Köklü, 2002, s.37).

Peşkir: Elleri, yüzü yıkadıktan sonra kurulamak için hazırlanmış, iki dar ucu bordürle bezenmiş ya keten yada pamuklu dokumadan yapılmış dikdörtgen örtü (Barışta, 1999, s.222)

Sakangur: Tülbent ve mermerşahi benzeri, bezayağı tekniği ile dokunmuş iplikleri sayılabilen pamuklu bir dokuma.

Tasarım: Zihinde canlandırılan biçim. Daha önce algılanmış olan bir nesne veya olayın bilinçte sonradan ortaya çıkan kopyası (TDK Sözlük, 2005, s.1911).

Yağlık: Büyük mendil, çevre (Korkusuz, 1980, s.399).

Yazılı Bezeme: Markalar ve Osmanlıca rumuzlar kullanılarak yapılan bezemelerdir.

M.E.B: Milli Eğitim Bakanlığı

T.D.K: Türk Dil Kurumu

K.B: Kültür Bakanlığı

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın kavramsal çerçevesi ve yapılmış araştırmaların kısa özetine yer verilmiştir.

2.1. Kavramsal Boyut

Araştırma konusu ile ilgili literatür taraması yapılarak, el sanatlarının tanımı ve önemi, müzeler ve önemi, Türkiye de müzelerin tarihi gelişimi, Türkiye deki müze çeşitleri, müzelerin görevleri, işlemenin tanımı ve türleri, hesap işi tekniği tanımları ve hesap işi iğneleri işlem yaprakları konuları aşağıda açıklanmıştır.

2.1.1. El Sanatlarının Tanımı ve Önemi

El sanatları; işleme süsleme gibi daha çok el emeği ile yapılan ve incelikle işlenen eserlerdir. Güzel sanatların bir kolu olan el sanatları göz nurunun, ince zevkin, uzun sabrın, gönüllerde yatan düşüncelerin sanat olarak dökülmesidir. Tahta oymacılığında sedef kakmacılığına kadar, iğne oyası ve dantele ye kadar hepsi el sanatlarıdır (Yeni Rehber Ansiklopedisi, cilt 6, s.298).

Geçmişten günümüze insanların yaşam alanı ile ilgili el sanatları geniş bir yelpazeye sahiptir. Gerek kullanım alanının zenginliği, gerekse de kullanılan malzeme bakımından geçmişteki el sanatları önemli bir yere sahiptir.

Her toplumun kendine özgü kültür birikimi, gelenek-görenekleri, dili, karakteri, rengi olduğu gibi, halk topluluklarının içinden doğarak gelişen halk sanatları bulunmaktadır. Müzik, oyun, edebiyat v.b. dalların yanı sıra; el sanatları, o toplumun kendine özgü değerleri yansıtan en önemli alandır. Kültür birikiminin; biçimlerle, renklerle ve çeşitli tekniklerle en içten ve doğal yansıması olan el sanatları bir kişiye mal edilmemiş, yapanları hep gizli kalmıştır (Akçin,2006,s.1).

2.1.2. Müzeler ve Önemi

Müze; kültürel değer taşıyan objelerin ya da eserlerin bütünü (koleksiyon) korumak, incelemek, değerlendirmek ve özellikle halkın beğenisinin yükselmesi ve eğitimi için sergilemek amacıyla toplum yararına sürekli yönetilen kurumdur. Diğer bir deyişle, müzelerin iki önemli konusu vardır: Koleksiyonlar ve eğitimidir (www.rmk-museum.org.tr).

Müze:Toplumun ve gelişimin hizmetinde olan halka açık insana ve yaşadığı çevreye dair tanıklık eden malzemeler üzerinde araştırma yapan,toplayan,koruyan,bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme,eğitim,zevk alma doğrultusunda sergileyen kar düşüncesinden bağımsız sürekliliği olan bir kurumdur (Ata, 2002, s.8).

Müze:Tabiat olaylarını ve insan emeğini en iyi temsil eden örnekleri insan bilgisinin gelişimi yolunda kullanan bir kurumdur (Meydan Larouse, 1992,cilt 9,s.180).

Müze, kelime anlamı olarak Latince Museum, Yunanca Museion kelimelerinden gelir. Bu Musalar Tapınağı anlamındadır. Tarihte bu isim Atina'da Musalara ayrılan küçük tepeye verilirdi. Helenistik dönemde İskenderiye'de sanat eseri sergilenen yerlerde kütüphanelerin bir araya geldiği kültür binalarına Muselion denmiştir (Topallı, 2001, s.4).

2.1.3. Türkiye de Müzelerin Tarihi Gelişimi

Türkiye de ilk müze XIX.yüzyılın ortalarına doğru kurulmuştur.O zamana kadar Osmanlı sanatının eski eser niteliğindeki değerli eşyaları Enderun Hazinesi'nde, Kutsal Emanetler de Topkapı Saray'ındaki Hırka-i Şerif Dairesi'nde korunmuştu. 1846 yılında Tophane-i Amire Müşiri Ahmet Fethi Paşa, eski silahları toplayarak İstanbul'da Aya İrini (Sainte İrene) Kilisesi'nde Mecmua-i Esliha-i Antika ve Mecmua-i Asar-ı Antika adıyla ilk müzeyi kurmuştur. Arkeolojik eserlerin derlenmesiyle müze kurulması fikri ise daha sonradır. Ali Paşa'nın Sadrazamlığı yıllarında Galatasaray Lisesi öğretmenlerinden Mr. Goold Müze-i Humayun müdürlüğüne getirilerek Osmanlı sınırları içerisindeki taşınabilir, önemli eski eserlerin İstanbul'da toplanması kararı alındı. 1876 yılında müze müdürlüğüne M. Dethier atanarak Çinili Köşk arkeolojik eserler, Aya İrini de askeri müze oldu. 1881 yılında M. Dethier'in ölümüyle, yerine, ilk Türk müzecisi ressam Osman Hamdi Bey müze müdürü olarak atandı.

Ressam Osman Hamdi Bey'in müze müdürlüğü yıllarında Türk müzeciliği yeni bir döneme girdi 1883 yılında Asar-ı Antika Nizamnamesi'ni yürürlüğe koyan Osman Hamdi Bey , ülkedeki arkeolojik bölgelerde Kazılara başladı. Adıyaman yakınlarındaki Nemrut dağı kazılarını yürüttü.1887 yılında Sayda yakınlarında yaptığı kazılardan çıkan eserleri İstanbul'a getirdi.Müzedede yer sıkıntısı başladığından Çinili Köşkün karşısında bugün Arkeoloji Müzesi olan yeni müze binasını yaptırdı;arkeolojik buluntuları bu binada toplayarak 1891'de ziyarete açtı.Mezopotamya, Suriye, Filistin ve Anadolu'da yapılan sürekli kazılar sonucu pek çok eser derlenmiş ve bu binada sergilenmişti.Müze binası ek yapılarla büyüdü. 1910 yılında Osman Hamdi Bey'in ölümü üzerine kardeşi Halil Ethem müze müdürlüğüne getirildi. Bu dönemde Anadolu'daki Didyma, Miletos, Priene, Efes ve Sardis'te yapılan kazılarda bulunan eserler müze salonlarını doldurdu.Müzeye ek olarak Eski Şark Eserleri seksiyonu kuruldu.1914 yılında da Türk ve İslam eserlerini içine alan Evkaf-ı İslamiye Müzesi ,İstanbul'da Süleymaniye imarethanesi'nde yerini aldı.

Ayrıca Anadolu'nun büyük şehirlerinde Müze-i Humayun şubeleri açıldı (Önder, 1995, s.10).

2.1.4 Türkiye deki Müze Çeşitleri

2.1.4.1 Arkeoloji Müzeleri: Türk arkeolojisi zenginliklerini içine alan, kazı buluntularını değerlendiren, Anadolu'nun Prehistorik devirlerinden Bizans'ın sonlarına kadar binlerce yıllık bir tarihin maddi kültür belgelerini sergileyen müzelerdir. Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Antalya, Adana, Bursa arkeoloji müzeleri gibi, çoğu il müzeleri, arkeoloji ve etnografya bölümlerini tek müzede toplamıştır.

2.1.4.2. Tarih, Sanat Tarihi ve Etnografya Müzeleri: Daha çok, Anadolu Selçukluları, Beylikler ve Osmanlı devri maddi kültür ve sanat eserlerini içine alan müzelerdir. İstanbul'daki Topkapı Sarayı, İstanbul Türk ve İslam Eserleri, Vakıflar, Konya Mevlana, Ankara Etnografya Müzeleri gibi.

2.1.4.3. Müze Anıtlar: Mimari tarihi yönünden değerli bulunan kimi anıtlar müze olarak ziyarete açılmışlardır. İstanbul'da Ayasofya ve Kariye Cami gibi. Ankara'da Anıtkabir, Çanakkale'de Şehitler Anıtı aynı zamanda birer müze anıttır.

2.1.4.4. Atatürk ve Türk Büyükleri Müzeleri: Türk Kurtuluş Savaşı, Atatürk ve İnkılaplarla ilgili müzelerle Türk büyüklerinin anlam taşıyan müzelerdir. Atatürk müzeleri, Ankara'da Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet müzeleri, Mudanya Mütareke Müzesi, Diyarbakır'da Gökalp Müzesi, İstanbul'da Tevfik Fikret Aşiyani gibi (Önder, 1995)

2.1.5. Müzelerin Görevleri

Eskiden müzecilerin görevi yeni eserler elde etmek, koleksiyonların korunmasını sağlamak, bazı araştırmalar yapmak ve sergiler düzenlemek olduğu halde, günümüz müzecilerinin görevi artık daha da çoğalmıştır. En önemli görevi de insanın yer yüzündeki tarihini canlandırmak, devam ettirdiği yaşamın çevresini ve geçmişini, nesiller boyunca bin bir emek ve çabayla oluşturulmuş kültürünün ve uygarlığının nasıl ve ne şekilde geliştiğini bize göstermek, halka sergiledikleri eserlerin anlam ve değerlerini öğretmektir.

Kültürü gelecek kuşaklara aktarmak adına müzeler en önemli mekanlardır. Çocukların ve gençlerin tarihi anlamaları geçmişi ile yaşadığı gün arasında sağlıklı ilişki kurabilmesi müzelerdeki etkin eğitimle sağlanabilir.

Müzelerin topluma katkısı şöyle özetlenebilir;

- Müzeler, geçmiş değerleri korur ve sunar.
- Müzeler, sistematik biçimde belli eserleri sunduklarından, günümüze gelmiş değerlerini gösterirler.
- Müzeler geçmişi sunar, yaratıcılığı uyarır.
- Müzeler geleceği yönlendirecek değerleri yerleştirir.
- Yeni toplumsal değerler oluşturur.
- insancıl değerleri geliştirir. insanlığın yalnızlığını giderir, eğlendirir.
- Toplumun bilimsel ve sanatsal gelişimine katkıda bulunur.
- İnsanın kendi toplumlarını tanımasını ve toplumların birbirlerini tanımasını sağlar. (Topallı, 2001, s.5-7)

2.1.6. İşlemenin Tanımı ve Türleri

İşleme; İpek, yün, keten, pamuk, metal, v.b. iplikler kullanılarak çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma v.b. üzerine yapılan bezemelere işleme denir.(Barışta, 1995,s.1)

İşleme; dokumacılık (tekstil)alanındaki çeşitli bezeme teknikleri arasında iğne ya da tıgla, beyaz ve renkli iplik , ipek iplik ve altın, gümüş teller ve iplikler kullanılarak yün, keten, pamuk ya da ipekten yapılmış beyaz, renkli, kalın ve ince kumaşlar, bazen de deri üzerine yapılan ve çeşitli özellikleri bulunan bir süsleme sanatı daldır.

Türklerin eski giyim kuşamında, ev eşyaları süslemelerinde yaygın olarak kullanılan işleme örnekleri özel koleksiyonlarda ve müzelerde sergilenmiş bulunmaktadır.İlk işleme örnekleri parçaları ise yabancı müzelerdedir. Genellikle üstlük, entari, şalvar, gelinlik, paçalık, mendil, peşkir, çevre, yağlık, uçkur, perde, bohça ve örtülerde görülen Türk işleme sanatı günümüzde yabancı süslemeci ve modacıları sık sık etkilemekte, bu zaman zaman kreasyonlarda belirgin olarak görülmektedir.

İşlemeler, tekniklerine göre bir ve iki yüzlü olmak üzere iki türe ayrılır. İki yüzlü işlemelerin genel adı “Hesap İşleri”dir. Diğerlerine “Tek yüzlü işler” denir (Sürür,1976,s.7).

2.1.6.1. Hesap İşi Tekniği Tanımları

Hesap işi , işlem olarak çok basit görünmekte ancak bir küçük şekil oluşturmak için, iplikler sayılarak defalarca sağa, sola, yukarıya ve aşağıya doğru işlemek oldukça uzun zaman ve dikkat gerektirmektedir.

Ayrıca bir yapraktan ötekine işleme yönünün değişmesi, genel görünümü bozabilecek nitelikte gölge oluşturabilmektedir. Bu nedenle, işleme sırasında gidiş yönlerine dikkat etmek gerekir (Özcan, 1994, s.87)

Hesap işi iğne tekniği elde ve makinede yapılan bir işleme tekniğidir. Makine nakışında dokuma iplikleri üzerinde yürütülerek yapılan iğne teknikleri içinde yer alır.

Hesap işi iğneleri; Düz Hesap iğnesi, Verev Hesap iğnesi, Ciğerdeli, Antika, Susma ve Civankaşı, Çekme ve Kesme ajurlarda yer alır.

Hesap işinde desen kumaşa sayarak geçirilir. Bu nedenle en ve boy iplik kalınlıkları eşit ve iplikleri sayılabilen keten, ödemiş ipeği, yün tela, Rize keteni ve yerel dokumalar tercih edilir (Yılmazkurt.2002,s.152).

Hesap İğnesi; Türk işlemlerinde ya yalnız başına ya pesent ya da başka iğne biçimleriyle uygulanan bu iğne 17. yüzyıldan bu yana izlenilmektedir. Halk arasında “sıçratma” ismiyle bazı bölgelerde yaygın kullanılan hesap iğnesinin düz ve verev iplikler üzerinde uygulanan iki türü vardır. Bu iğne teknik okullarımızda “düz hesap” ve “verev hesap” işi isimleriyle uygulanır (Barışta, 1995,s.73).

Hesap işi; Kumaşın iplikleri sayılarak yapılan tersi ile yüzü aynı görüntüde olan bir işlemdir (Köklü,2002,s.81).

Hesap işleri; İşlemler iğne çeşitleri ve işleniş tekniklerine göre bir ve iki yüzlü olmak üzere ikiye ayrılır. Bunlar eşyanın kullanılma biçimine göre uygulandıklarından kumaşın altını da üstünü de biçimlendiren iki yüzlü işlemler genellikle ev ve kullanma eşyalarında bulunur.

İki yüzü aynı olan işlemlerin genel adı “Hesap iğneleri”dir. Hesap işleri kumaşın atkı ve çözümlü ipliklerinin sayılması yoluyla yapıldığından işlenecek kumaşın genellikle seyrek dokunmuş olması gerekir ki bunlar “Bezayağı” örgüsü ile yapılmış kumaşlardır (Sürür,1976,s.36) .

2.1.6.2 Hesap İşi İğneleri İşlem Yaprakları

Bu bölümde Hesap İşi tekniğinde kullanılan iğne teknikleri tanımları ve işlem yaprakları yer almaktadır.

Balık Sırtı: Adından da anlaşılacağı gibi balıksırtı görünümündedir. Pek çok nakış türlerinde uygulanmaktadır. Balık sırtı; sap, yaprak, çiçek ve kenarlarda uygulanabilir. Yuvarlak şekillerde iç tarafa daha sık batılabilir.

Ciğerdeldi: Dokumanın iplikleri kesilerek yada sayılarak yapılan, bez üzerinde oyma etkisi veren bir süsleme iğnesidir. Türk işleminde motiflerin etrafını bezemek amacıyla bu iğne delinerek yapılan ciğerdeldiye benzer. Çünkü kare bir çevreden çıkan dört düz, dört diyagonal nakış aynı merkezde birleşerek ortada bir delik oluşturmaktadır (Barışta, 1997, s.41).

Hesap işinde ciğerdeldi diğer nakış türlerinde işlendiğinden farklıdır. İplik sayma işlemi, hesap'ın iğnelerinde olduğu gibi devreye girmektedir. Ciğerdeldi; serpmeye, tohum, su, çiçek ve benzeri uygulamalarda sıklıkla kullanılır. İşlemeye zenginlik katar (Özcan, 1994, s.96).

Civankaşı: ince sarmanın zikzaklar oluşturarak işlenmesinden meydana gelir. Çeşitli renkler ve tonları yada renkli simler ile işlendiğinde son derece güzel işlemler elde etmek mümkündür. Türk işi, Hesap işi, Antep işi ve Ajurlarda yoğun olarak kullanılan bir iğne tekniğidir. Hesap işi ve Türk işi tekniklerinde kenar sularını yapmada, Türk işi motiflerinin içini doldurmada. Antep işi'nde ve ajur'larda desen oluşturmada sıkça kullanılmaktadır (Köklü, 2002, s.99).

“ Bu işlem adında anlaşıldığı gibi, keskin iniş ve çıkışlar yapılarak uygulanır” (Özcan, 1994, s.94).

Düz Hesap İğnesi Tekniği: Hesap işinin en çok kullanılan iğnesidir, bu iğne ile desenler çıkarılır, kenar suları yapılır. ipliği sayılabilen kumaşlar üzerine çalışılır (Korkusuz, 1980,s.315).

Hasır iğne: Dikdörtgen susmaların yan yana dizilmesinden oluşur. Motiflerin içinde, kenar süslemelerinde uygulanır (Özcan, 1994, s.95).

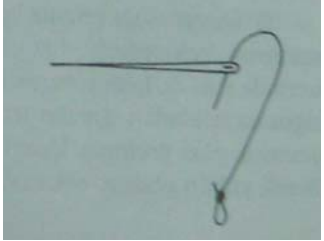
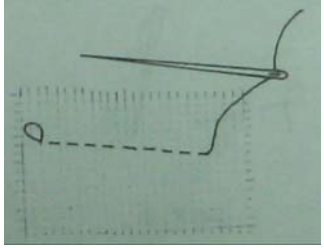
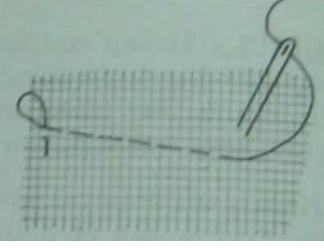
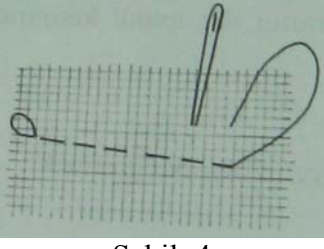
Hesap Antikası: Hesap işi, Antep işi ve Ajurlarda sıkça kullanılan bir iğne tekniğidir. Ayrıca saçak kenarlarının temizlenmesinde de kullanılmaktadır. ipliği sayılabilen kumaşlarda uygulanır. Delikli bir görünüş elde etmek için iplikleri çekilerek işlenebilmektedir. Birkaç sıra yan yana yapılarak desen meydana getirilir (Köklü, 2002,s.89).

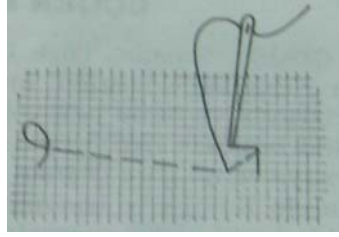
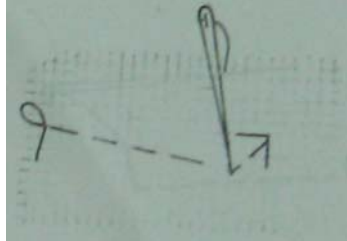
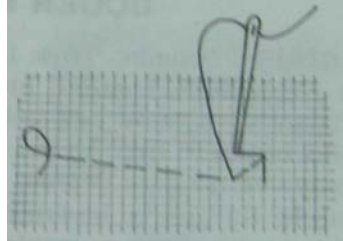
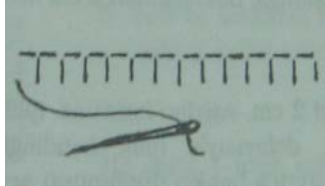

Kesme Ajur: Hesap işinin en önemli işlemlerinden biridir. Pek çok işlemden daha çok dikkat ve beceri gerektirir. Hesap antikası, birinci bölümünü oluşturur (Özcan, 1994, s.90).

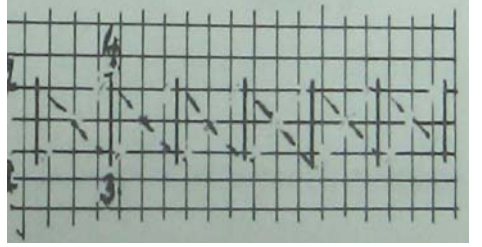
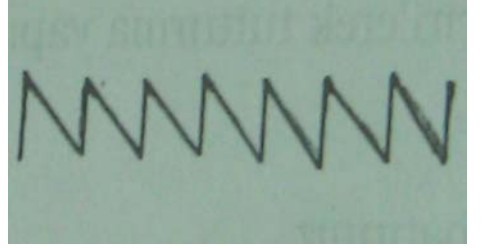
Susma: Susmalar özellikle Hesap işi, Türk işi, Antep İşi ve Ajur'larda yoğun olarak kullanılmaktadır. Susmalar ile çok çeşitli su ve motifler oluşturmak mümkündür. iplik sayılan kullanılan kumaş, iplik ve zevke göre değişebilmektedir. Sayılabilen kumaşlar üzerine uygulanmaktadır. Susmalar; üçgen, dikdörtgen, kare, şekilli v.b. olabilmektedir.

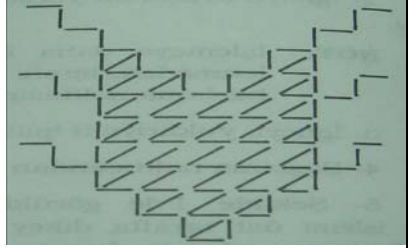
Verev Hesap İğnesi: İpliği sayılabilen kumaşlar üzerine işlenmektedir. Tersî ile yüzü aynı görünümdeydir. Verev hesap iğnesi tekniği, desenin verevine isabet eden yerlerinde, dal v.b. motifleri işlemede kullanılmaktadır. Karşılıklı işlenen verev hesap iğneleri karşılaşmış verev hesap iğnesi, gözenek işlenen verev hesap iğneleri ise gözenmiş verev hesap iğnesi olarak adlandırılmaktadır (Köklü, 2002, s.91).

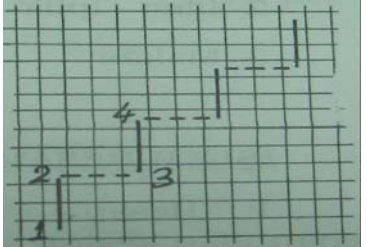
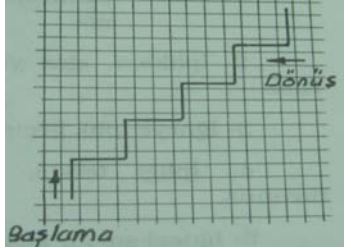
“ Verev hesap iğnesi, dal ve benzeri şekilleri işlemek için oldukça uygundur” (Özcan, 1994, s.89)

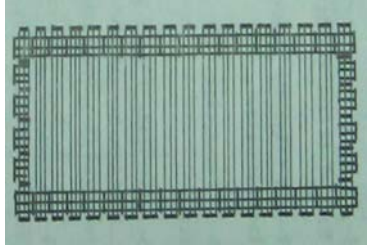
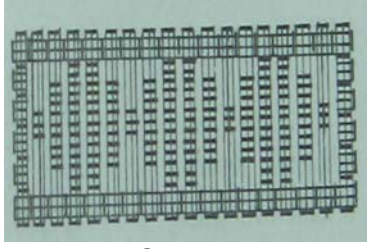
İşlem	HESAP ANTİKASI TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz, ipliğin ucuna balıkçı düğümü yapınız (Şekil: 1).</p> <p>2. Kasnağı masa ile göğsünüz arasına yerleştiriniz. İğneyi başlangıç noktasından 2 cm. ileriden batırınız.</p> <p>Not: İğne başlangıç noktasından sola düz iplik üzerinden 2 cm. kayarak batırılırsa alttaki iplik antika altında kalır, böylece iplik kendiliğinden tutturulmuş olur.</p> <p>3. iğneyi başlangıç noktasından yüze çıkarınız (Şekil:2).</p> <p>NOT: İpliğin alttan geçişi nokta, üstten geçişi çizgi ile gösterilmiştir. Hem alttan hem üstten geçişlerde yalnız üstteki çizilmiştir.</p> <p>4. yukarıya düz iplik üzerinden üç iplik sayınız, bulunduğunuz noktadan iğneyi dik olarak batırınız. İğnenin ucunu altta sol elinizle tutunuz (Şekil: 3).</p> <p>5. İğneyi aşağı çekiniz (ipliği tamamen çekmeden) düz iplik üzerinde sola üç iplik sayarak bulunduğunuz noktadan iğnenin tersini batırarak yüze geçirin. İğneyi sağ elinizle yukarı çekiniz (Şekil: 4).</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil: 1</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 2</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 3</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 4</p>		

İşlem	HESAP ANTİKASI TEKİNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	1.1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>6. Geri dönerek bir evvelki battığınız yere iğneyi dik olarak batırınız (Şekil: 5).</p> <p>7. Sola ve aşağı üçer iplik sayınız. Bulduğunuz noktadan iğneyi (alttan verev) tersinden batırarak yüze çıkarınız. Sağ elinizle iğneyi ipliğin sonuna kadar elinizle çekiniz (Şekil: 6).</p> <p>8. İğneyi bir evvelki çıktığınız yere (yukarıya üç iplik) batırınız (Şekil: 7).</p> <p>9 . Beşten sekize kadarki basamakları tekrar ederek işlemi tamamlayınız.</p> <p>Not:</p> <p>1) İplik sayısı yapılan işe ve kumaş ipliklerinin kalınlığına göre artabilir.</p> <p>2) En boy iplik kalınlıkları fark eden kumaşlarda bir tarafta bir iplik fazla alınarak antikanın tam kare görünüşünde olması sağlanır. Örneğin 3 - 4 gibi</p> <p>3) İşlem tekrarında başlama ipliği antikanın altında kalmışsa, düğümü keserek işleme devam ediniz. Eğer antika, ipliği tutmamışsa, basamak on ve onbire bakınız.</p> <p>10. Balıkçı düğümünü açıp, ipliği terse geçiriniz.</p> <p>11. İpliği iğneye geçiriniz. İğneyi antika arasından geçirerek ipliği tutturunuz. (Özcan, 1994, s.39-41)</p> <p>Not: Şekil 9'da hesap antikasının kenar temizlemede kullanılmış şekli görülmektedir.</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil: 5</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 6</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 7</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 8</p> <p style="text-align: center;">Şekil: 9</p>		

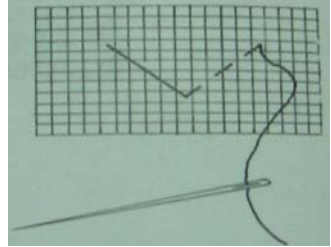
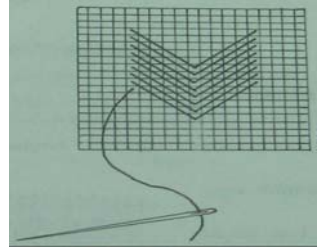
İşlem	DÜZ HESAP İĞNESİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	2
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı (Kasnakta). 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçirip ucunu düğümleyiniz.</p> <p>2. İğneyi, uygun bir yerden batırıp, başlama noktasından, çıkarınız.</p> <p>Not: İşlemeye daha önce başlanılmışsa, iplik düğümlemeden, terste aradan geçirilerek tutturma yapıp, başlama noktasından çıkılır.</p> <p>3. İğneyi, yukarıya 3 iplik sayarak, batırınız.</p> <p>4. Başlama noktasından sağa 3 iplik sayarak, iğneyi çıkarınız.</p> <p>5. Şekil 1’de görüldüğü gibi işlemi üst tarafta dikey, alt tarafta verev olarak devam ettiriniz.</p> <p>6. Dönüşte, işlemi tersine uygulayınız. Bu kez üstte verev, altta dikey görünümü tamamlayınız (Şekil 2).</p> <p>Not:</p> <p>1) Ters yüz aynı görünecektir.</p> <p>2) İğneyi batırırken, kumaşın ya da işleme ipliğinin katının ayrılmamasına özen gösteriniz.</p> <p>7. İşlemi diğer sıralarda aynen tekrar ediniz</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil: 1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>	

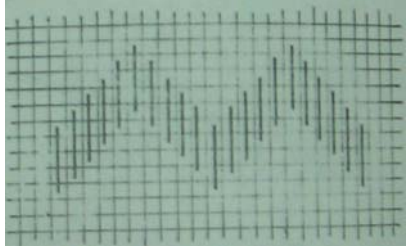

İşlem	DÜZ HESAP İĞNESİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	2.1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>Not:</p> <p>1) İşlemdede 3 iplik verilmiştir. Kumaş ve iplik özelliklerine uygun olarak, bu sayı daha az ya da çok olabilir.</p> <p>2) Desenin genelinde, işleme yönüne de dikkat edilmelidir. Düz hesap iğnesi rasgele soldan sağa, yukarıdan aşağıya yapılmamalıdır. Çiçek, yaprak ve benzeri şekiller aynı yönde yada simetrik işlenmelidir (Şekil: 3).</p> <p>3) Şekillerin önce çevresi oluşturulur, sonra içi doldurulur. Bu suretle düz ve verev iğne aynı anda kullanılmış olur (Şekil: 3). (Özcan, 1994, s.87-88).</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil:3</p>	

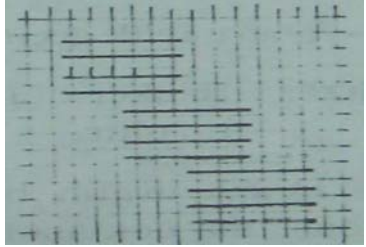
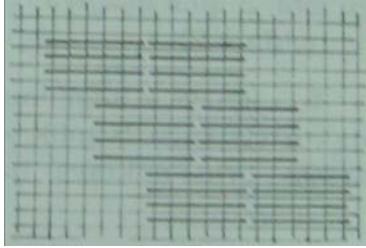
İşlem	VEREV HESAP İĞNESİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	3
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.</p> <p>2. İğneyi uygun bir yerden batırarak, başlama noktasından çıkarınız.</p> <p>3. Yukarı doğru 3 iplik sayarak iğneyi batırınız.</p> <p>4. Sağda 3 iplik ilerde, iğneyi çıkarınız.</p> <p>5. Şekil 1’de görüldüğü gibi üstte dikey, altta yatay görünümü vererek şeklin sonuna kadar devam ediniz.</p> <p>6. Şekil 2’de görüldüğü gibi dönüşte işlemi ters olarak uygulayınız. Altta dikey, üstte yatay olarak işlemi tamamlayınız.</p> <p>Not: İşleme düzde ve terste aynı görünecek (Merdiven gibi).</p> <p>7. Başlama ve bitirmelerde ipliği, terste görünmeyecek şekilde, aradan yürütünüz (Tersi ile yüzü aynı olacak). (Özcan, 1994, s.89)</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>		

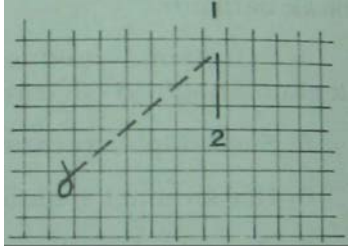
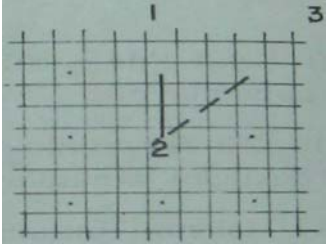
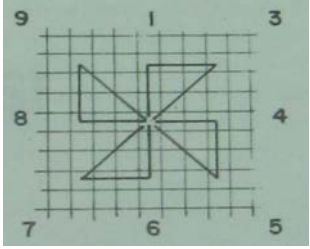
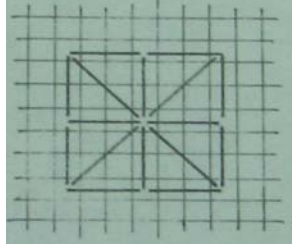
İşlem	KESME AJUR YAPMAK	İşlem No	4
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Hesap antikasının iki kısa kenarlarından kesiniz (Şekil: 2).</p> <p>Not:</p> <p>1) İşlemi terste yapınız.</p> <p>2) Antika ipliğinin kesilmemesine dikkat ediniz.</p> <p>2. İplikleri iğne yardımıyla çıkarınız.</p> <p>3. İğneye iplik geçiriniz.</p> <p>4. İpliği terste antikaya tutturunuz.</p> <p>5. İğneyi sol alt köşeden çıkarınız.</p> <p>6. İğneyi, 1 antikanın üzerinden, 1 antikanın altından geçiriniz (Şekil: 2).</p> <p>7. Dönüşte boş yerleri doldurunuz.</p> <p>8. Şekil 2’de görüldüğü gibi, işlemi tamamlayınız.</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>	

İşlem	KESME AJUR YAPMAK	İşlem No	4.1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>Not:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) İşlemede renk ahengi, zevke ve diğer işlemlere uygun olmalıdır. 2) Şekil sadece bir ipucu niteliğinde olup, geliştirmek, işin özelliğine ve sizin yaratıcılığımıza bağlıdır. 3) İşlem sırasında ipliğin normal gerginlikte olmasına özen gösteriniz. 4) İpliklerin üst üste gelmemesine dikkat ediniz. 5) İpliklerin yerleşmesini iğnenin ucu ile sağlayınız. 6) Renk tonlarını ahenkli bir biçimde kullanınız. 9. İşlem bittiğinde iğneyi alta geçiriniz. 10. İpliği, uygun ve gizli bir biçimde tutturunuz (Özcan, 1994, s.90-91). 			

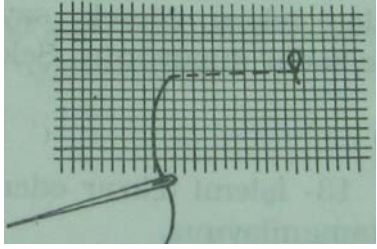
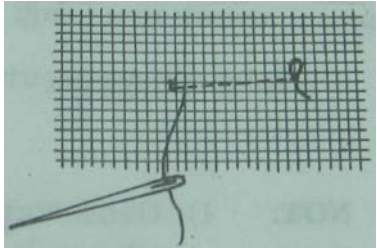
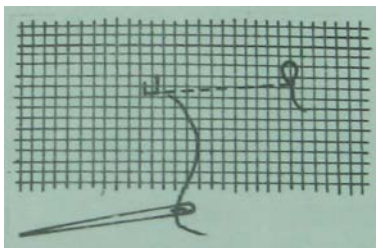
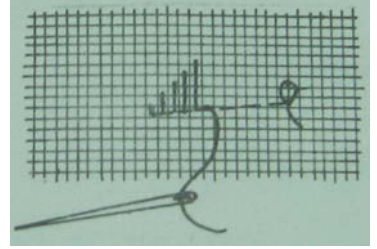
İşlem	BALIK SIRTI TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	5
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Uygun ipliği iğneye geçiriniz.</p> <p>2. İpliği, işlenecek kısmın altında kalacak şekilde oyulgama ile tutturunuz.</p> <p>3. İğneyi başlama noktasından çıkarınız.</p> <p>4. Başlama noktasından 5 iplik aşağı, 5 iplik sağa sayarak iğneyi batırınız.</p> <p>5. İğneyi başlama noktasının tam simetrisinden çıkarınız (Şekil: 1).</p> <p>6. Başlama noktasından 1 iplik aşağıdan iğneyi çıkarınız.</p> <p>7. Orta noktasından (2) bir iplik aşağıya iğneyi batırınız.</p> <p>8. Sağ üst noktadan (3) bir iplik aşağısından iğneyi çıkarınız.</p> <p>9. İşlemi üç hat üzerinde birer iplik aşağıya kaydırarak devam ediniz (Şekil 2).</p> <p>10. İşlem bittiğinde iğneyi alta geçiriniz.</p> <p>10. İpliği, işlemenin tersine tutturunuz (Özcan, 1994, s.92-93).</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>	

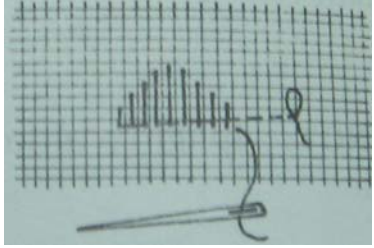
İşlem	CİVAN KAŞI TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	6
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz, ucunu düğümleyiniz</p> <p>2. İğneyi uygun bir yerden batırıp başlama noktasından çıkarınız.</p> <p>3. İğneyi yukarı 3 iplik sayarak batırınız.</p> <p>4. İşlemi şekil 1’de görüldüğü gibi, sağa ve yukarıya 1 er iplik kaydırarak tekrarlayınız.</p> <p>5. Gerekli sıra tamamlandıktan sonra, bu kez kaydırmaları sağ alt tarafa doğru yapınız.</p> <p>6. İşlemi şekildeki gibi tekrarlayınız.</p> <p>7. Şekil 2’deki gibi diğer sıraları tamamlayınız.</p> <p>8. İğneyi alta geçirip ipliği tutturunuz. (Özcan, 1994, s.94).</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil: 1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>	

İşlem	HASIR İĞNE TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	7
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçirin, ucunu düğümleyiniz</p> <p>2. İğneyi uygun bir yerden batırıp başlama noktasından çıkarınız.</p> <p>3. İğneyi sağa doru 6 iplik sayarak batırınız.</p> <p>4. Başlama noktasının 1 iplik altından iğneyi çıkarınız.</p> <p>5. Sağa 6 iplik sayarak iğneyi batırınız.</p> <p>6. Her sırada 1 iplik aşağı inerek 4 sırayı tamamlayınız.</p> <p>7. İğneyi 1 iplik aşağı, 3 iplik sola sayarak çıkarınız.</p> <p>8. Sağa 6 iplik sayarak iğneyi batırınız.</p> <p>9. Şekil 1’de görüldüğü gibi işlemi tamamlayınız.</p> <p>10. 2’li ve sonraki sıraları da şekil 2’deki gibi tamamlayınız.</p> <p>11. İşlemin bitiminde ipliği kumaşın tersinde tutturunuz (Özcan, 1994, s.95).</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p>	

İşlem	CİĞERDELĐ TEKNĐĐĐĐĐ UYGULAMA	İşlem No	8
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz, ucuna balıkçı düğümü yapınız.</p> <p>2. İğneyi uygun bir yerden batırıp başlama noktasından çıkarınız.</p> <p>Not: Düğüm açılıp, altta işlemenin arasından geçirilecek uzunlukta olmalı.</p> <p>3. Şekil 1’de görüldüğü gibi iğneyi 3 iplik aşağıya batırınız.</p> <p>4. İğneyi başlama noktasından (1) sağa 3 iplik sayarak çıkarınız. Orta noktaya batırınız (2).</p> <p>5. İğneyi, şekil 2’deki numaralara göre üste çıkarıp orta noktaya (2) batırınız.</p> <p>6. En son 9’uncuyu da tamamladıktan sonra 1 den çıkınız.</p> <p>7. İğneyi 1’den çıkarıp 3’e batırınız.4’ten çıkararak kenar gözemesini 1’e kadar devam ettiriniz (Şekil: 3).</p> <p>8. Kenar gözemesini 1 den 9’a dönerek, tamamlayınız (Şekil: 4).</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p> <p style="text-align: center;">Şekil:3</p> <p style="text-align: center;">Şekil:4</p>		

İşlem	CİĞERDELĐ TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	8.1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>Not: Kenar gözemelerinde iğneyi dıştan çıkarıp içe batırınız.</p> <p>9. İğneyi alta geçirip ipliği tutturunuz.</p> <p>10. Balıkçı düğümünü çözerek başlama ipliğini aşağı alınız.</p> <p>11. Başlama ipliğini iğneye geçirerek tutturunuz, fazlasını kesiniz.</p> <p>Not: Tersine ile aynı görüntüde olacak (Özcan, 1994, s.96-97) .</p>			

İşlem	SUSMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	9
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>1. Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz, ucuna balıkçı düğümü yapınız.</p> <p>2. İğneyi başlangıç noktasından 2 cm ilerliden batırınız.</p> <p>Not: İğneyi 2 cm sağdan batırınız, iplik susmanın altında kalır, dolayısıyla iplik kendiliğinden temizlenmiş olur, ayrıca balıkçı düğümünü açıp altta susma arasından yürütmeye ihtiyaç kalmaz. Eğer susma bir ajur kenarına yapılıyorsa iğne terste susma arasından geçirilerek iplik tutturulur ve başlangıç noktasından yüze çıkarılır.</p> <p>3. Başlangıç noktasından iğneyi kumaşın yüzüne çıkarınız.</p> <p>Not: İpliğin alttan gelişi noktalı olarak gösterilmiştir.</p> <p>4. Çıktığınız noktadan yukarı bir iplik sayarak iğneyi kumaşa batırınız.</p> <p>5. Başlanma noktasından bir iplik sağa sayarak iğneyi kumaşın yüzeyine çıkarınız.</p> <p>6. Yukarı iki iplik sayarak iğneyi kumaşa batırınız (Bir evvelki battığınız yerden sağa ve yukarıya 1'er iplik kaymış olacaksınız).</p> <p>7. Altta bir iplik sağa kayarak iğneyi yüze çıkarınız(Şekil: 3).</p> <p>8. Yukarıda sağa ve yukarı 1 er iplik sayarak iğneyi batırınız.</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil:1</p> <p style="text-align: center;">Şekil:2</p> <p style="text-align: center;">Şekil:3</p> <p style="text-align: center;">Şekil:4</p>		

İşlem	SUSMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem No	9.1
ARAÇ ve GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. nakış makası. 4. kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
<p>9. Yedinci ve sekizinci basamakları istediğiniz kadar tekrar ediniz.</p> <p>10. Altta 1 iplik sağa sayarak iğneyi yüze çıkarınız (Şekil: 4).</p> <p>11. Yukarıda, sağa ve aşağı 1 er iplik sayarak iğneyi batırınız.</p> <p>12. On ve onbirinci basamakları tekrar ederek, sayıyı bir ipliğe kadar düşürünüz (Şekil:5).</p> <p>13. İşlemi tekrar ederek işinizi tamamlayınız.</p> <p>14. Balıkçı düğümünü (eğer iplik susmanın altında kalmamışsa) açarak ucu aşağı alınız.</p> <p>15. İpliği iğneye geçirip, aradan yürüterek tutturunuz.</p> <p>Not:</p> <p>1) Daha sonraki iplik bitirme ve başlamalarda iplik işlenen kısmın arasından geçirilerek tutturulur.</p> <p>2) Balıkçı düğümü kullanmak yerine işlenen kısım başlama ipliğini arasına alacak şekilde işleme başlanırsa zaman kaybı önlenmiş olur.</p> <p>3) Susmalar farklı olarak küçüklü büyüklü dikdörtgen ve kareler görünümünde de uygulanabilmektedir (Özcan, 1994, s.43-44).</p>		 <p style="text-align: center;">Şekil:5</p>	

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın problemini açıklamaya ve yorumlamaya yardımcı olacağı düşünülen araştırmalar yapıp tarihe göre verilmiştir.

ALTUN (2003), " Müzelerin Eğitimdeki Yeri ve Bu Bağlamda Müzelerin Eğitim Olanakları " isimli araştırmasını müzelerin eğitim olanakları açısından yeterlikleri konusunda, müze yetkililerinin görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda; müze yöneticilerinin %40'ı lisans mezunu , %22'si ön lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu olduğu, 23 müzeden çoğunluğunun ücretsiz olduğu, müzelerden faydalanan öğrenci grupları arasında büyük çoğunluğu üniversite ve ilköğretim öğrencilerinin oluşturduğu, Anıtkabir, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi Ankara'da en çok ziyaret edilen müze olduğu, müze türlerine göre dağılımda çoğunluğu etnografya ve tarih müzelerinin oluşturduğu, müzelerin eğitim olanakları açısından yeterlilik durumları ile ilgili yapılan anket çalışması sonucunda Ankara müzelerinin bu konuda yeterli olmadığı, müze türleri ile eğitim olanakları açısından yeterlilik durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı, müzelerin eğitim yönüne ağırlık vermedikleri, özellikle eğitim uzmanlığı konusunda büyük ölçüde personel eksikliği bulunduğu, bireylerin müzelere gitmeme sebeplerine ilişkin yönetici görüşleri doğrultusunda elde edilen yüzde ve frekans sonuçlarından bireylerin müzelere konusunda bilinçsiz oldukları bununda müzelerin, okulların, velilerin konuyla ilgili olumsuz tavırlarından kaynaklandığı, müze yöneticileriyle yapılan görüşmelerde müzelerin maddi olanaklarının yetersiz olduğu ve bazı müzeleri çeşitli yenilikler için planları olduğunu belirtilmiştir.

MERCANOĞLU (2004), "El Sanatları Eğitiminde Müzeler ile Tarihi Mekanların Yeri-Önemi Ve Kullanımına İlişkin Öğrenci-Öğretim Elemanı Görüşleri" isimli araştırmasını el sanatları mesleki eğitim veren öğretim elemanları ile, yine aynı alanda öğrenim gören lisans öğrencilerinin el sanatları eğitiminde müze ve tarihi mekanların yeri, ve kullanım alanına ilişkin görüşlerinin saptanması amacıyla yapılmıştır.

AKÇİN (2006), “Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesinde Yer Alan Ülker Muncuk Müzesindeki Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Değerlendirilmesi Ve Eğitime Katkısının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma” isimli yüksek lisans tezi; öğrencilerin müze ile ilgili görüşlerinin ve eğitime katkısının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda incelemeye alınan işlemlerin çoğunluğunun örtü olduğu, ürünlerin ilk hallerini korudukları, zeminde en çok bez dokuma , işlemede pamuk ipliği ve altın sim sırma, kenar temizlemede pamuk ipliği kullanıldığı, genellikle bitkisel bezeme tercih edildiği, yoğunlukla düzgün sıralamalı kompozisyon kullanıldığı ve işlemlerde zeminde çoğunlukla krem, işlemede altın rengi sim – sırma kullanıldığı görülmüştür.

ERDOĞAN (2006), “Bursa İli Gemlik Yöresi Geleneksel Türk İşlemlerini Renk, Desen ve Kompozisyon Özellikleri Yönünden Araştırılması ve Öğretim Analizlerinin Yapılması” isimli yüksek lisans tezinde; yöredeki geleneksel Türk İşlemlerini belirlemek, yörenin coğrafik konumunun ve yaşam biçiminin işlemeye nasıl bir etkisinin bulunduğunu, insanların duygu ve düşüncelerini işlemeye nasıl döktüğünü araştırmak ve bu işlemlerin öğretim analizlerini yaparak alanını bilgilendirmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda incelenen ürünlerin çoğunun çevre olduğu, çoğunun orijinal hali ile saklanmakta olduğu, kumaş olarak genellikle ham ipek, iplikte ise ipek iplik kullanıldığı, kenar temizlemede çoğunlukla ipek iplik tercih edildiği, işleme tekniği olarak büyük kısmında düz sarma, verev hesap iğnesi, düz hesap iğnesi, düz pesent ve gözeme uygulandığı, kenar temizlemede çoğunlukla iğne oyası kullanıldığı, ürünlerin zeminde genellikle krem rengi tercih edildiği ve çoğunlukla bitkisel bezemeli kompozisyon kullanıldığı saptanmıştır.

ÇOLAKOĞLU (2006) “20. YY. İskenderun Merkez ve Köylerinde Bulunan Kanaviçe İşlemleri” isimli yüksek lisans tezinde; kanaviçe işlemleri hakkında ayrıntılı bilgi edinmeyi, seçilen işlemlerin genel özelliklerini anlatmayı ve bilgi edinilmesine yardımcı olmayı, işlemleri tanıtmayı ve tanınmayan işlemleri gün ışığına çıkarmayı, işlemlere sahip çıkarak yaşatmayı ve yeni kuşaklara aktarmayı, işlemlerin özelliklerini yitirmemesini sağlamayı, yeni araştırmalar için sınırlı da olsa kaynak oluşturmayı amaç edinmiştir. Araştırmada kişiler yaratıcı gücü dışında

zamanın düşünce sistemi sosyal hayatı ve her dönemde ilgi duyulan olay ve nesnelere konu seçiminde etken olmuştur. Kişiler aktarmış oldukları duygularını, doğa güzelliklerini ya somut ya soyut formlar kanalıyla yada ikisinin birleşiminden oluşan formlarla sunmuşlardır. Genellikle bitkisel formların ağır bastığı araştırma sonucunda görülmektedir.

ŞAHİN (2006) “Konya İli Çumra İlçesi Evlerinde Bulunan Kanaviçe İşlemeleri” isimli yüksek lisans tezinde; geçmişten günümüze kadar yapılan kanaviçe işlemleri hakkında bilgi edinmek ve konunun özünü anlamak, seçilen işlemlerin genel özelliklerini anlamak ve bilgi edinilmesine yardımcı olmak, Kanaviçe işlemlerini tanıtmak ve bu işlemlere sahip çıkarak gelecek nesillere aktarmak, işlemlere günümüzde kaybetmiş oldukları değerleri yeniden kazandırmak ve işlemleri canlı tutmak, işlemlere dikkat çekerek yeni uygulamalarda kullanılmasını sağlamak, Çumra ilçesi evlerinde bulunan kanaviçe işlemlerinin dokümantasyonunu yapmak, incelenen örneklerin çizimini yaparak, konu ile ilgili katalog oluşturarak yeni araştırmacılar için sınırlı da olsa kaynak oluşturmasını sağlamak amaçlarını oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda ürünlerin sahipleri 23-70 yaşları arasında, genellikle ev hanımı ve ilkokul mezunu oluşu, ürünler ya sahipleri tarafından işlenmiş yada kayınvalidelerinden, anneannelerinden miras kaldığı, işlemlerin genellikle sandıkta saklandığı, hepsinin iyi durumda olduğu, örneklerin 20. yy. ait olduğu, işlemlerde en yaygın türün yastık yüzü olduğu, kullanım alanlarına göre daha çok dikdörtgen formda tercih edildiği, kumaş olarak genellikle patiska kullanıldığı, işleme gereci olarak çoğunlukla 8 yada 12 numara koton kullanıldığı, kenar temizlemede ise en çok tentene(dantel) kokası kullanıldığı, ana motiflerde genellikle bitkisel bezeme kullanıldığı, genellikle bağlantılı sıralamalı kompozisyon tercih edildiği anlaşılmaktadır.

ALTUN (2006) “Muğla İli’nde Bulunan El İşlemleri” isimli doktora tezinde; Muğla ilinde bulunan el işlemlerinin tespiti tespit edilen örneklere ait gözlenen özelliklerin ve kaynak kişilerden elde edilen bilgilerin sistematik bilimsel bir yöntemle kayıt edilmesi, fotoğraflarının çekilerek görsel yolla ve aynı zamanda motif

çizimlerinin yapılarak belgelendirilmesi amaç edinilmiştir. Araştırma sonucunda; yapılan çalışma ile yörede belgelenen işlemlerin 19. - 20. ve 21. yüzyıllara ait oldukları, en çok örnek sayısı Bodrum yöresine aittir olduğu, ürünlerin çoğunlukla sahiplerine anneannelerinden ve kayınvalidelerinden kaldığı, ürünlerin çoğunluğunun kullanılmadığı sandıkta saklandığı, incelenen işlemlerin genellikle 19. yüzyıla ait olduğu, ürünlerin çoğunun yıpranmış ve lekeli olduğu, ürünlerin çoğu onarım görmediği, en yaygın türlerin çevre, uçkur ve peşkir olduğu, yöredeki türlerin isimleri, işlevlerine, kullanılan malzemeye ve motiflerine göre değiştiği, zemin gereci olarak en çok bitkisel kaynaklı gruptan pamuklu, bitkisel-hayvansal kaynaklı gruptan da ipek-pamuk karışımı dokumalar kullanıldığı görülmektedir, çoğunlukla pamuklu, ipekli, metal iplik gruplarının olduğu, motif içlerinde, motiflerin sınırlandırmasında ve serpmelerde en çok madensel kaynaklı metal, yassı gümüş ve altın tel, çamaşır ipeği ve ipek iplikler kullanıldığı, süsleyici ve yardımcı gereçlerde ise, en çok metal pul, ipek kozası kurt, tırtıl ve boncuk tercih edildiği, işlemeli ürünlerin kenar temizleme ve süslemesinde en çok pamuklu iplik kullanıldığı, en çok uygulanan iğne tekniklerinin; verev sarma, düz sarma, gidip-gelme gözeme, düz ve verev hesap iğnesi teknikleri olduğu, ürünlerin işleminde en çok dokumanın iplikleri üzerinde serbest stil yapılan iğnelerin uygulandığı, zeminde en çok krem rengi, işlemede; kırmızı ve tonları, yeşil ve tonları, beyaz ve gümüş rengi kullanıldığı, genellikle bitkisel ve karma bezeme motifleri tercih edildiği, çoğunlukla biden fazla motifin bağlantılı sıralamalarla ve bir merkeze yönlendirilmiş sıralamalarla kompozisyonlar uygulandığı tespit edilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi açıklanarak, evren, örneklem, veri toplama tekniği, verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma; tarihi örnek eserlerin incelenmesine dayalı tarihi bir araştırmadır.

Tarihi araştırma geçmişe dönük, genel anlamda incelenen dönemin kültür, yaşam tarzları, ekonomi, iklim gibi bir çok alanda geniş perspektifte ele alınarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedefler (Karasar, 1995).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini Ankara Etnografya Müzesi'nde bulunan Hesap İşi İşlemeli ürünler oluşturmaktadır. Bu ürünler yaklaşık 5000 adettir. Evrenden tesadüfi örneklem tekniği ile seçilmiş müze müdürlüğünün izni dahilinde 20 adet hesap işi ürün incelemeye alınabilmektedir.

3.3. Veri Toplama Tekniği

Ankara Etnografya Múzesi'nde bulunan geleneksel kókenli işlemelerden Hesap İşi ürünlerin bilgi formlarında kullanılmak üzere fotoğrafları çekilmiş her bir işlemeye ait tür, teknik, renk, desen, kumaş, iplik ve kompozisyon özelliklerine yer verilmiştir.

İncelenen eserlerin özelliklerini ortaya koymak için bilgi formu geliştirilmiştir. Bilgi formu araştırmacı tarafından bu alanda üç uzmana incelettirilmiştir. Onların önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler ve eklemeler yapılarak son şekli verilmiştir. İncelenen her eserin fotoğrafı bilgi formuna yerleştirilmiş ve tespit edilen özellikler kaydedilmiştir.

3.4. Verilerin Çözömlenmesi

Bilgi formlarından elde edilen bilgiler tablolara aktarılarak çözömlenmiştir. Tablolar iki boyutlu olarak hazırlanmış, dikey boyutta nitelikler, yatay boyutta eser numaraları gösterilmiştir. Eserler tek tek incelenerek özellikleri işaretlenmiş yüzdelikleri alınmıştır.

BÖLÜM IV

ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUMLAR

Bu bölümde Alt amaçlarla ilgili bulguları ortaya koymak için bilgi formları ve desen çizimleri verilmiştir. Elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda düzenlenerek açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Bilgi Formları**BİLGİ FORMU 1****Müzenin**

Adı :Etnografya Müzesi

Yeri :Ankara

Ürünün

Örnek No :1

Çizim No :1

Fotoğraf No :1

Envanter No : 21642

Bulunduğu Yer :Müzenin arşivinde

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

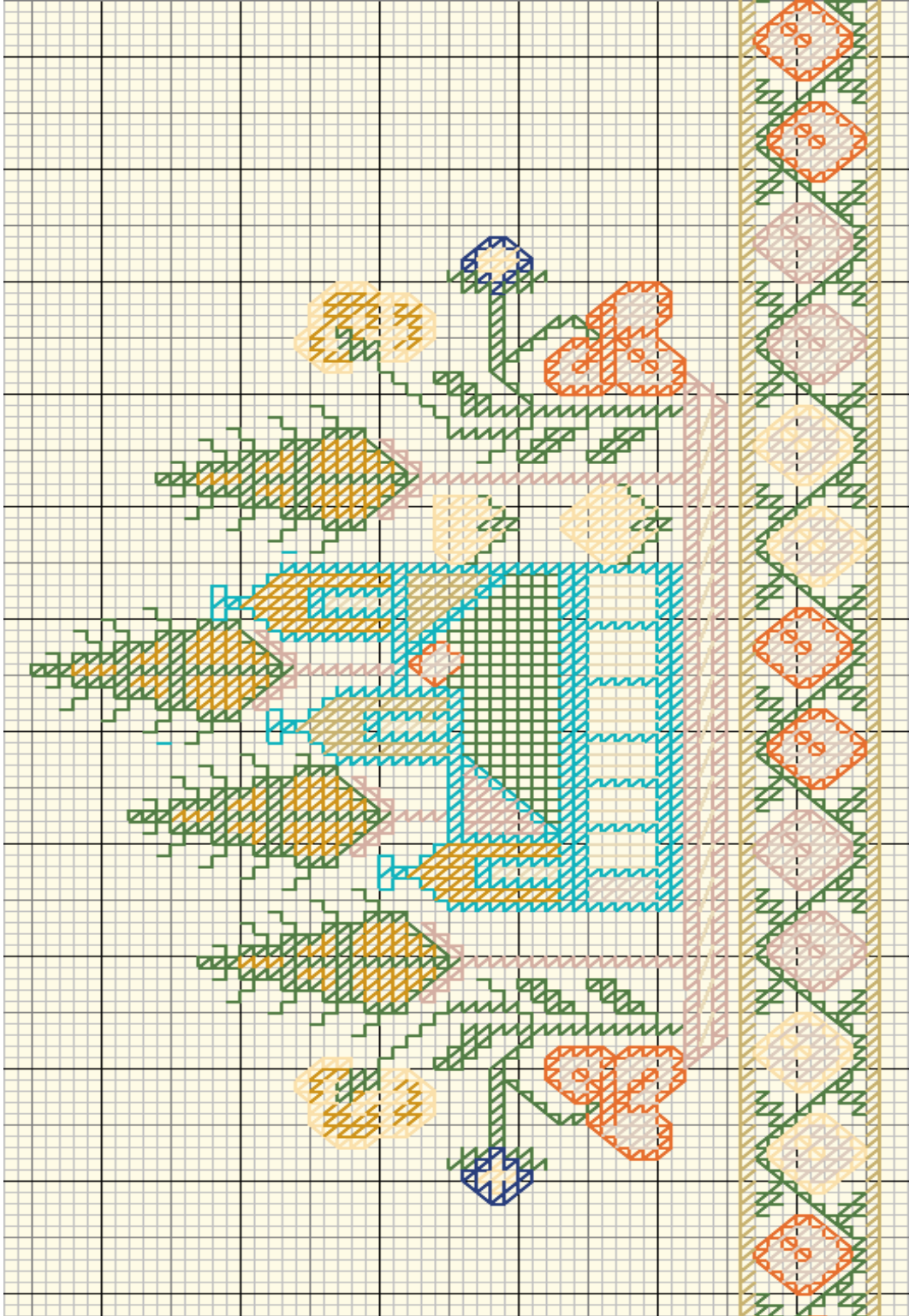
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geldiği Tarih	:25/04/1974
Bugünkü Durumu	:Yer yer Sandık Lekeleri Var
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	:Sevim Ayrıl'dan Müze için satın alınmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	:35
Boy	:64
Ürünün Türü	:Yağlık
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Hesap İşi Antikası, Muşabak, Gözeme, Sim sarma
Kenar Temizlemede	:Kenarları elde kıvrılarak çırpma dikişi ile tutturulmuştur.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler.	
İşlemede	:Sim, Pamuk iplik
Zeminde	:Bez dokum
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Sarı, Bej, açık eflatun, orta eflatun, koyu yeşil, mavi, turuncu ve sarı sim
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Ağaç, Çiçek ve yaprak
Geometrik Bezeme	:”V” kıvrımlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	:Ev
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri:Bordür, Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı: Dikdörtgen formda krem kumaşın kenarları elde kıvrılarak çırpma dikişi ile tutturulmuştur.Kumaşın kısa kenarlarından 1 cm. içeri girilerek hazırlanan bordür yatay ve diyagonal hatların kesişmesiyle oluşan “V” kıvrımlı dallar arasına çiçek ve küçük yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak ikili renk tekrarı ile oluşturulmuştur.Bordürün hemen üzerindeki motif ise bir bahçe içine oturtulmuş nesnel bezeme olan ev ve etrafında bitkisel bezeme olan ağaç ve çiçek motiflerinden oluşmuştur Ana motif kumaşın kısa kenarında bordürün hemen üstünde kenar kısımlara yakın düzgün sıralamalı olarak tekrar etmiştir.Tekrar eden motiflerde çiçeklerde ve evin pencerelerinde renkler farklı kullanılarak kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır

Çizim 1 Yağlık

BİLGİ FORMU 2**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :2

Çizim No :2

Fotoğraf No :2

Envanter No :5716

Bulunduğu Yer : Müzenin arşivinde

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

Ürünün Yapılış Tarihi :Bilinmiyor

Ürünün Müzeye Geldiği Tarih:15 07 1981

Bugünkü Durumu Yer Yer Sandık Lekeleri Var

Onarım Durumu : Kenar kısmına küçük bir kısmı

Kime Ait Olduğu : Etnografya müzesine aittir.

Ürünün Boyutları

En :23

Boy :44

Ürünün Türü :Peşkir

Kullanılan Teknikler

İşlemede :Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi,
Muşabak, Gözeme, Sim sarma

Kenar Temizlemede :Kenarları elde kıvrılarak tutturulmuştur.

Kullanılan Araçlar

Kullanılan Gereçler

İşlemede :İpek iplik ve sarı sim

Zeminde :Bez Dokuma

Kullanılan Renkler

İşlemede : Turucu, açık yeşil, koyu yeşil, açık mavi,
Koyu mavi, Mor,Siyah ve Sarı sim

Zeminde :Krem

Bezeme Konuları

Bitkisel Bezeme :Çiçek, yaprak,ağaç

Geometrik Bezeme : "V" kıvrımlar

Figürlü Bezeme -

Nesneli Bezeme :Kupa

Hayvansal Bezeme : -

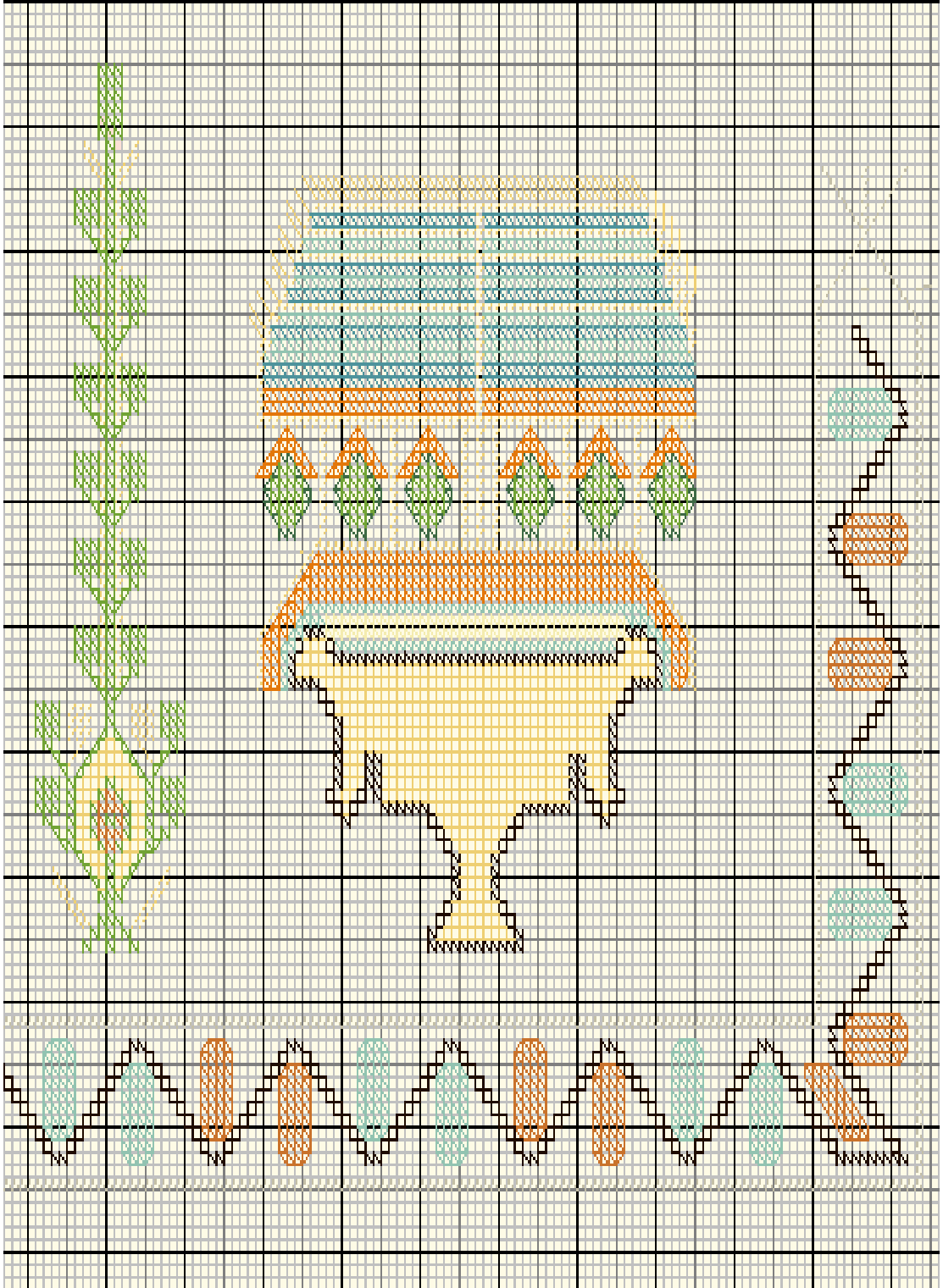
Yazılı bezeme : -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı: Dikdörtgen formda krem kumaşın kısa kenarları üzerine yerleştirilmiştir.Ana motif nesnel bezeme olan kupa bordür üzerine düzgün aralıklarla üç adet yerleştirilmiştir.Bitkisel bezemelerle oluşan motif stilize edilmiş yapraklı çiçek motifinden oluşmuştur. Bu motiflerin hemen yanına bitkisel bezemelerle hazırlanmış olan alt kısmında etrafı çevrelenmiş çiçek bulunan yukarı yapraklarla devam eden bir ağaç bulunmaktadır. Ana motif bir motif bir ağaç ile düzgün sıralamalı olarak kumaşın kısa kenarına sıralanmıştır Ana motifin altında bulunan bordür ise yatay ve diyagonal hatlarla geometrik bir düzenleme içinde hazırlanan stilize çiçek motifleri ikili renk tekrarlarıyla bağlantılı sıralamalı olarak kumaşın kısa kenarı boyunca uzanmış kumaşın kenar kısmında köşe yaparak yukarı çıkarak ana motif yarısına kadar uzanıp kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 2 Peşkir

BİLGİ FORMU 3**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :3

Çizim No :3

Fotoğraf No :3

Envanter No :21645

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

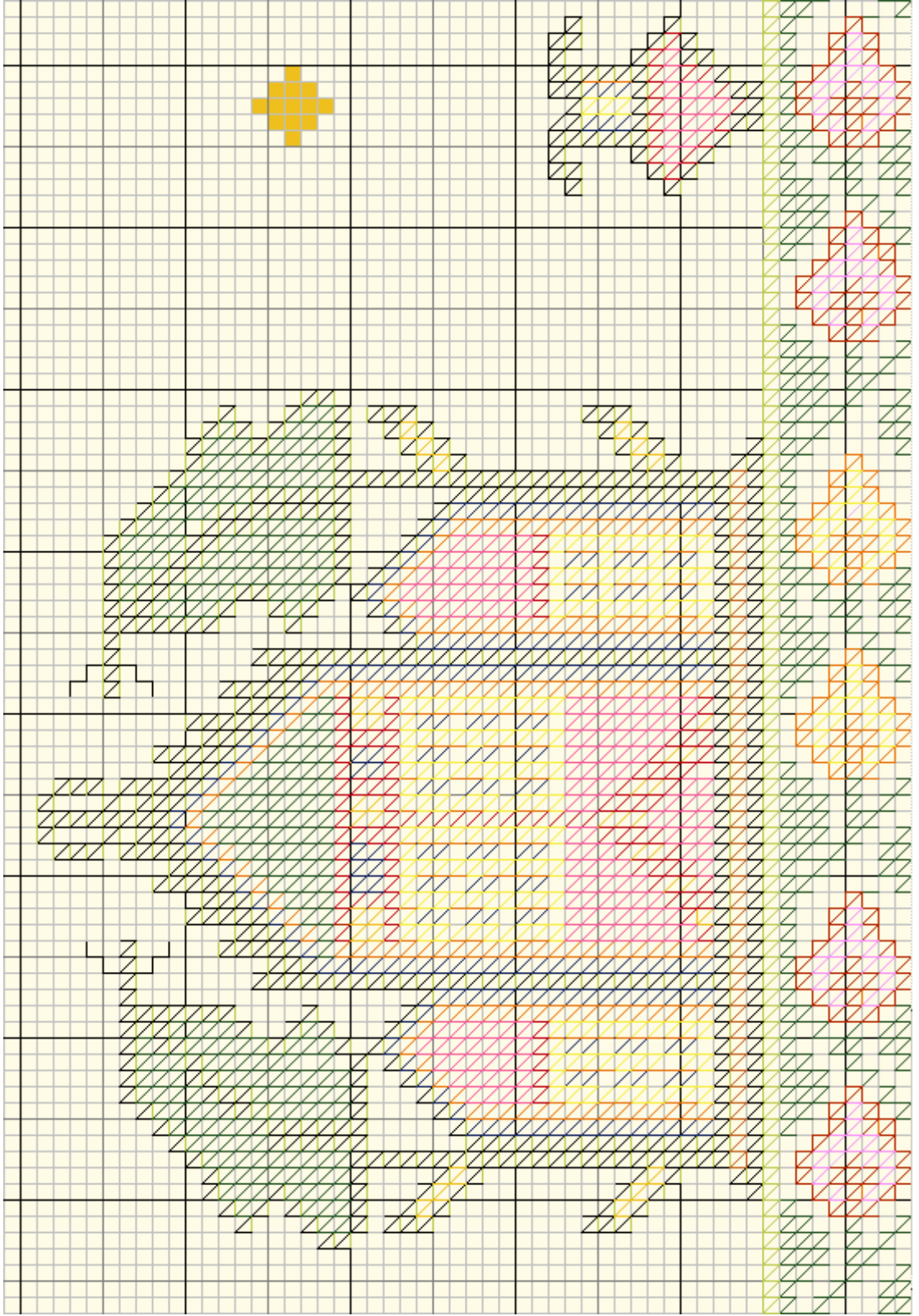
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi:	25/04/1974
Bugünkü Durumu	: Temiz
Onarım Durumu	: Yok
Kime Ait Olduğu	Sevim Ayrıl'dan Müze için satın alınmıştır
Ürünün Boyutları	
En	:40
Boy	:85.5
Ürünün Türü	:Yağlık
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Muşabak , Sim Sarma, Gözeme
Kenar Temizlemede	:İğne oyasından Zürafa tekniği kullanılmıştır
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Pamuk iplik ve sim
Zeminde	:Krem rengi bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	: Koyu yeşil, pembe, mavi, turuncu, sarı, siyah, kırmızı ve sarı sim
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Ağaç, çiçek, yaprak
Geometrik Bezeme	: yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	: Ev ve saksı
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	: -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri:Bordür bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda krem kumaşın kısa kenarlarına Hesap işi tekniğiyle işlenmiştir.Ana motifi nesneli bezeme olan ev motifi ve motifin kenar kısımlarında bitkisel bezeme olan stilize edilmiş ağaç motifi yerleştirilmiştir. Ev üç kısımdan oluşmakta orta kısım evin merkezini oluşturmaktadır.Ana motifin yanında nesneli bezeme olan saksı motifi bulunmakta ve ana motif aralarda saksı motifiyle düzgün sıralamalı olarak aynen tekrar etmektedir.Ana motifin altında bulunan bordür ise geometrik bir düzenleme içinde yatay ve diyagonal hatların kesişmesiyle oluşan “V” şeklindeki bordüre çiçek ve yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak yerleştirilip kumaşın kısa kenarı boyunca devam etmesiyle oluşmuştur.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar: Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır .

Çizim 3 Yağlık

BİLGİ FORMU 4**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No : 4

Çizim No : 4

Fotoğraf No : 4

Envanter No : 21059

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 : 15 03 2006

2 : 22 05 2006

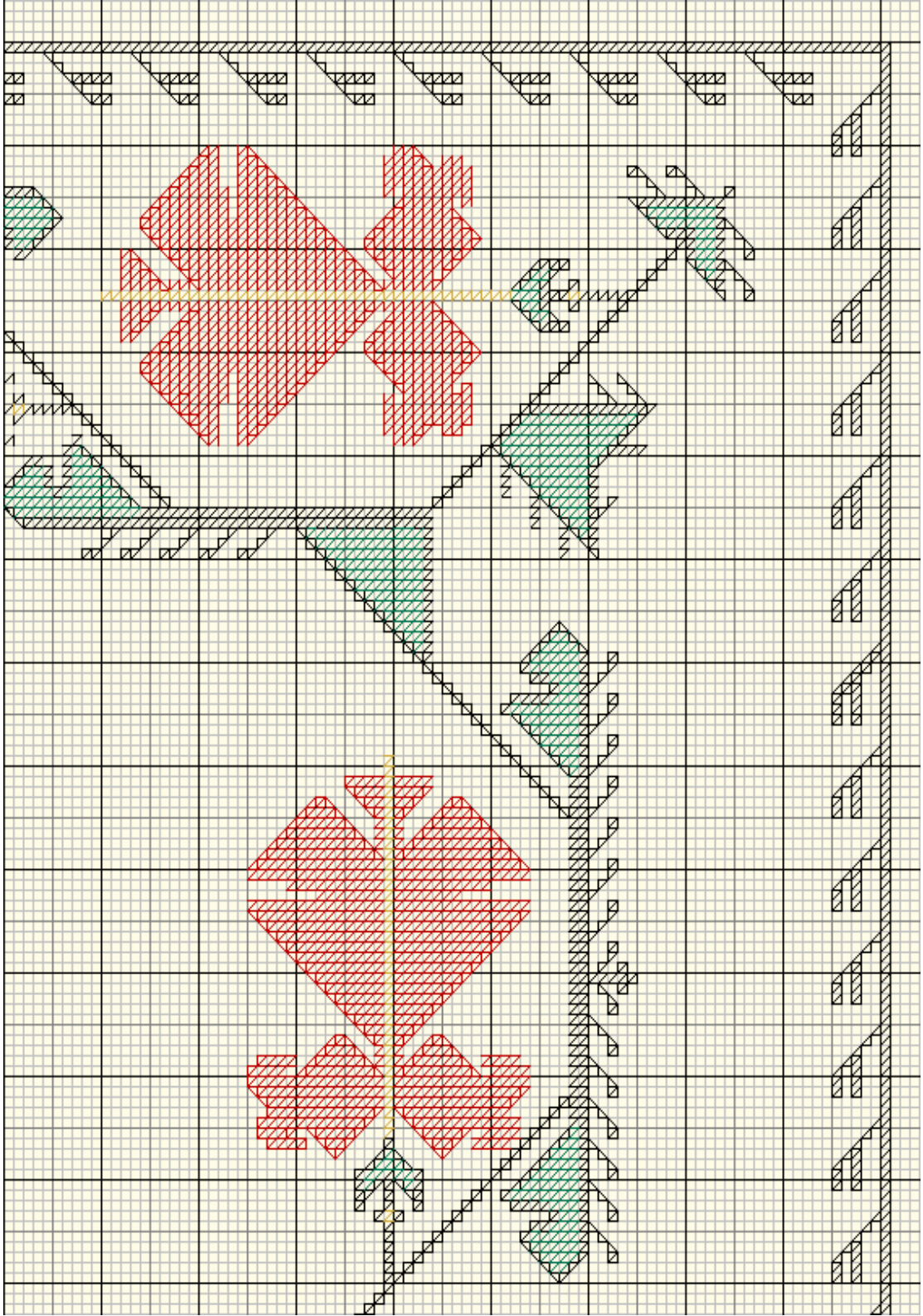
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi:	25/04/1960
Bugünkü Durumu	: Hafif lekeli
Onarım Durumu	: Yok
Kime Ait Olduğu	: Müzeye ait
Ürünün Boyutları	
En	: 56
Boy	: 56
Ürünün Türü	: Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme,Sim sarma
Kenar Temizlemede	:Elde iplik çekilerek yapılan antika ile tutturulmuştur.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	: Pamuk iplik ve sim
Zeminde	: Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Kırmızı,yeşil,siyah,sarı ve sarı sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Susen çiçeği, sap ve yaprak
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Hayvansal Bezeme	: -
Yazılı bezeme	: -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Kare formda krem zemin üzerine, kumaşın dört kenarının etrafı yatay doğru üzerine diyagonal ve yatay geometrik birimlerle hazırlanan yaprak motifli bordür ile bezenmiştir. Örtünün dört kenarına diyagonal ve yatay hatlarla oluşan “V” şeklindeki bordürün üzerine bağlantılı sıralamalarla kırmızı susen çiçekleri yeşil yapraklar ve saplar yerleştirilerek kompozisyon tamamlanmıştır. Motifin alt kısmında bağlantılı sıralamalı olarak ince bir su vardır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 4 Çevre

BİLGİ FORMU 5**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :5

Çizim No :5

Fotoğraf No :5

Envanter No :10758

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

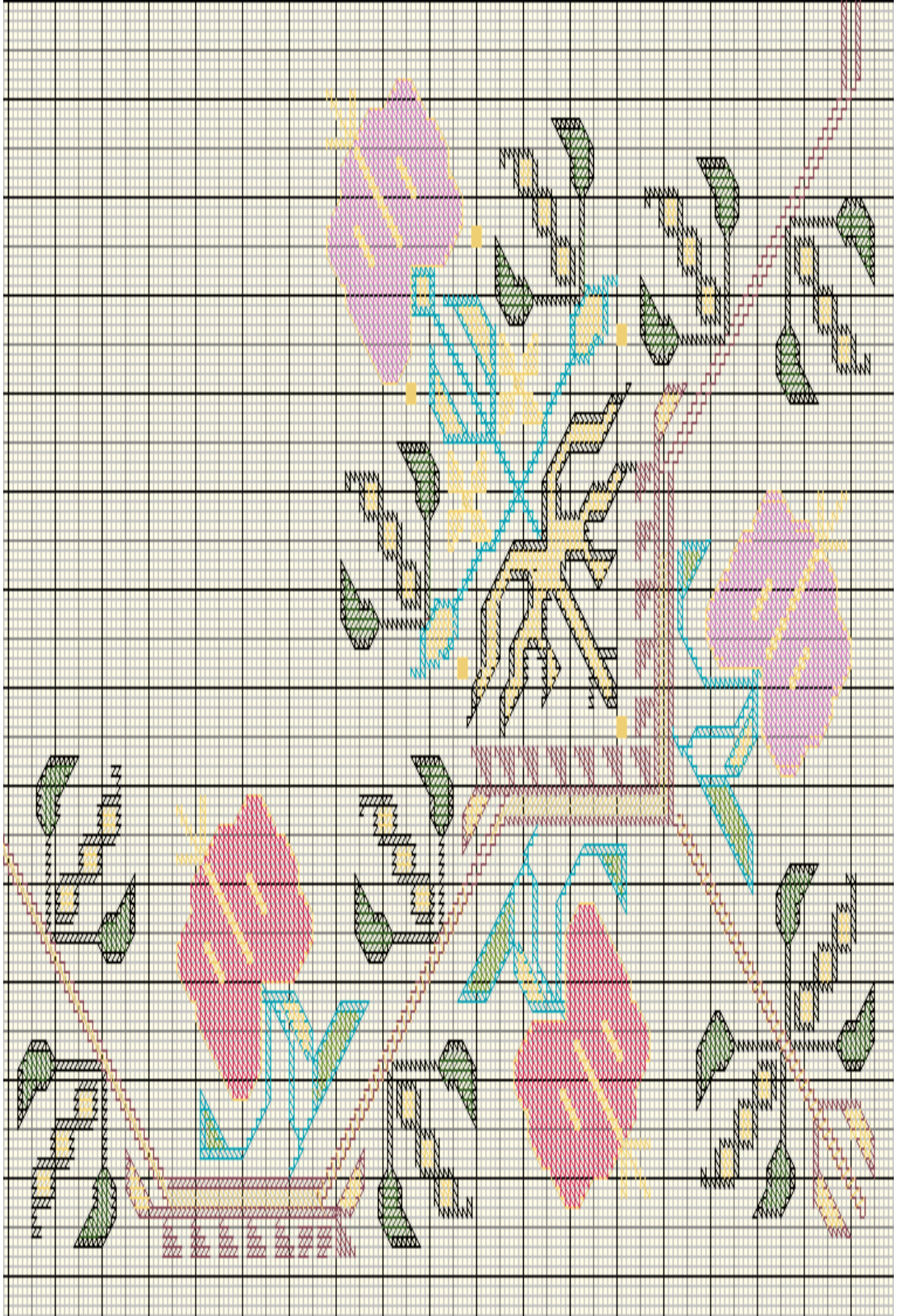
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:07/02/1935
Bugünkü Durumu	:Kenar kısmında küçük bir yırtık var
Onarım Durumu	:
Kime Ait Olduğu	: Seyit Mehmet'ten Müze için satın alınmıştır
Ürünün Boyutları	:
En	:80
Boy	:83
Ürünün Türü	:Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, Verev sim sarma
Kenar Temizlemede	:Elde antika ile tutturulmuştur.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sarı sim ve ipek iplik
Zeminde	:Sakangur kumaş
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Eflatun, Turuncu, Yeşil, Mavi, Kahverengi, Siyah ve Sarı sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize gül,çiçek, yaprak
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	:Kurdele
Hayvansal Bezeme	: -
Yazılı bezeme	: -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Kare formda krem zemin üzerine kumaşın dört kenarından 1 cm. içeri girilerek dal ve yapraklardan oluşan bordür dört kenar üzerine yerleştirilmiştir.Bordürün üzerine yatay ve diyagonal hatların kesişmesiyle oluşan “V” kıvrımlı dallar arasına gül ve yaprak motifleri ikili renk değişimi ile yerleştirilmiştir.Bu çalışma dört kenara yerleştirilerek kompozisyon tamamlanmıştır.Motiflerin kesiştikleri köşe kısımlara ise alttaki motifle çatışmayacak şekilde tek motif olarak dal,yaprak ve çiçek motifi köşelerden bir merkeze yönlendirilmiş olarak yerleştirilmiştir.Bu motif nesnel bezeme olan bir kurdeleyle bağlanmış dalın üçe ayrılmasıyla oluşmuştur.Sağ ve sol taraftaki dallarda bir yaprağın üstünden çıkan grup yapraklar, ortadan yükselen dalda ise iki tarafında birer yaprak ve dalın uç kısmında stilize edilmiş gül motifi bulunmaktadır.

Eserle İlgili Yayınlar : Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 5 Yağlık

BİLGİ FORMU 6**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :6

Çizim No :6

Fotoğraf No :6

Envanter No :20999

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

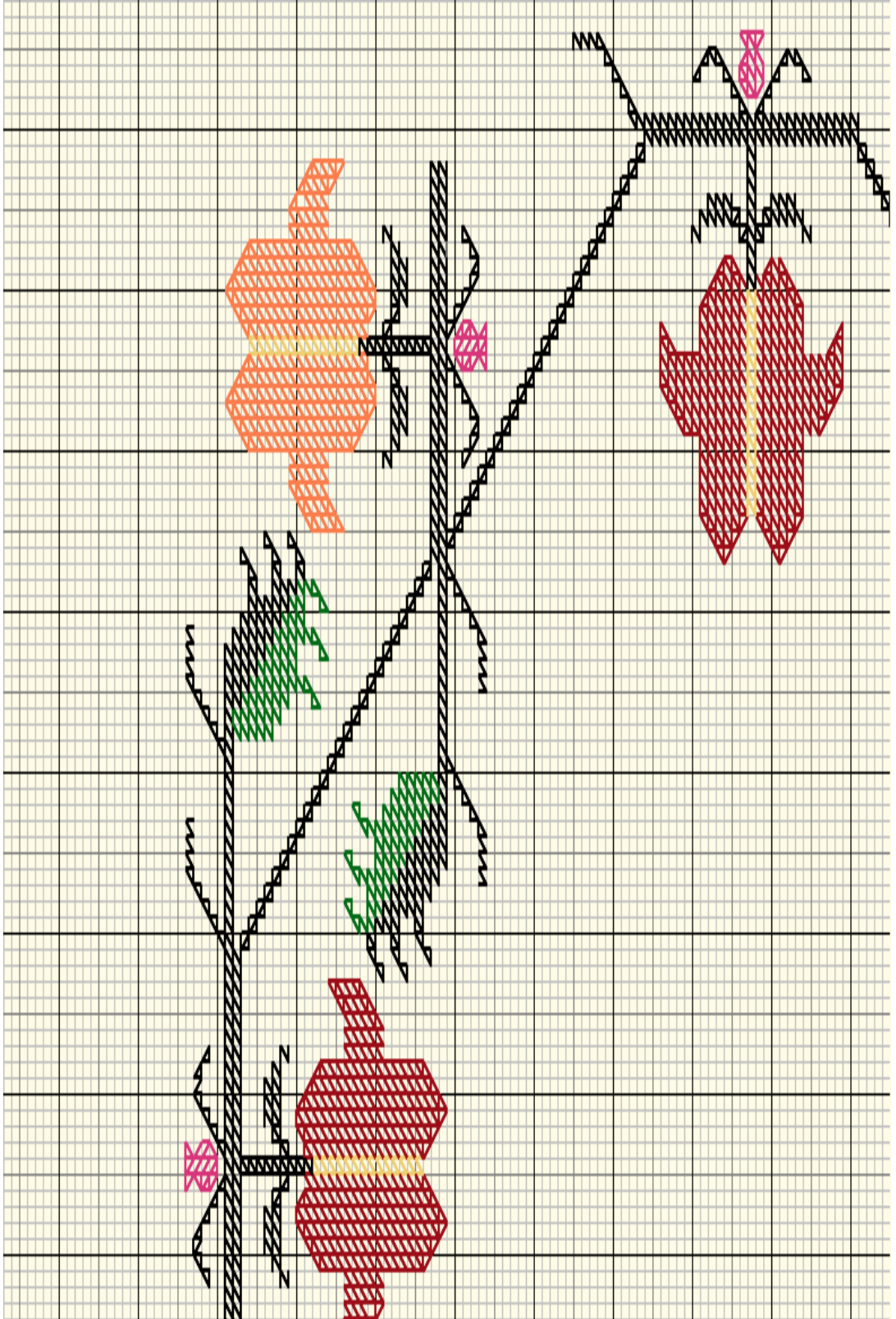
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:02/05/1973
Bugünkü Durumu	: Hafif lekeli ve bir tarafında yırtık var
Onarım Durumu	:
Kime Ait Olduğu	: Lütfü Temizer'den Müze için satın alınmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	:61
Boy	:63
Ürünün Türü	:Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi,Gözeme
Kenar Temizlemede	:Elde antika ile tutturulmuştur
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sarı sim ve Pamuk iplik
Zeminde	:Krem ince dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Pembe,Turuncu,Koyu yeşil,Kırmızı,Siyah iplik ve Sarı sim
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Küpe çiçeği, yaprak ve tomurcuk
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Hayvansal Bezeme	: -
Yazılı bezeme	: -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı: Kare formda krem zemin üzerine diyagonal ve yatay hatların kesişmesi ile oluşan “V” dallar arasında küpe çiçeği yaprak ve tomurcuklarından oluşan motif örtünün dört kenarına tekli renk değişimi ile bağlantılı sıralamalı olarak yerleştirilmiştir. Desenin altında yer alan bordür yatay hatta bağlanan dikey ve düzey ince çizgilerden oluşmakta ve dört kenarında yer almaktadır. Örtünün kenarları 1 cm.den katlanıp elde antika ile tutturularak kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 6 Çevre

BİLGİ FORMU 7**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :7

Çizim No :7

Fotoğraf No :7

Envanter No :21607

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

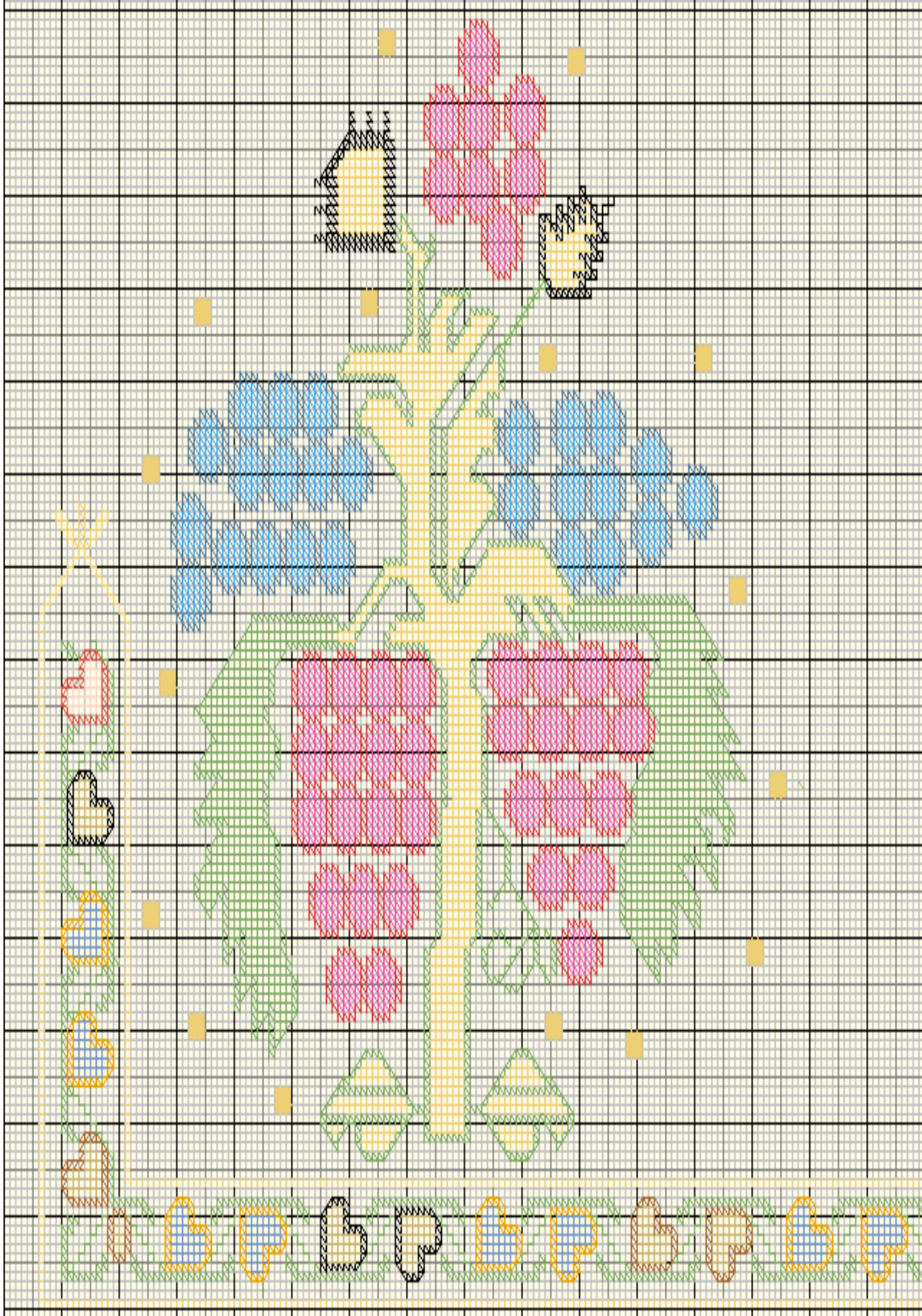
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	: 05/07/1960
Bugünkü Durumu	:Lekeli,Dar kenarlarından biri yırtık ve Fare yenikleri var.
Onarım Durumu	:Onarım yok
Kime Ait Olduğu	: Müzeye ait
Ürünün Boyutları	
En	45
Boy	:137
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, Muşabak
Kenar Temizlemede	:Kumaşın kendinden saçak bırakılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sarı sim ve Pamuk İplik
Zeminde	:Seyrek dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	Açık pembe, Orta Pembe, Açık mavi, Koyu mavi, Orta yeşil, Açık kırmızı, Koyu Kırmızı
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Asma dalı, yaprak, üzüm salkımı
Geometrik Bezeme	: yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: Kalp şekli
Hayvansal Bezeme	: -
Yazılı bezeme	: -

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı: Dikdörtgen formda krem zemin üzerine kumaşın kısa kenarlarına stilize motiflerle işlenmiştir. Ana motif bitkisel bezeme olan büyük bir asma dalına benzemektedir. Dalın alt kısmına yakın yerde sağlı sollu yaprak motifleri bulunmaktadır. Dalın orta kısmında ise sağlı sollu iri yaprak motifleri ve iri yaprakla dal arasında da üzüm salkımı yer almaktadır. İri yaprağın üst kısmında uzanan dalın sağında ve solunda yine üzüm salkımları vardır. Dalın en uç sağ ve sol kısmında birer yaprak ve iki yaprağın arasında küçük bir üzüm salkımı yer alır. Ana motif düzgün sıralamalı olarak tekrar etmiştir. Ana motifin altında bulunan bordür ise geometrik bir düzenleme içinde kalp şeklinde çiçek ve küçük yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak kumaşın kısa kenarı boyunca uzanıp kumaşın kenar kısmına gelecek şekilde yukarı çıkarak ana motif boyunca ilerlemesiyle oluşur. Ana motifin boşluk kısımlarına kare şeklide sim sarmadan serpmeler işlenmiştir.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 7 Peşkir

BİLGİ FORMU 8**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :8

Çizim No :8

Fotoğraf No :8

Envanter No :5708

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

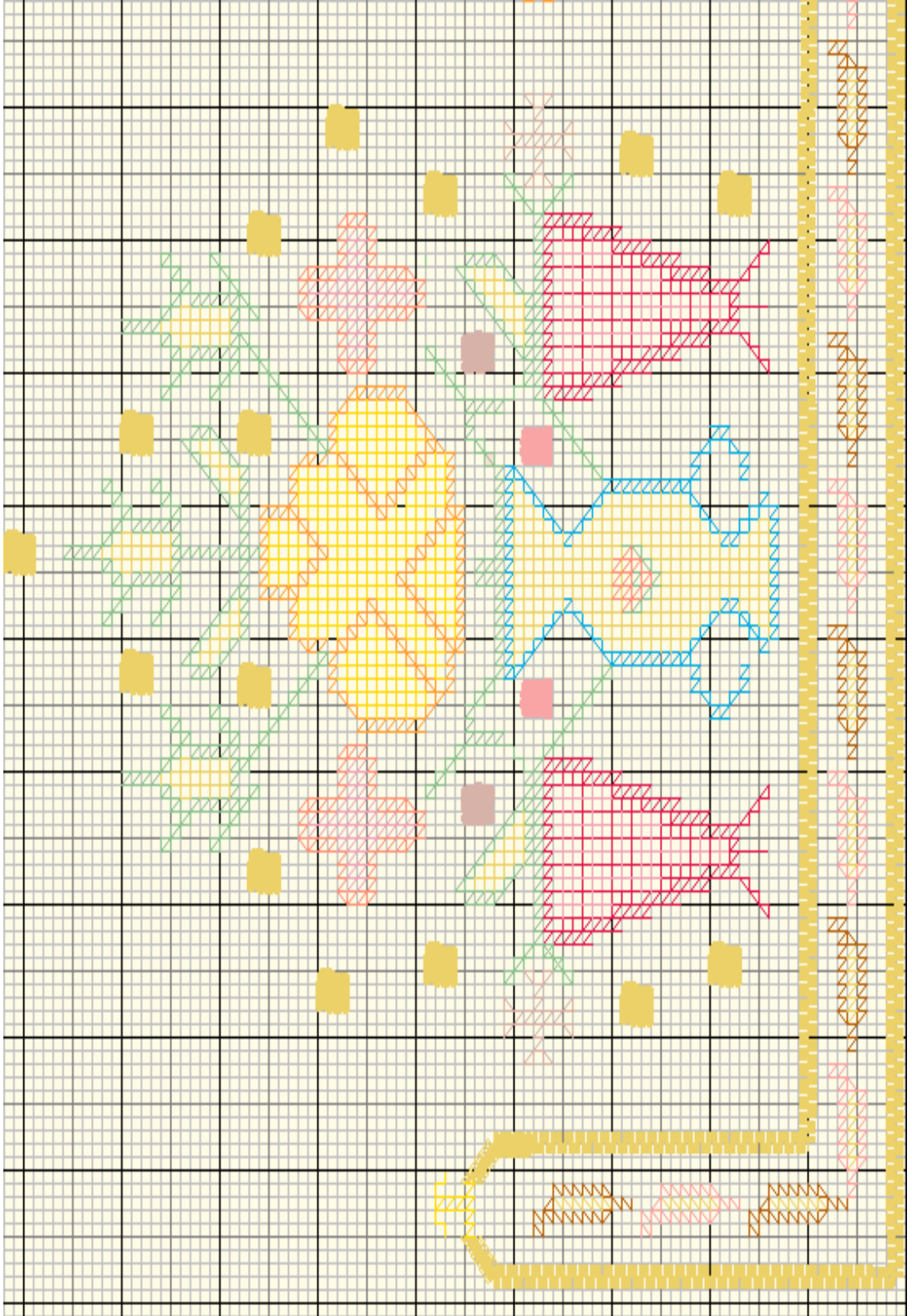
2	:22 05 2006
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:23/11/341
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	:Türk etnografi komisyonu tarafından satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:45 cm
Boy	:120
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kendinden saçak bırakılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sarı tel sim,İpek iplik
Zeminde	:Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	: Açık yavruağzı, Orta yavruağzı, Turuncu, Sarı, Taba, Eflatun, Kahverengi, Orta yeşil, Sarı tel, ve Sarı sim
Zeminde	: Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Yaprak, üzüm salkımı, çiçek, dal
Geometrik Bezeme	:-
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	: Saksı
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda krem zemin üzerine kumaşın kısa kenarlarına uygulanmış motif nesnel bezeme olan bir saksı içinden çıkan sağ ve sol taraflara uzanan dalda bitkisel bezeme olan yaprak motifi bulunmaktadır.Aynı daldan saksının yan tarafına gelecek şekilde üzüm salkımını andıran bir bitkisel bezeme uzanmaktadır bu bezeme ile saksı arasında da dal bağlantısı vardır.Saksının içinden yukarı doğru çıkan dalda iri bir çiçek bulunmaktadır.Çiçeğin iki tarafında birer küçük çiçek yer alır. Çiçeğin üzerinden yanlara ve yukarıya çıkan dalların uç kısımlarında yaprak motifleri yer almaktadır.Ana motif düzgün sıralamalı olarak kısa kenara yerleştirilmiştir ve motif boşluklarına küçük kare sim sarmadan serpmeler yapılmıştır. Ana motifin altında bulunan bordür ise bitkisel bezeme olan yaprak motiflerinin kenarlarına sim sarma yapılmasıyla oluşmuştur.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 8 Peşkir

BİLGİ FORMU 9**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :9

Çizim No :9

Fotoğraf No :9

Envanter No :5829

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

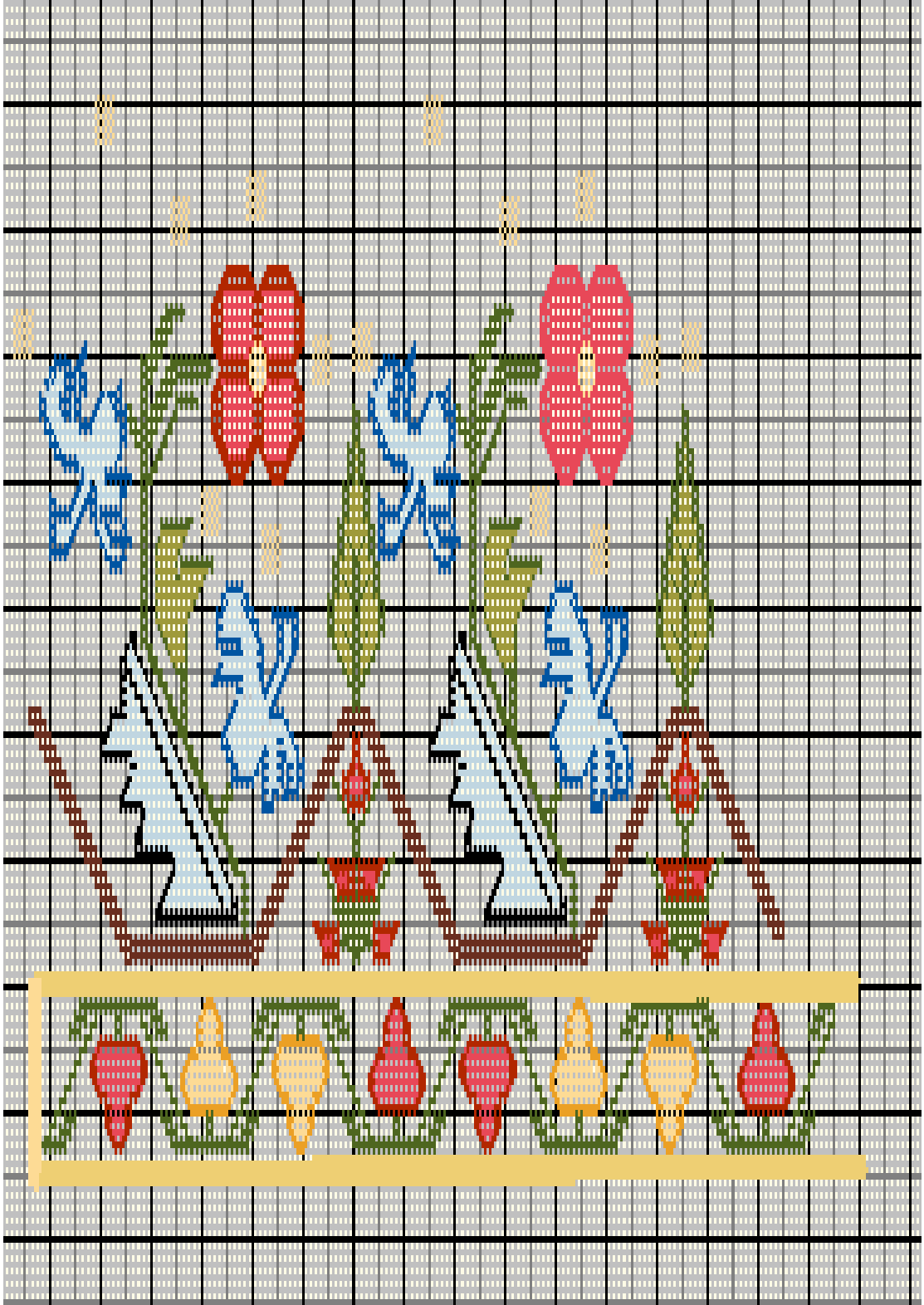
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihin:	23/11/341
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	:Türk etnografi komisyonu tarafından müzeye alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:50 cm
Boy	:60
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kenarları elde bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sarı tel ve ipek iplik
Zeminde	:İnce bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Orta pembe, koyu pembe,Açık mavi, Orta mavi Koyu mavi, Ora sarı,Koyu sarı, Orta yeşil, Siyah, Sarı tel sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Mine, karanfil, cam göbeği,
Geometrik Bezeme	:Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	:
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Kenarları kıvrılarak tutturulmuş örtünün kısa kenarından 1cm. içeri girilerek oluşturulmuş bordür diyagonal ve yatay hatların kesişmesiyle oluşan “V” dallar arsına mine çiçeği ve yapraklardan oluşmuştur.Bordür bağlantılı sıralamalı olarak tamamlanmış ve kenarları sim sarma ile çevrelenmiştir.Bordürün hemen üzerinde bulunan motif geometrik bir düzenlemede diyagonal ve yatay hatların kesişmesiyle oluşan “V” dallar arsına bitkisel bezeme olan stilize edilmiş tek daldan oluşan karanfil ve cam güzeli çiçekleri ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. “V” hattın bordürle birleşerek üçgen oluşturduğu iç tarafında stilize edilmiş çiçek ve yapraklardan oluşan küçük bir çiçek demeti bulunmaktadır.Üçgenin uç kısmında ise bir çam ağacı yer almaktadır.Ana motif bağlantılı sıralamalı olarak aynı yönde birbirini takip ederek kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 9 Peşkir

BİLGİ FORMU 10**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :10

Çizim No :10

Fotoğraf No :10

Envanter No :5830

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

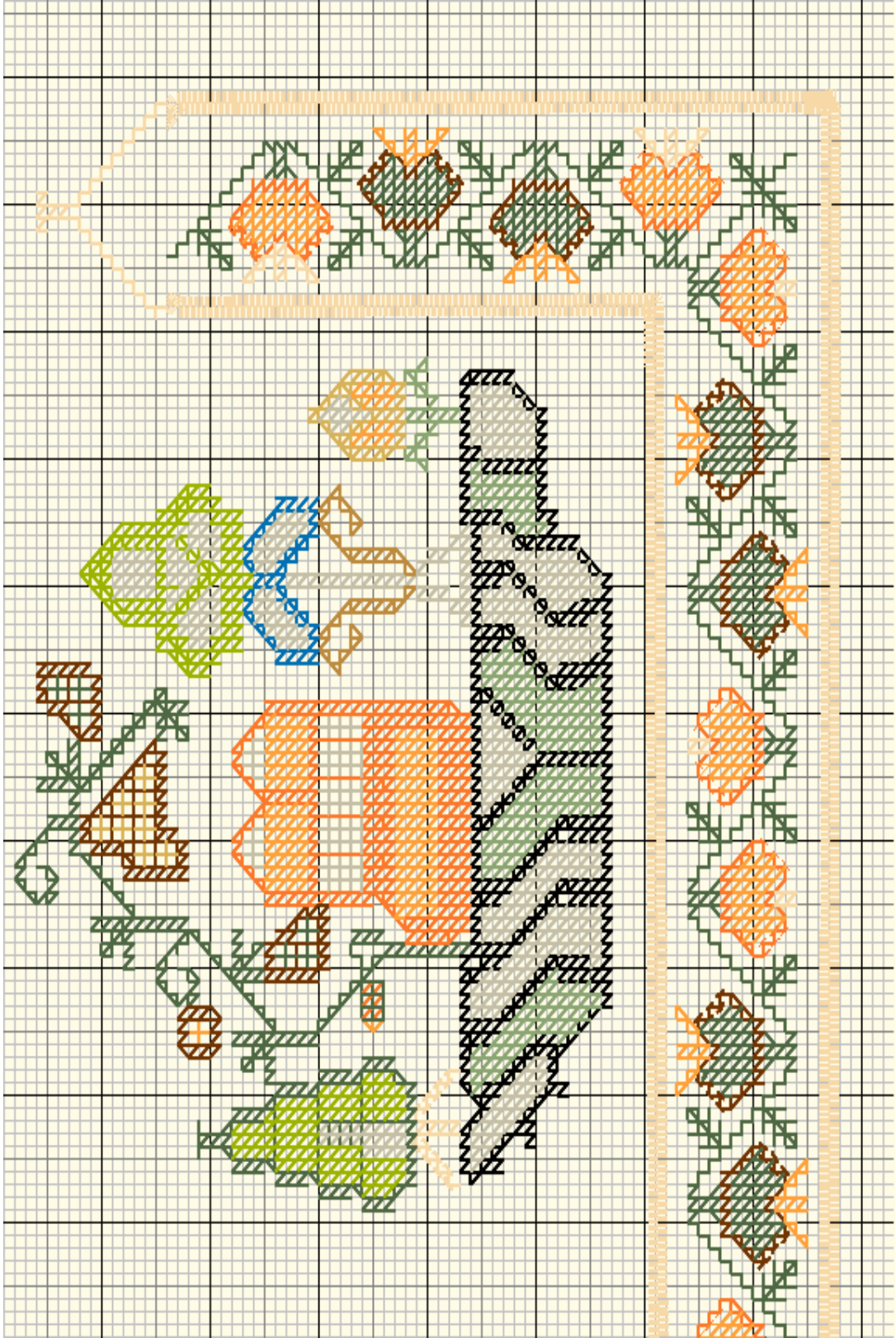
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi:	01/07/928
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Aziz Ahmet'ten Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:46 cm
Boy	:120
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi,Gözeme, Muşabak
Kenar Temizlemede	:Kumaşın kenarları elde bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:İpek iplik ve sim
Zeminde	:Bez Dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Siyah,Orta yeşil, Koyu yeşil,Koyu mavi,Kahve rengi, Açık turuncu, Orta turuncu, Koyu sarı, Beyaz ve Sarı sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Sarmaşık ağacı, çiçek, yaprak, nar çiçeği
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: Tekne
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda beyaz kumaşın kısa motif nesnel bezeme olan tekne ve tekne üzerinde bitkisel bezeme olan çeşitli yaprak ve çiçek motiflerinden oluşmaktadır. Teknenin kamara kısmının sağ uç tarafında küçük bir yapraklı çiçek motifi ve nesnel bezeme olan üçgen bir vazunun içinden çıkan iri bir çiçek ve yapraklardan oluşan bir yaprak ve uç kısmında irice bir çiçek ve yaprak bitkisel bezeme bulunmaktadır. Kamaranın sol tarafında bir ağaç ve yanından çiçek ve yapraklardan oluşan bir sarmaşık ağacı yer almaktadır. ana motif düzgün sıralamalı olarak aynı yönde tekrar etmiştir. Ana motifin altında bulunan bordür ise geometrik bir düzenleme içinde diyagonal ve yatay hatların kesişmesiyle oluşan “V” dallar arasına nar çiçeği ve küçük yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak kumaşın kısa kenarı boyunca uzanıp köşe yaparak yukarı çıkmış ana motif boyunca ilerlemiştir. Kumaşın kenarları elde çırpma dikişi ile tutturularak kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 10 Peşkir

BİLGİ FORMU 11**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :11

Çizim No :11

Fotoğraf No :11

Envanter No :8093

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 200

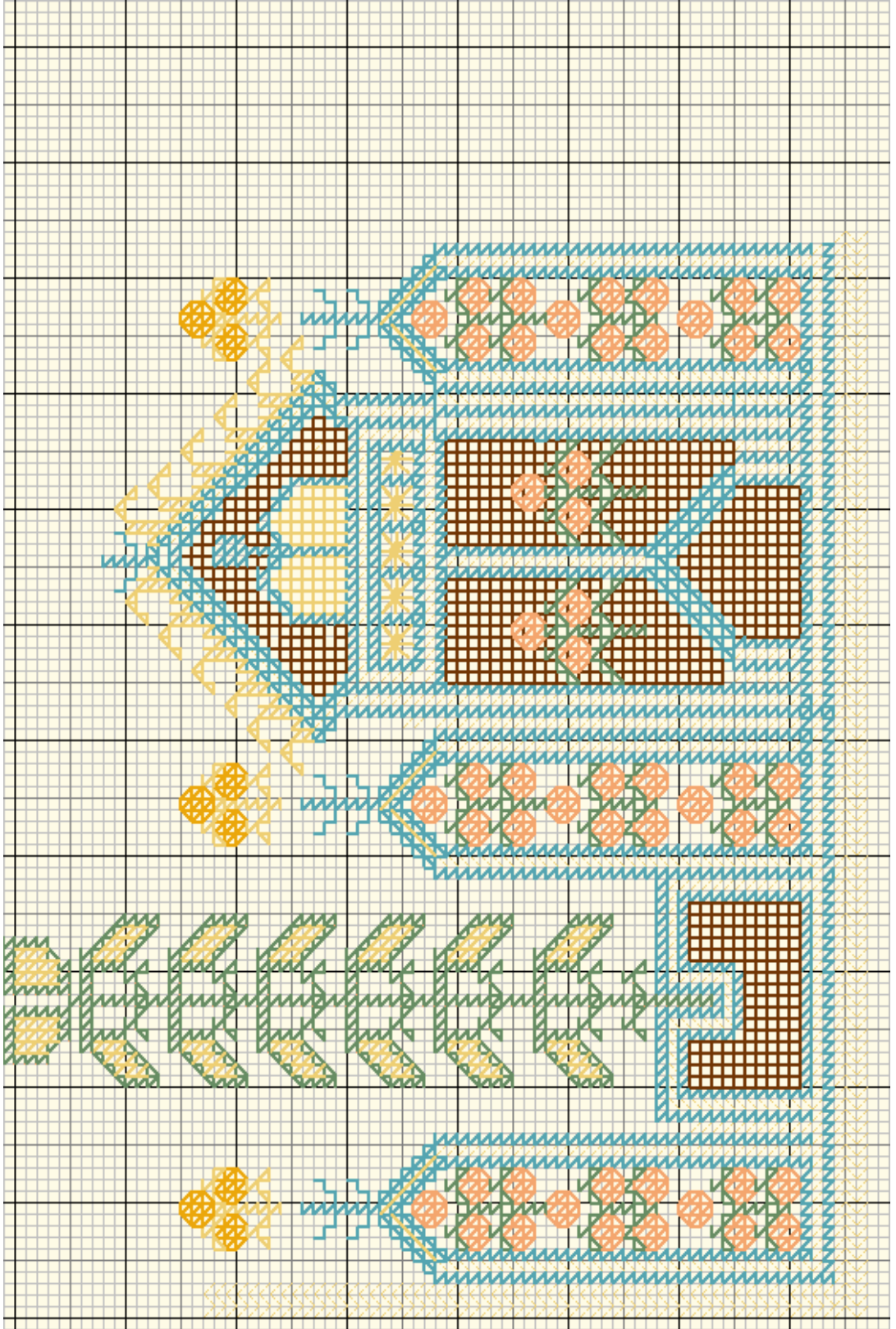
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:10/03/933
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Ümmügülsüm Hanım'dan Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:52
Boy	122
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, Muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kenarları motif hizasına kadar simden tığ oyası ile temizlenmiş.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sim ve İpek iplik
Zeminde	: İnce bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	: Açık yavruağzı, Orta yavruağzı,Kahverengi,açık mavi, Açık sarı,Açık yeşil,Koyu yeşil,Sarı sim
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Stilize çiçek, dal
Geometrik Bezeme	:-
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	: Mescit
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda krem kumaşın kısa kenarlarına mescit, çiçek, yaprak ve dallardan oluşan motif bağlantılı sıralamalı olarak yerleştirilmiştir. Mescit motifleri arasına stilize çiçek, yaprak ve dallar yerleştirilmiştir.Kumaşın kenar kısmı simden seyrek sarma ile çevrelenmiş simden tığ oyası ile temizlenerek kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 11 Peşkir

BİLGİ FORMU 12**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :12

Çizim No :12

Fotoğraf No :12

Envanter No :17529

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

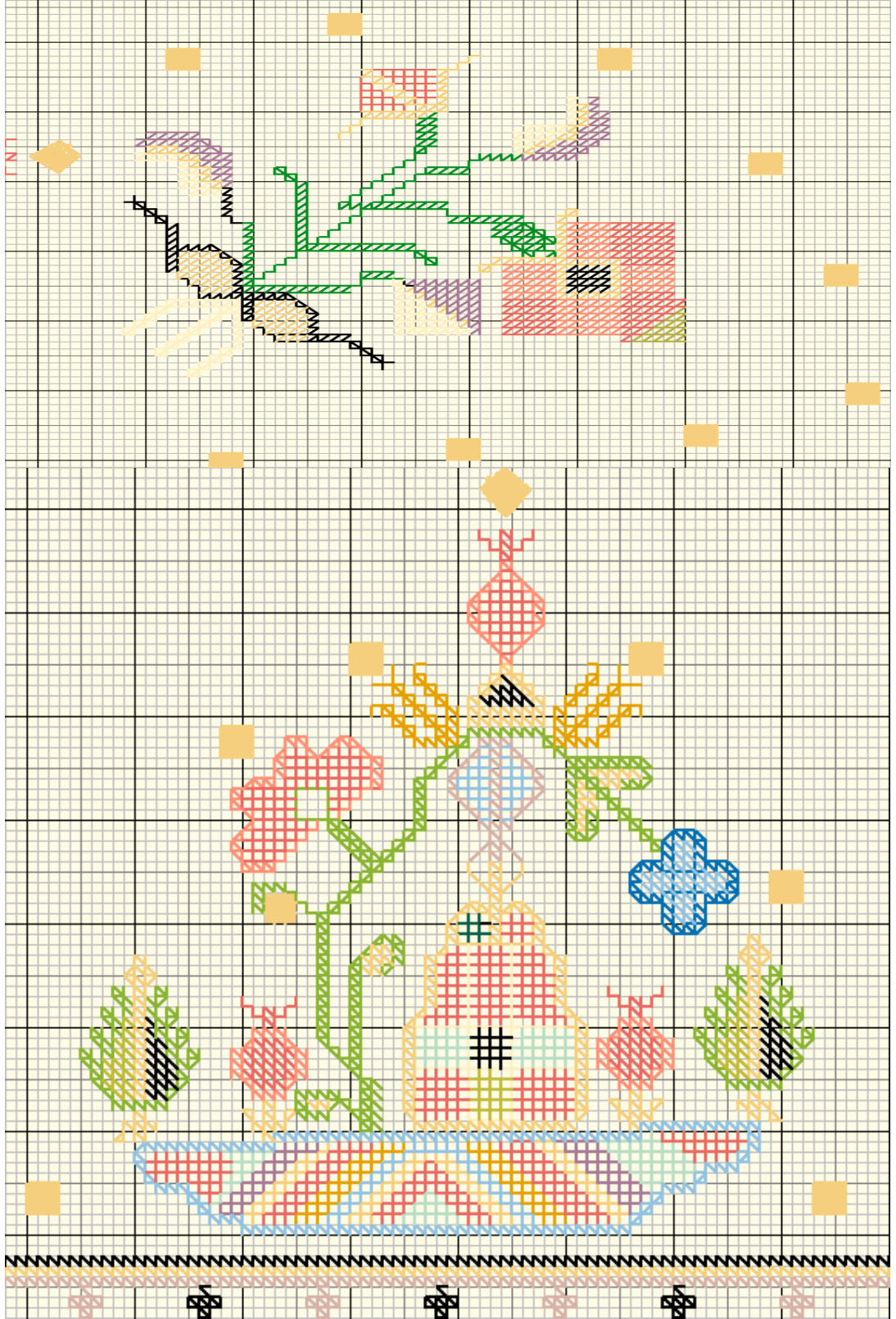
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:03/10/1964
Bugünkü Durumu	:Yer yer sandık lekeleri var
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Naşi Sılaydın'dan Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:98
Boy	:100
Ürünün Türü	:Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede:	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma, Muşabak
Kenar Temizlemede	:Kumaşın dört kenarı ince bir oya ile temizlenmiştir.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Sim ve pamuk iplik
Zeminde	:Sakangur kumaş
Kullanılan Renkler	
İşlemede: Siyah,	:Açık yeşil, Orta yeşil, Açık mavi, Orta mavi, Koyu Mavi,Turuncu, Koyu sarı, Eflatun ve Sarı sim
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize çiçek ve yaprak, selvi ağacı, nar çiçeği
Geometrik Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: Tekne, kurdele
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon ve bir merkeze yönlendirilmiş kompozisyonlar

Eserin Tanımı : Kare formda krem zemin üzerine kumaşın elde kıvrılarak oya ile temizlenmiş kenarlarından 1 cm. içeri girilerek oluşturulan bordür yatay hatta bağlanan kumaşın kenar kısmına bakan tarafına “T” şeklinde uzantılardan aralıklı olarak yerleştirilmiştir.Bordürün 0,5 cm. üzerinde yer alan motif nesnel bezeme olan tekne ve tekne üzerinde bitkisel bezeme olan stilize edilmiş çeşitli yaprak ve çiçek motiflerinden oluşmaktadır.Teknenin iki uç tarafında selvi ağacı ve nar çiçeği bulunmaktadır. kamaranın sol tarafında sarmaşık gibi kıvrımlar yaparak kamaranın etrafını saran çiçek ve yaprak motiflerinden oluşan bir dal uzanır.Kamaranın üst kısmında çeşitli çiçeklerden oluşan bir uzantı vardır.Motif düzgün sıralamalı olarak kare örtünün etrafına yerleştirilmiştir.Kumaşın köşe kısımlarında motiflerin üzerine bir merkeze yönlendirilmiş çeşitli çiçek ve yapraklardan oluşan tek motifin uç kısmında nesnel bezeme olan kurdele bulunmaktadır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar :Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 12 Çevre

BİLGİ FORMU 13**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :13

Çizim No :13

Fotoğraf No :13

Envanter No :21604

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

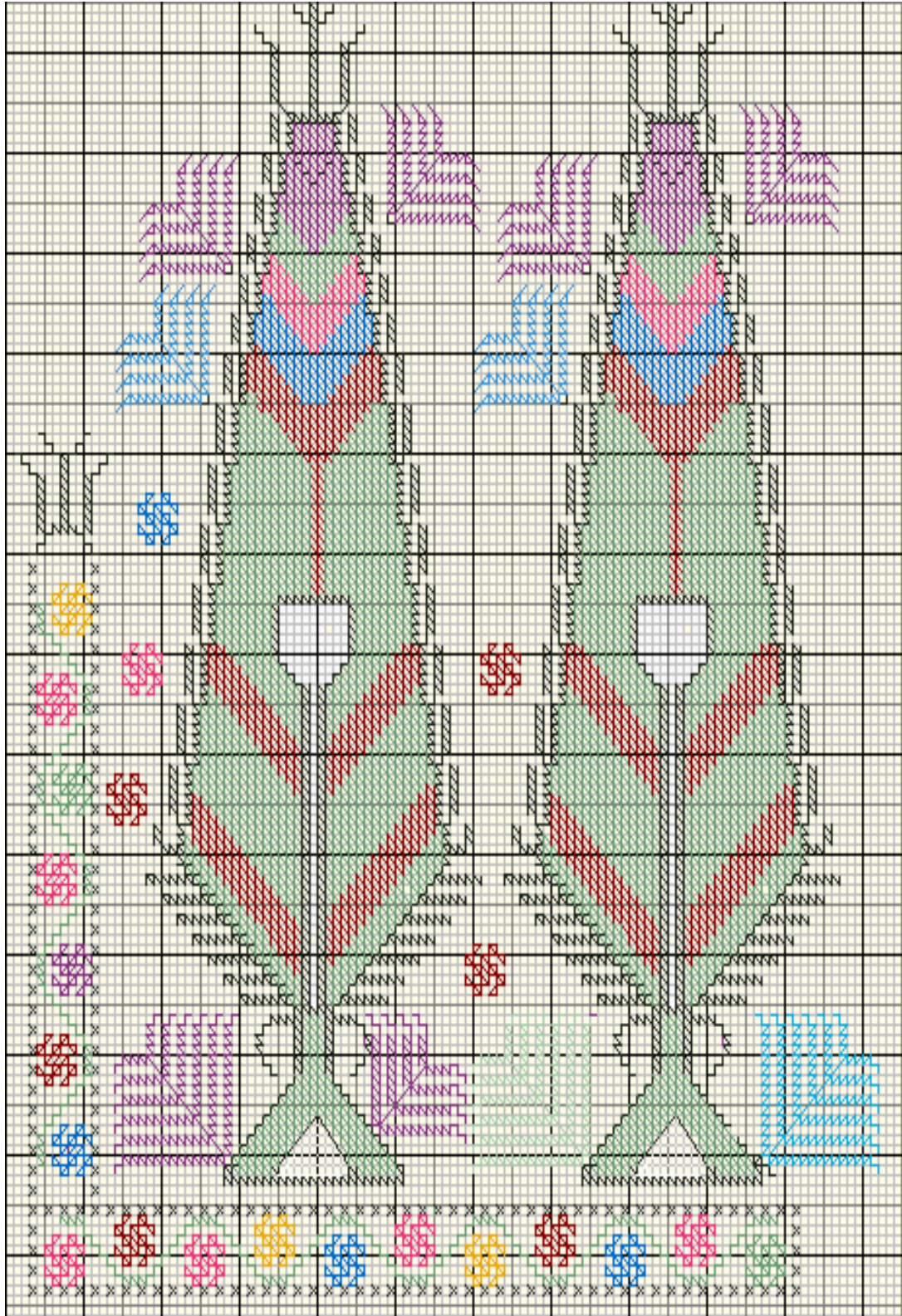
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:15/12/1932
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Muzaffer Çiğdem'den Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:50
Boy	:124
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi, Sim Sarma,muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kenarları elde bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:İpek iplik ve sim
Zeminde	:İnce dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Açık yeşil, Orta yeşil, Orta kırmızı, Bordo, Orta Pembe, Mor, Siyah, Orta sarı ve Beyaz sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Stilize selvi ağacı ve kozalak,
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar.
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	:Saksı, rüzgar gülü
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda beyaz zemin üzerine kumaşın elde katlanılarak çırpma dikişi ile tutturulmuş kısa kenarlarından 1 cm. içeri girilerek hazırlanan bordür geometrik bir düzenleme içinde diyagonal ve yatay hatların kesişmesiyle oluşan “V” dallar arasına rüzgar güllerinin yerleştirilmesiyle oluşmuştur. Bordür motif hizasından başlayıp köşe yaparak motif uzunluğunun yarısına kadar bağlantılı sıralamalı olarak devam eder. Bordürün üzerine bulunan ana motif nesnel bezeme olan saksı içerisinden çıkan stilize edilmiş selvi ağacı motifinden oluşmaktadır. Saksının iki yanında bitkisel bezeme olan kozalaklar yer almaktadır. Aynı kozalaklardan selvi ağacının üst tarafında da bulunmaktadır. Saksının alt kısmında küçük bir üçgen şeklinde sim sarma vardır. Selvi ağacını ortaya kadar ikiye bölen tam ortada küçük bir kare şeklini alan sim sarma bulunmaktadır. Ana motif kozalak bağlantısıyla aynen tekrar etmiştir. Aynı ikili motif bordürü ikinci köşeye dayalı olarak tekrar eder. Motif boşlukları rüzgar gülü serpmelerle süslenerek kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 13 Peşkir

BİLGİ FORMU 14**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :14

Çizim No :14

Fotoğraf No :14

Envanter No :23114

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

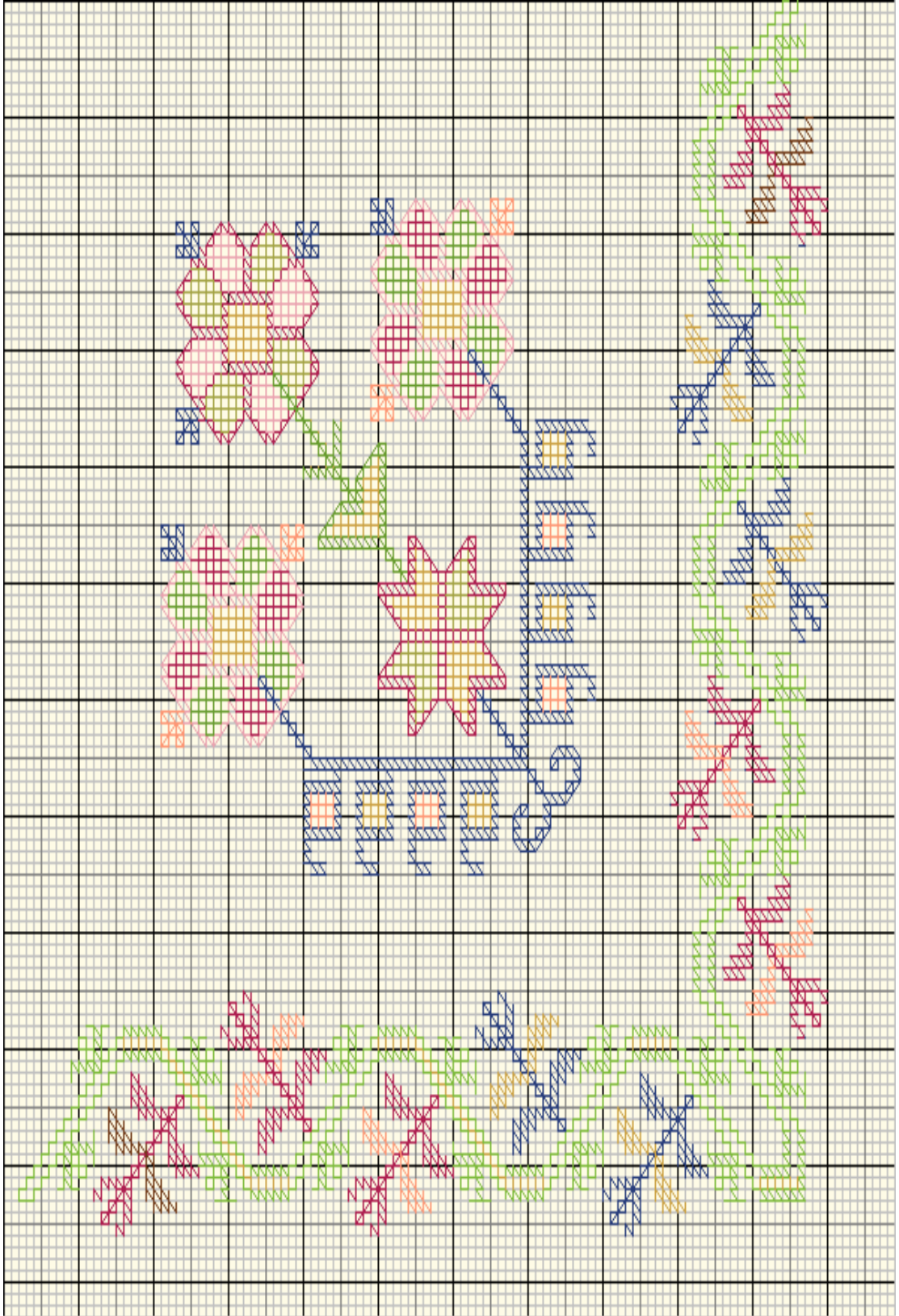
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi:	07/03/1935
Bugünkü Durumu	:Yer yer sandık lekeleri var
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Nuri Akgün'den Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:71
Boy	:71
Ürünün Türü	:Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi iğnesi,Gözeme, Muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kenarları katlanarak elde dikişle Bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:İpek iplik ve sim
Zeminde	:İnce dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Açık pembe,Koyu pembe, Koyu mavi,Orta yeşil,Yavruağzı,Lacivert ve Sarı sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize yaprak, tomurcuk,dal,yıldız çiçeği ve gonca
Geometrik Bezeme	: Diyagonal ve yatay hatlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	:-
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve Motifler Bir merkeze yönlendirilmiş kompozisyon

Eserin Tanımı : Kare formda beyaz kumaşın kenar kısımları ince bir şekilde katlanarak elde dikiş ile bastırılmıştır.Kumaşın köşe kısımlarında kenarlardan 1 cm. içeri girilerek hazırlanan bordür geometrik bir düzenleme içinde diyagonal ve yatay hatların kesişmesiyle oluşan “V” dallar arasına yerleştirilen çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur. Bordüre 2 cm. mesafeli bir merkeze yönlendirilmiş olarak hazırlanan motif ise bitkisel bezeme olan stilize edilmiş ucu sağa ve sola içe doğru kıvrılan bir dal ile başlamaktadır. Dal üçe ayrılır yanlara uzanan dalların kenarlarında bitkisel bezeme olan stilize edilmiş yaprak ve tomurcuklar bulunmaktadır. Dalın uç kısmında gonca motifi yer almaktadır. Ortadaki dalın başlangıç kısmında yıldız çiçeği yer alır. Dalın devamında yapraklar ve uç kısmında ise yanlardaki gonca motifinden yer alır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 14 Çevre

BİLGİ FORMU 15**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :15

Çizim No :15

Fotoğraf No :15

Envanter No :16562

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

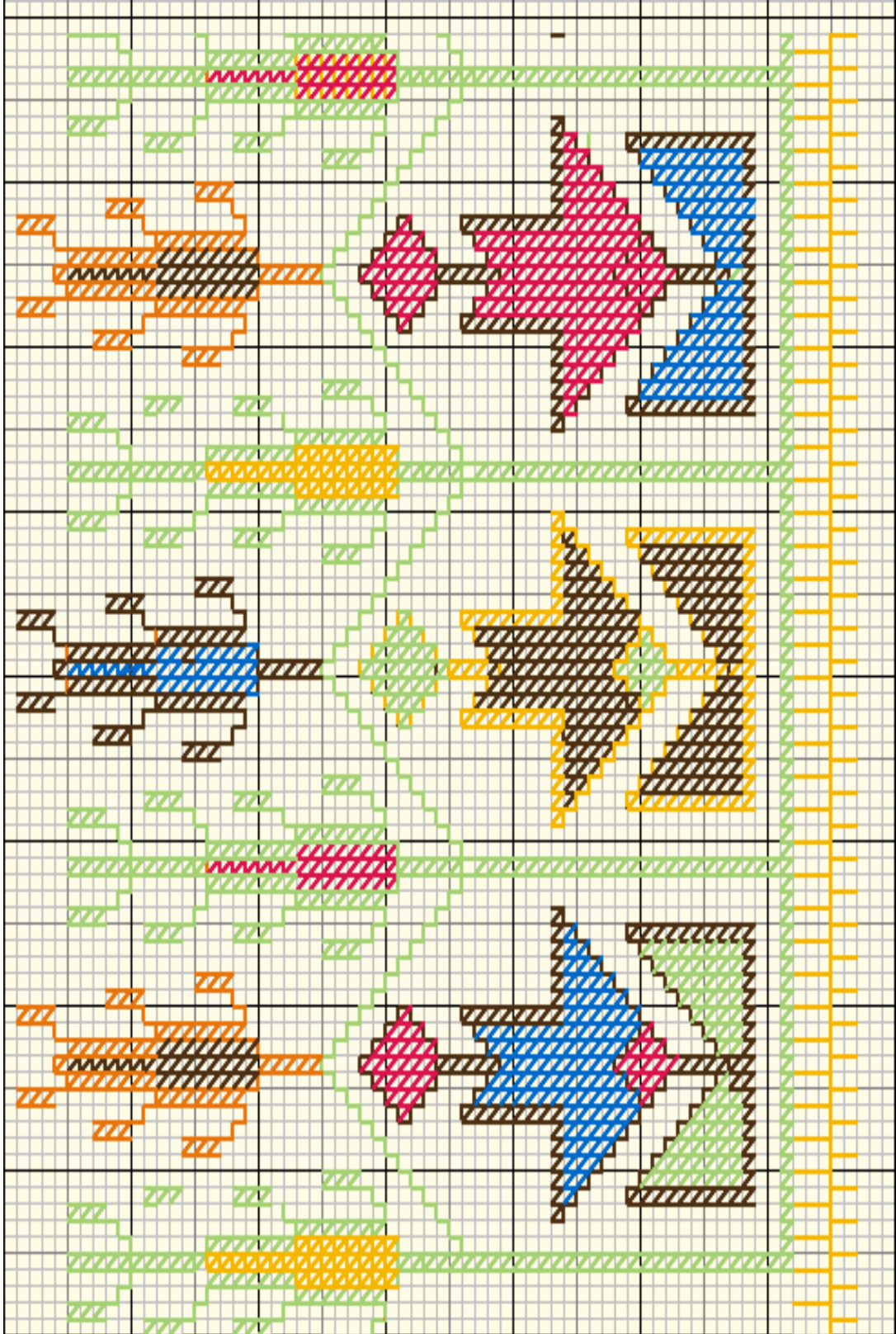
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:06/07/1960
Bugünkü Durumu	:Temiz
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Yusuf Ziya Gün'den Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:33
Boy	:70
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sarma
Kenar Temizlemede	: Kumaşın kendi ipinden saçak bükülerek temizlenmiştir.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Pamuk iplik
Zeminde	:Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Koyu mavi,Orta pembe,Bordo,Turuncu,Açık yeşil,Orta sarı,Mor
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize küpe çiçeği ve başak sapsarı
Geometrik Bezeme	:Yatay ve diyagonal hatlar, kule şekli
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	: *
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Dikdörtgen formda beyaz kumaşın kısa kenarlarında bükülmüş saçakların üzerinde üst üste iki farklı renkte düz sarma yer alır. Sarma tekniğinin üzerinde dikey ve diyagonal hatların kesişmesiyle oluşan kuleye benzeyen birimin içerisinde stilize küpe çiçeği ve yaprak motifi yer alır. Kulelerin uç tarafları ve birleşme yerlerinde stilize edilmiş başak sapları bulunmaktadır. Motif bağlantılı sıralamalı olarak tekrar ederek kumaşın kısa kenarı boyunca uzanır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 15 Peşkir

BİLGİ FORMU 16**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :16

Çizim No :16

Fotoğraf No :16

Envanter No :19019

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

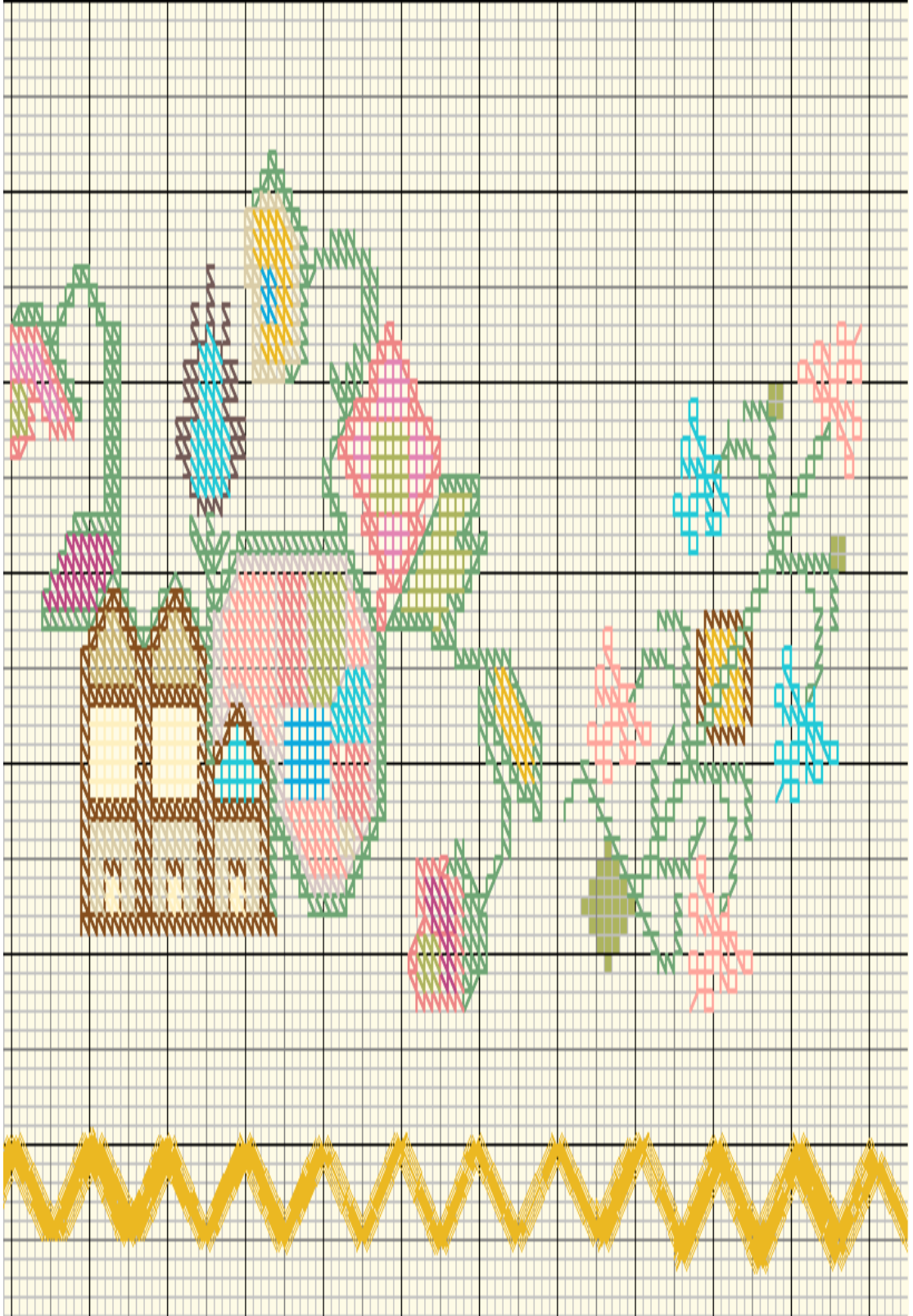
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:28/06/1967
Bugünkü Durumu	:Kenar sarmasında yer yer sökülmeler var
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Milli emlak müdürlüğü tarafından Arkeoloji müzesi Kanalıyla müzeye devredilmiş.
Ürünün Boyutları	
En	:98
Boy	:104
Ürünün Türü	:Örtü
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi,Gözeme, Sarma,Muşabak
Kenar Temizlemede	: Kumaşın sarma tekniği ile temizlenmiştir.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Pamuk iplik
Zeminde	:Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Kahve rengi, Bej, Açık mavi, Koyu mavi, Krem, Turuncu, Açık yavruağzı, Açık sarı, Koyu sarı.
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize, dal, yaprak,tomurcuk, gül ve ağaç
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: Ev
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Kare formda beyaz zemin üzerine kumaşın kenarlarına diyagonal ve yatay hatlarla oluşturulmuş “V” şeklindeki sarmalarla kumaşın kenarları temizlenmiştir. Sarmaların üst kısmından 1cm. yukarıya yerleştirilen motifte nesnel bezeme olan ikisi aynı biri küçük olmak üzere üç ev ve çeşitli stilize çiçek, gül ve yapraklar bulunmaktadır. Küçük evin arkasından yana doğru bitkisel bezeme olan stilize bir gül vardır. Gülün tepe tarafından çeşitli çiçek ,yaprak ve tomurcuklarla bezeli iki dal uzanmaktadır. Küçük evle gülün çiçeğin kesiştiği yerde bir ağaç yer almaktadır. Ağacın altından devam eden dal baştaki evin üstünden yukarı uzanır. Dalda yaprak ve uç kısmında tomurcuk bulunmaktadır. Motif düzgün sıralamalı olarak aynen tekrar ederek kumaşın etrafında sıralanmıştır. Kumaşın köşe kısımlarında,motiflerin üzerinde bitkisel bezeme olan çiçek ve yapraklardan oluşan bir dal bir merkeze yönlendirilmiş şekilde yerleştirilerek kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 16 Örtü

BİLGİ FORMU 17**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :17

Çizim No :17

Fotoğraf No :17

Envanter No :10745

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

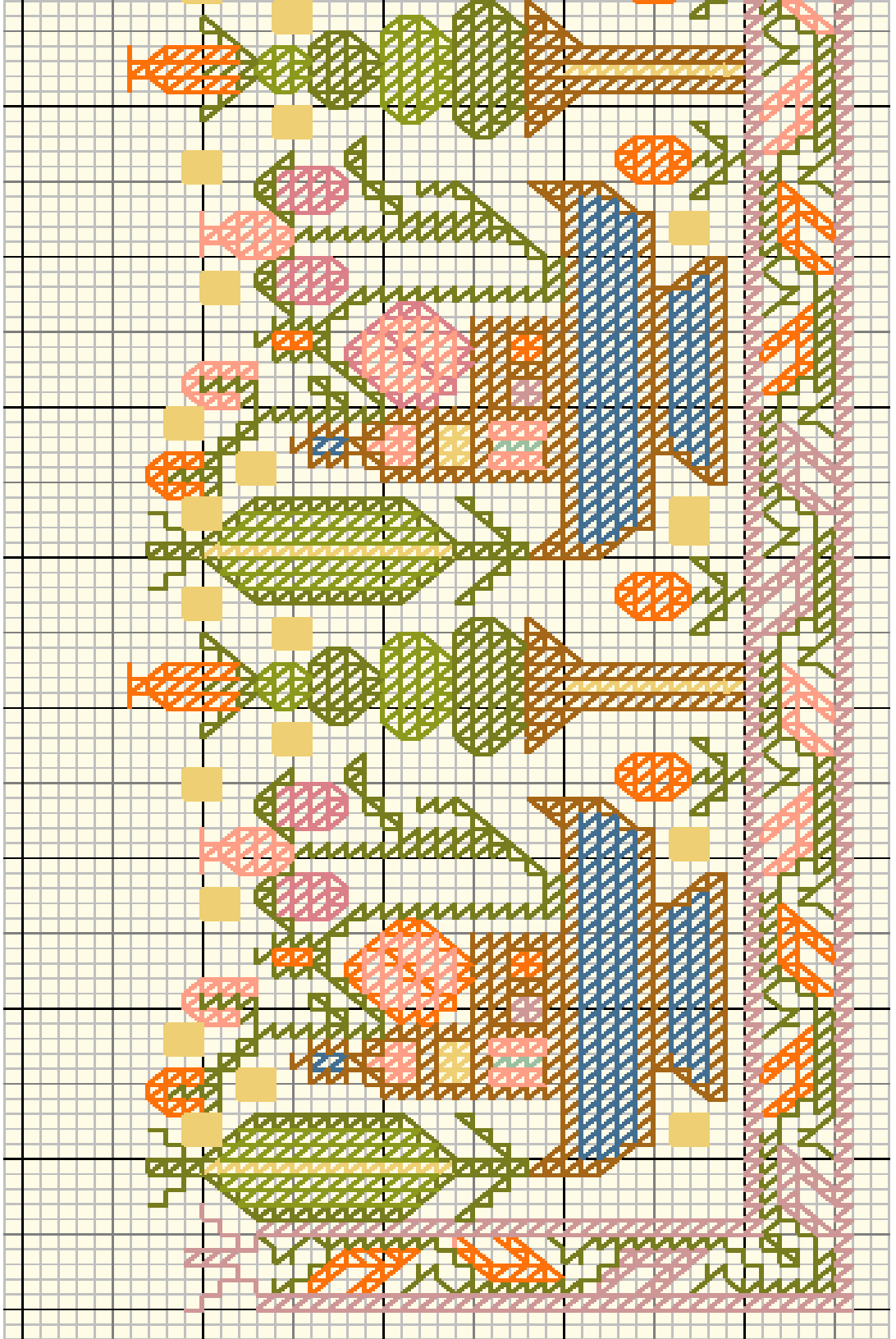
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:07/02/935
Bugünkü Durumu	:Hafif lekeli
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	: Seyit Mehmet'ten Müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:47 cm
Boy	:92 cm
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma
Kenar Temizlemede:	Kumaşın kenarları elde kıvrılarak çırpma dikişi ile bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Pamuk iplik ve Sim
Zeminde	:İnce dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	.:Kahverengi, Açık mavi, Orta mavi, Turuncu, Sarı sim, yavruağzı, Orta yeşil,Koyu yeşil,Açık eflatun
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize çiçek, ağaç ve yaprak
Geometrik Bezeme	: Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	: Kule, tabak
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri:Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve Motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı :Dikdörtgen formda beyaz kumaşın kenarları elde kıvrılarak çırpma dikişi ile tutturulmuştur.Kumaşın kısa kenarlarından 1cm. içeri girilerek diyagonal ve yatay hatlarla oluşturulmuş “V” şeklindeki geometrik düzenleme içinde “U” şeklinde çiçek ve küçük yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak yerleştirilmesiyle bordür hazırlanmıştır. Bordürün hemen üzerinde yer alan motif birbirinden bağımsız üç motiften oluşmaktadır.Birinci motifte nesnel bezeme olan tabak ve üzerinde küçük bir uzantısı olan kule ve içinde bitkisel bezeme olan çiçekler görünmektedir. Kulenin sağ tarafından çeşitli çiçek ve yapraklardan oluşan bir dal kulenin üstüne kadar uzanmıştır. Kulenin sol tarafında ortası simli bir ağaç yer almaktadır.İkinci motifte bitkisel bezeme olan yapraklı küçük bir çiçek vardır.Üçüncü motifte nesnel bezeme olan bir sütun ve üzerinde ağaç ve en üstte yapraklı bir çiçek motifi bulunmaktadır.Bu üç motif düzgün sıralamalı olarak tekrar ederek kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 17 Peşkir

BİLGİ FORMU 18**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :18

Çizim No :18

Fotoğraf No :18

Envanter No :5710

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

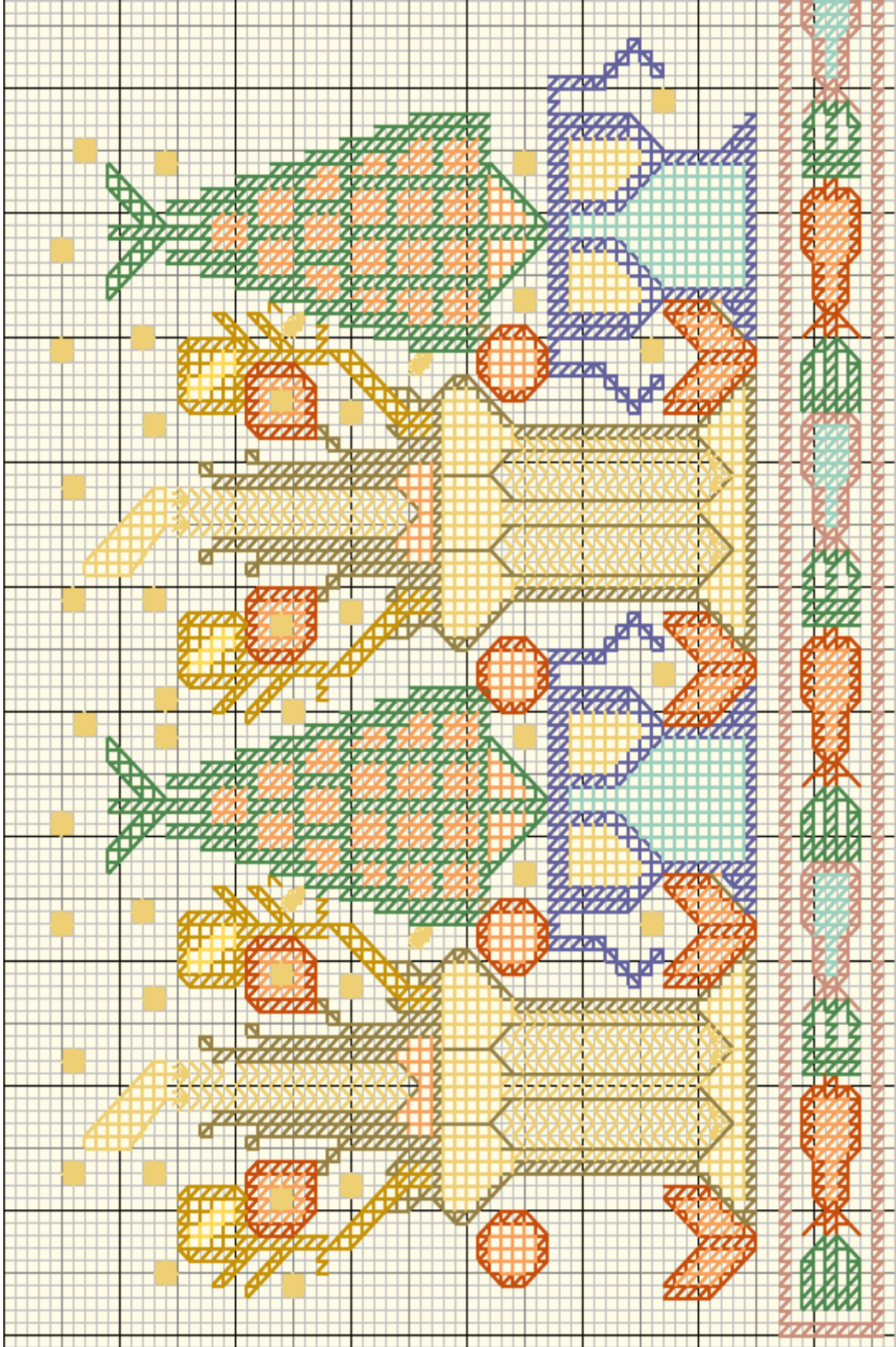
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:21/01/1926
Bugünkü Durumu	: Yer yer sandık lekeleri var.
Onarım Durumu	: Yok
Kime Ait Olduğu	:Türk etnografi komisyonu tarafından müze için satın alınmış.
Ürünün Boyutları	
En	:42 cm
Boy	:122
Ürünün Türü	:Peşkir
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	:Düz hesap iğnesi,Verev hesap iğnesi,Gözeme, Sim Sarma, Muşabak, Balıksırtı
Kenar Temizlemede:	Kumaşın kenarları elde bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	: Sim ve ipek iplik
Zeminde	: Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Turuncu, Yavruağzı, Eflatun, Açık sarı, Koyu sarı, Açık mavi,Koyu mavi,Açık yeşil, Koyu yeşil ve Sarı sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	: Stilize dal, çiçek, yaprak, ağaç
Geometrik Bezeme:-	
Figürlü Bezeme	:
Nesneli Bezeme	: Saksı,sütun
Hayvansal Bezeme :-	
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bağlantılı sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı: Dikdörtgen formda beyaz kumaşın kenarları elde kıvrılıp çırpma dikişi ile tutturulmuştur.Kumaşın kenarından 1cm. içeri girilerek oluşturulmuş bordür stilize edilmiş yaprakların bağlantılı sıralamalı olarak farklı renklerde kumaşın kısa kenarı boyunca tekrar etmiştir.Bordürün hemen üzerinde yer alan desen ise iki stilize motiften oluşmaktadır. Birincisi nesnel bezeme olan saksı motifi üzerinde yer alan bitkisel bezeme yapraklı ağaç motifinden oluşmaktadır.İkinci motif ise nesnel bezeme olan sütun üzerinde orta kısımda bitkisel bezeme ağaç motifi yer almaktadır. Ağaç motifinin iki kenarından ağaç boyunca yükselen çiçek ve yapraklı dallar bulunmaktadır.Her motif arasında küçük bir çiçek bağlantısıyla bağlantılı sıralamalı olarak kumaşın kısa kenarı boyunca yan yana aynen tekrar etmiştir.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 18 Peşkir

BİLGİ FORMU 19**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :19

Çizim No :19

Fotoğraf No :19

Envanter No :16763

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

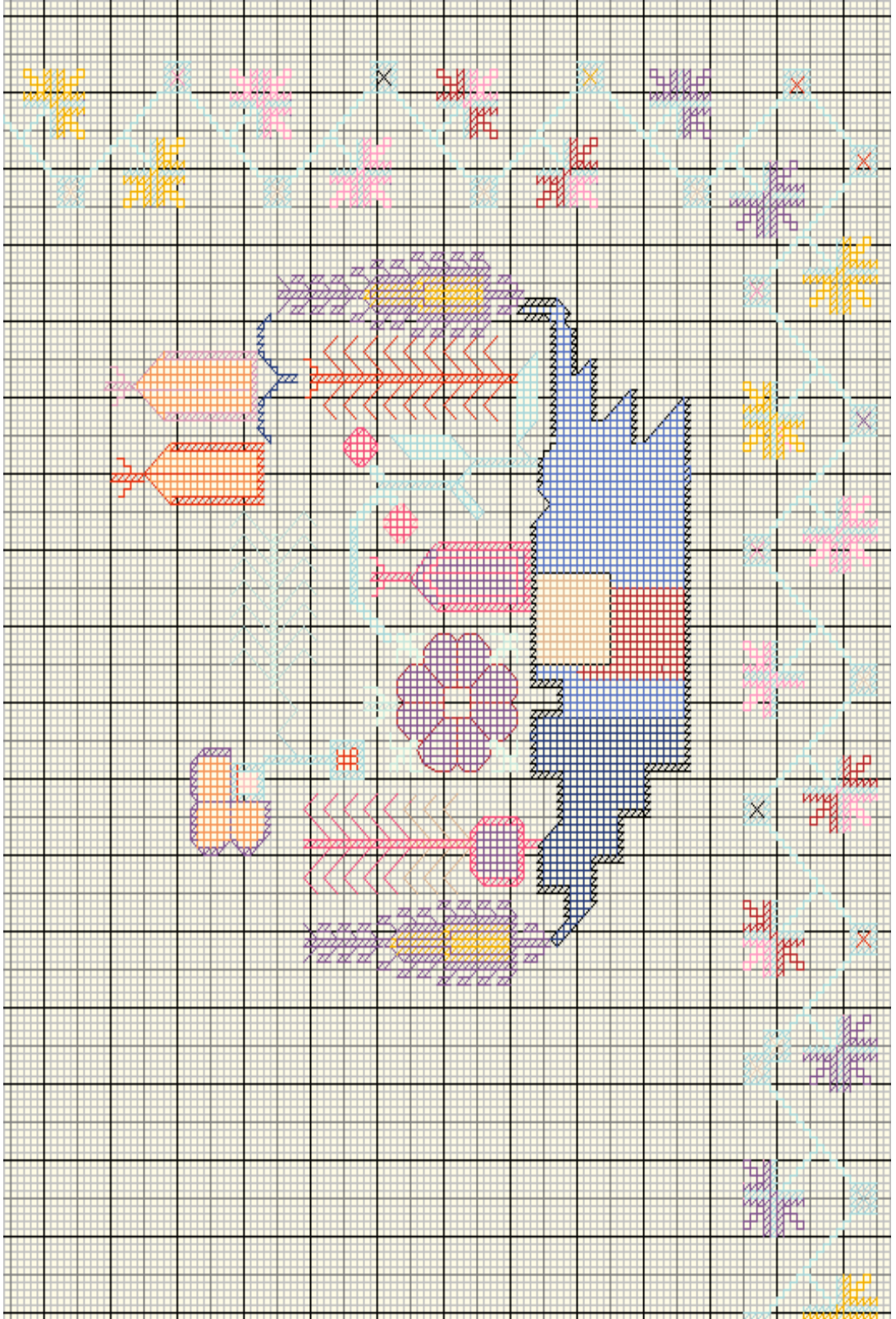
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:24/12/1960
Bugünkü Durumu	:Bir yerinde küçük kumaş eziği var
Onarım Durumu	:Yok
Kime Ait Olduğu	:Mecit Soylu'dan müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:67 cm
Boy	:69 cm
Ürünün Türü	: Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim, Sarma ,Ciğer deldi
Kenar Temizlemede :	Kumaşın kenarları tığ oyası ile temizlenmiştir.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:Pamuk iplik
Zeminde	:Sakangur
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Turuncu,Yavruağzı, Mor, Açık mavi, Koyu mavi, Taba, Krem, Pembe, mor, Siyah
Zeminde	:Krem
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Stilize dal, yaprak, çiçek, selvi ağacı ve yıldız çiçeği
Geometrik Bezeme:	Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	:Vazo
Hayvansal Bezeme:-	
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve Motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon

Eserin Tanımı : Kare formda krem kumaşın dört kenarı metal simden tığ oyası ile temizlenmiştir.Kenarlardan $\frac{1}{2}$ cm. içeri girilerek hazırlanan bordür diyagonal ve paralel doğruların “V” şeklinde oluşturduğu düzlem üzerine çeşitli renklerde yıldız çiçeği yerleştirilmiştir. Bordürün 0,5 cm. üzerinde bulunan motif ise stilize edilmiş nesnel ve bitkisel bezemelerden oluşmuştur.Motifte nesnel bezeme olan vazo motifi kenar kısımlarında bitkisel bezeme olan selvi ağaçları yer alır. Vazonun içinde çeşitli dal, yaprak ve çiçek motifleri bulunmaktadır. Ana motif kumaşın dört kenarında düzgün sıralamalarla yerleştirilmiştir. iki renk tekrarı ile kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 19 Çevre

BİLGİ FORMU 20**Müzenin**

Adı : Etnografya Müzesi

Yeri : Ankara

Ürünün

Örnek No :20

Çizim No :20

Fotoğraf No :20

Envanter No :16555

Bulunduğu Yer : Müze arşivi

İnceleme Tarihi

1 :15 03 2006

2 :22 05 2006

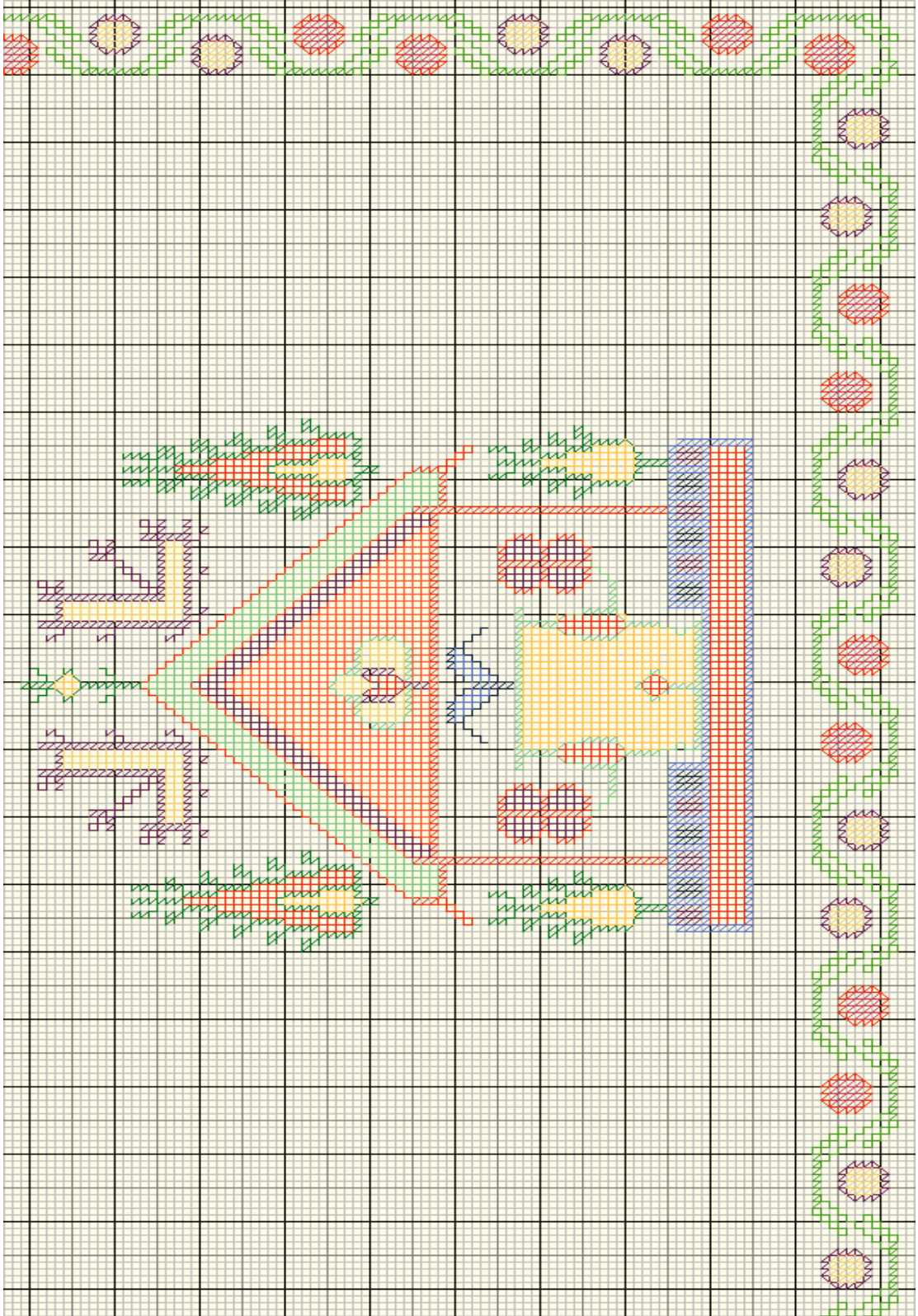
Ürünün Yapılış Tarihi	:Bilinmiyor
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:06/07/1960
Bugünkü Durumu	:Dört yerinde kırmızı leke var ve ortada dikişli yeri Var.
Onarım Durumu	:Ortada bir dikiş var
Kime Ait Olduğu	:Yusuf Ziya Gün'den müze için satın alınmış
Ürünün Boyutları	
En	:95
Boy	:95
Ürünün Türü	: Çevre
Kullanılan Teknikler	
İşlemede	: Düz hesap iğnesi, Verev hesap iğnesi, Gözeme, Sim Sarma
Kenar Temizlemede	:Kumaşın kenarları elde bastırılmıştır.
Kullanılan Araçlar	
Kullanılan Gereçler	
İşlemede	:İpek iplik ve Beyaz sim
Zeminde	:Bez dokuma
Kullanılan Renkler	
İşlemede	:Sarı, Taba, Yavruağzı, Orta yeşil, Koyu yeşil,Orta mavi, Koyu mavi, Lacivert,Mor ve Beyaz sim
Zeminde	:Beyaz
Bezeme Konuları	
Bitkisel Bezeme	:Stilize dal, yaprak, çiçek, gonca, yaban gülü, selvi
Geometrik Bezeme	:Yatay ve diyagonal hatlar
Figürlü Bezeme	:-
Nesneli Bezeme	:Ev
Hayvansal Bezeme	:-
Yazılı bezeme	:-

Kullanılan Kompozisyon özellikleri: Bordür Bağlantılı sıralamalı kompozisyon ve Motifler Düzgün sıralamalı kompozisyon.

Eserin Tanımı: Kare formda beyaz kumaşın kenarı elde kıvrılarak çırpma dikişi ile tutturulmuştur.Kumaşın kenarlarından 4 cm içeri girilerek, hazırlanan bordür diyagonal ve yatay hatlarla oluşturulmuş “V” şeklindeki düzenlemede küçük yapraklar bağlantılı olarak, boşluklarında ise yuvarlak çiçekler bağlantısız olarak bulunmaktadır ve ikili renk tekrarı ile kumaşın dört kenarına yerleştirilmiştir.Bordürün 4 cm. üzerinde bulunan motif ise nesnel bezeme olan çatılı bir evin ortasında sütun şeklinde bir kapı yer almaktadır.Kapının sağ ve sol kenarlarının tam ortasından dalın ucundaki çiçekler pencere yerlerine yerleştirilmiştir. Evin küçük balkonlarında ise birer selvi ağacı bulunmaktadır.Bu ağaçların biraz daha büyüğü çatının arka tarafında görünmektedir.Çatının uç tarafında yapraklı bir gonca yer almaktadır. Goncanın biraz aşağısında kapı üzerinde bağlantılı kısımlarda çiçek motifi tamamlamaktadır. Motif kumaşın dört kenarında düzenli aralıklarla ikili renk tekrarı ile aynen uygulanmıştır. Kumaşın orta kısımlarında motiflere değmeyecek şekilde stilize edilmiş bitkisel bezeme bir demet yabangülü bir merkeze yönlendirilmiş olarak çalışılarak kompozisyon tamamlanmıştır.

Eserle İlgili Yayınlar :Yapılmamıştır

Eserle İlgili Notlar:Envanter bilgisi dışında herhangi bir nota rastlanılmamıştır.

Çizim 20 Çevre

Elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda düzenlenmiş ve aşağıda tablolarla gösterilerek açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Ürünlerin Bugünkü Sağlık Durumu

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen bugünkü sağlık durumu ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo: 1
Ürünlerin Bugünkü Sağlık Durumu

No Nitelik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%
Temiz			x					x	x	x	x		x		x						7	35
Fare Yeniği Var							x														1	5
Yırtık Var					x	x	x														3	15
Sandık Lekesi Var	x	x		x		x	x					x		x			x	x			9	45
Yer Yer Sökülmeler Var																x			x		1	5
Kumaş Eziği Var																		x			1	5
Kırmızı Lekeler Var																				x	1	5
Dikişli Yer Var																				x	2	10

Tablo 1 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin bugünkü sağlık durumu temiz, fare yeniği var, yırtık var, sandık lekeli var, yer yer sökülmeler var, kumaş eziği var, kırmızı lekeler var dikişli yer var olmak üzere sekiz başlık altında ele alınmıştır. Ürünlerde en çok %45 oranında sandık lekeli ürüne rastlanılmıştır. Bunu sırasıyla temiz, dikişli yer var başlıkları izlemektedir.

Ürünlerin Onarım Durumu

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen onarım durumu ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo:2
Ürünlerin Onarım Durumu

No Nitelik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%
Onarım Görmemiş	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		18	90
Yırtık Dikişle Tutturulmuş		x																		x	2	10
Toplam																					20	100

Tablo 2 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin çoğunda %90 oranında onarım görmemiş olduğu, küçük bir kısmında ise yırtık kısımların dikişle tutturulmuş olduğu tespit edilmiştir. Ürünlerin bugünkü sağlamlık durumuna bakıldığında %15’lik kısmının yırtık olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yırtık olup ta onarım görmemiş ürünler olduğu anlaşılmıştır. Ürünlerin Frekans değerlerine göre toplamda 20 sayısını veren tablolarda alt toplam verilmiştir.

Ürünlerin Uygulama (peşkir, çevre, yağlık, örtü) Alanları

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen uygulama alanları (peşkir, çevre, yağlık, örtü) ile ilgili Bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo: 3
Ürünlerin Uygulama (peşkir, çevre, yağlık, örtü) Alanları

No Tür	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%
Peşkir		x					x	x	x	x	x		x	x			x	x			10	50
Çevre				x	x	x						x		x					x	x	7	35
Yağlık	x		x																		2	10
Örtü																x					1	5
Toplam																					20	100

Tablo 3 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin uygulama alanlarında %50'sinin Peşkir olduğu bunu sırasıyla Çevre, Yağlık ve örtü olarak uygulandığı anlaşılmıştır. Tablodaki değerlere bakıldığında işlemlerin yapıldığı dönemde ürünlerde uygulama alanı olarak çoğunlukla peşkir tercih edildiği anlaşılmaktadır.

Ürünlerde Kullanılan İğne Teknikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kullanılan iğne teknikleri ile ilgili Bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo: 4
Ürünlerde Kullanılan İğne Teknikleri

No Teknik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%	
Düz Hesap İğnesi	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	100
Verev Hesap İğnesi	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	100
Gözeme	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	19	95
Sim Sarma	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	17	85
Muşabak	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x		x			x				13	65
Elde Hesap Antikası İle					x	x																2	10
Balıksırtı																			x			1	5
Çiğerdeldi																				x		1	5
İplik Çekilen Antika İle	x																					1	5

Tablo 4 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin tamamında düz ve verev hesap iğnesi tekniğini sırasıyla gözeme, sim sarma, müşabak ,elde hesap antikası, balıksırtı, çiğerdeldi ve iplik çekilerek yapılan antika tekniklerinin takip ettiği saptanmıştır. Tablodaki değerlere göre işlemlerde genellikle temel tekniklerin çok kullanıldığı belirlenmiştir.

Ürünlerde Uygulanan Kenar Temizleme Teknikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kenar temizleme teknikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo: 5

Ürünlerde Uygulanan Kenar Temizleme Teknikleri

No Teknik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%
Elde Bastırarak	x	x							x	x			x	x			x			x	8	60
Oya İle			x								x	x						x	x		5	25
Saçak Bırakarak							x	x													2	10
Saçak Bükerek															x						1	5
Köşe Yapararak				x	x	x															3	15
Sarma İle																x					1	5
Elde Hesap Antikası İle					x	x															2	15
İplik Çekilen Antika İle				x																	1	5

Tablo 5 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin %60 oranında elde gizli baskı yapılarak, %25'inin oya ile bunu sırayla saçak bükerek, köşe yapararak, elde antika ile ve çok küçük bir kısmının ise iplik çekilerek yapılan antika ile, sarma ile kenar temizlemesi yapıldığı belirlenmiştir. Kenar temizlemede sim sarmanın az kullanılması sarmanın pahalı olmasından olabilir.

Ürünlerde Kullanılan İplik Özellikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen iplik özellikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo: 6
Ürünlerde Kullanılan İplik Özellikleri

No Tür	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%
Metal Sim	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x		x	17	85
Pamuk İplik	x		x	x		x	x				x				x	x	x		x		10	50
İpek İplik		x			x			x	x	x	x		x	x				x		x	10	50

Tablo 6 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin % 85 oranında Metal sim,%50’lik dilimlerde Pamuk iplik ve İpek iplik kullanıldığı görülmüştür. İşlemlerin daha güzel görünmesi için işlemlerin büyük çoğunluğunda bazı işlemlerde fazla bazılarında azda olsa sim sırma kullanılmıştır.

Ürünlerde Kullanılan Kumaş Özellikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kumaş özellikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo: 7
Ürünlerde Kullanılan Kumaş Özellikleri

No Özellik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%	
Bez Dokuma	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x			x	17	85
Sakangur												x					x		x			3	15
Toplam																					20	100	

Tablo 7 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin % 81'inde Bez dokuma küçük bir kısmında ise sakangur kumaş kullanıldığı görülmüştür. Kumaşlarda liflerin doğal rengi olan kırık beyaz ve krem rengi kullanılmıştır. Bez dokuma ve sakangur kumaş incelik olarak farklı olmakla beraber ikisi de bezayağı dokuma tekniğiyle dokunmuş sayılabilen kumaşlardır. Sakangur kumaşın az tercih edilmesinin nedeni ince ve hassas bir kumaş olması olabilir.

Ürünlerde Kullanılan Renk Özellikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen renk özellikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8 incelendiğinde Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi işlemlerde kullanılan renklere bakıldığında %70 oranında sarı metal sim ilk sırada yer almaktadır bunu sırasıyla turuncu, siyah, yeşil, koyu mavi, koyu yeşil, orta sarı, açık mavi, orta yavruağzı, orta pembe izlemektedir. Renk tablosunda çıkan sonuç kullanılan iplik özellikleri olan altıncı tablo ile örtüşmektedir. Tablo 6 incelendiğinde iplik çeşidinde genellikle metal sim kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 8
Ürünlerde Kullanılan Renk Özellikleri

No Renk Özellikleri	No																				f	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Sarı Sim	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x		x			x	x			14	70
Turuncu	x	x	x		x	x		x		x		x			x	x	x	x	x		13	65
Orta Yeşil					x		x	x	x	x		x	x	x			x		x	x	11	55
Koyu Mavi		x					x		x	x		x		x	x	x		x	x	x	11	55
Siyah		x	x	x	x	x	x		x	x		x	x						x		11	55
Açık Mavi		x					x		x		x	x				x	x	x	x		9	45
Orta Yavruağzı		x							x		x		x	x				x	x	x	8	40
Orta Pembe								x			x			x			x	x	x		6	30
Koyu Yeşil	x	x	x	x		x				x	x							x		x	9	45
Orta Sarı	x		x	x				x	x			x	x		x					x	9	45
Orta Mavi	x		x		x				x			x	x				x			x	8	40
Açık Yeşil		x	x							x	x	x		x			x				7	35
Kahverengi					x		x	x		x	x			x		x	x				8	40
Mor	x												x		x				x	x	5	25
Orta Eflatun	x				x			x				x						x			5	25
Koyu Sarı									x	x		x						x			4	20
Beyaz Sim										x			x							x	3	15
Orta Kırmızı			x	x		x							x								4	20
Açık Yavruağzı									x			x					x				3	15
Taba									x										x	x	3	15
Krem																x			x		2	10
Bej	x							x								x					3	15
Açık Eflatun	x																x				2	10
Koyu Kırmızı								x													1	5
Açık Kırmızı								x													1	5
Açık Sarı												x							x		2	10
Bordo																x		x			2	10
Koyu Pembe												x					x				2	10
Açık Pembe											x						x				2	10
Lacivert																	x			x	2	10

Ürünlerde Kullanılan Bezeme Konuları

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen bezeme konuları ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo: 9

Ürünlerde Kullanılan Bezeme Konuları

No Konu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	f	%	
Bitkisel Bezeme	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	100
Geometrik Bezeme	x	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x	x	x	x			x	x	16	80
Nesneli Bezeme	x	x	x		x		x	x	x		x	x	x			x	x	x	x	x	x	15	75

Tablo 9 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemelerden hesap işi ürünlerin tamamında Bitkisel Bezeme kullanıldığı görülmüştür. Bitkisel bezemeyi Geometrik ve Nesneli Bezeme takip etmektedir. İşlemelerde figürlü bezeme, hayvansal bezeme ve yazılı bezemeye rastlanılmadığı görülmektedir. Hayvansal bezeme ve figürlü bezemeye rastlanılmamasının sebebi işleyenlerin dini inançları olabilir.

Ürünlerde Kullanılan Kompozisyon Özellikleri

Ankara Etnografya Müzesinde yer alan hesap işi işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kompozisyon özellikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo: 10
Ürünlerde Kullanılan Kompozisyon Özellikleri

Özellik	No																				f	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	19	95
Düzenli Sıralamalı Kompozisyon	x	x	x				x			x		x				x	x		x	x	10	50
Bir merkeze Yönlendirilmiş Kompozisyon					x							x		x						x	4	20

Tablo 10 incelendiğinde Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerde en fazla %95 oranında Bağlantılı sıralamalı kompozisyon uygulandığı bunu sırasıyla Düzenli sıralamalı ve bir merkeze yönlendirilmiş kompozisyon takip etmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara dayalı sonuç ve öneriler yer almıştır.

5.1 Sonuç

Araştırmanın genel amacı; Ankara etnografya müzesinde bulunan hesap işi işlemeli ürünleri, nitelik (teknik, araç-gereç, renk, kompozisyon, bezeme konuları) açısından inceleyerek aynı zamanda desen çizimlerinin yapılarak belgelenmesi ve yararlanmak isteyenlere kaynak oluşturmasını sağlamaktır.

Yapılan araştırmada araştırmanın alt amaçları doğrultusunda bilgi formları incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Yapılan araştırmada ürünleri bugünkü sağlamlık durumu incelendiğinde ürünlerde en çok %45 oranında sandık lekeli ürüne rastlanılmıştır.

2. Onarım durumu ile ilgili tablo sonucuna göre ürünlerin çoğunda %95 oranında onarım görmemiş olduğu, küçük bir kısmında ise yırtık kısımların dikişle tutturulmuş olduğu, ürünlerin bugünkü durumuna bakıldığında ürünlerin %15'lik kısmının yırtık olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yırtık olup ta onarım görmemiş ürünler olduğu anlaşılmaktadır.

3. Ürünlerin uygulama alanlarında (peşkir, çevre, yağlık, örtü) %50'sinin peşkir olduğu bunu sırasıyla çevre, yağlık ve örtü olarak uygulandığı anlaşılmıştır.

4. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin tamamında düz ve verev hesap iğnesi tekniği kullanıldığı belirlenmiştir.

5. Ankara Etnografya Müzesinde bulunan işlemlerden hesap işi ürünlerin %60 oranında elde gizli baskı yapılarak kenar temizlemesi yapılmıştır.

6. İşlemlerde ürünlerin % 85 oranında Metal sim, %50'lik dilimlerde Pamuk iplik ve İpek iplik kullanıldığı tespit edilmiştir.

7. Yapılan araştırmada incelenen ürünlerde iki farklı kumaş türü kullanıldığı belirlenmiştir. Bunlar bez dokuma ve sakangur kumaştır. İşleme ürünlerinde en çok % 81 oranında Bez dokuma kullanıldığı tespit edilmiştir. Kumaşlarda liflerin doğal rengi olan kırık beyaz ve krem rengi kullanılmıştır.

8. İncelenen ürünlerde kullanılan renklere bakıldığında %70 oranında sarı metal sim ilk sırada yer almaktadır bunu sırasıyla turuncu, siyah, yeşil, koyu mavi, koyu yeşil, orta sarı, açık mavi, orta yavruağzı, orta pembe izlemektedir.

9. Araştırma kapsamına alınan işlemlerden hesap işi ürünlerin tamamında Bitkisel Bezeme kullanıldığı görülmüştür. Bitkisel bezemeyi Geometrik ve Nesneli Bezeme takip etmektedir. İncelenen ürünlerde figürlü, hayvansal ve yazılı bezemeye rastlanılmamıştır.

10. İncelenen ürünlerde en fazla %95 oranında Bağlantılı sıralamalı kompozisyon uygulandığı tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla Düzgün sıralamalı ve Bir merkeze yönlendirilmiş kompozisyon takip etmiştir.

5.2 Öneriler

Araştırma verilerinden elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

1. Geçmiş ile gelecek arasında bağlantı kurmamızı sağlayan,yapıldığı çağı yansıtan ve o zamanın toplumunun duygularını, yaşayış tarzlarını, zevklerini birer belge olarak günümüze taşıyarak bunlar hakkında bilgi edinmemizi sağlayan el sanatları hak ettiği değeri görmemektedir. Gelişen teknoloji ve insanların çalışma hayatından dolayı azalan vakitleri hazır işlemleri cazip hale getirmiştir.El sanatları her zamanki değerini korumaktadır fakat yapıma oranı giderek azalmaktadır. El sanatlarının insanlara anlatılması, sadece bir ürün ortaya çıkarılması için değil aynı zamanda dinlendirici bir iş, boş zamanlarını değerlendirici bir iş ve hobi olduğunun, psikolojik olarak insanı rahatlatıcı yönünün de bulunduğu anlatılmalıdır.

2. Müzelerden azami faydalanabilmek için çalışmalar yapılmalıdır. Okullarda müzeler hakkında uzman kişiler tarafından bilgiler verilmeli müzelerin niçin önemli olduğu anlatılmalıdır. Okullarda yapılan müze gezilerinden önce öğrenciler, müze ve orada görecekleri eserler hakkında bilgilendirilmelidir.

3. Müzedeki ürünlerin teşhirdeki kısmı bütünün çok küçük bir parçasıdır. Müzenin işleme bölümünde hesap işinin yanı sıra birçok değerli el işleme teknikleri uygulanmış, gün ışığına çıkmamış ürünler mevcuttur. Bunların araştırılması, milli kültürümüz olan bu eserlerin belgelenmesi gerekmektedir. Bundan sonra yapılacak araştırmalarda müzedeki eserlerin tümünü inceleyecek şekilde planlama yapıp araştırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aklan,C. (1984). **Eğitim Teknolojisi**. Ankara: Aşama Matbaacılık.
- Aksoy,O. (1980). **Etnografya Müzesi Rehberi**. İstanbul: Döler Matbaa,
- Altun, R. (2003). **Müzelerin Eğitimdeki Yeri ve Bu Bağlamda Müzelerin Eğitim Olanakları Açısından Yeterlilik Durumları**. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, Ş. (1993). **Müzeler İçin Düş Bilançosu**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ata, B. (2002). **Müzelerde ve Tarihi Mekanlarda Tarih Öğretimi,Tarih Öğretmenlerinin "Müze Eğitimine" İlişkin Görüşleri**. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atlan, C., Doğan, H. ve Sezgin, İ. (1998). **Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları**. Ankara. Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası.
- Barışta, Ö. (1995). **Türk İşleme Sanatı Tarihi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınevi.
- Barışta, Ö. (1999). **Osmanlı İmparatorluğu Türk İşlemeleri**. Ankara: Kültür Bakanlığı yayınları.
- Ertürk, S. (1994). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Meteksan AŞ.
- Güney, S. (1998). **Davranış Bilimleri ve Yönetim Psikolojisi Terimler Sözlüğü**. Ankara: Ocak Yayınları.
- İlker, C. **Konya Evleri Ve Müzelerde Bulunan Kanaviçe İşlemeler**. Yüksek Lisans Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N. (1995), **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**, Ankara: Eğitim Danışmanlık Ltd Şti
- Karasar, N. (2000). **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkusuz, S. (1980). Nakış. İstanbul: Mili Eğitim Basımevi.
- Köklü, H. (2002). **El İşlemeleri**. İstanbul. Ya-pa Yayın Pazarlama.
- Mercanoğlu, A. (2004). **El Sanatları Eğitiminde Müzeler Ve Tarihi Mekanların Yeri, Önemi Ve Kullanım Alanına İlişkin Öğrenci-Öğretim Elemanları Görüşleri**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Önder, M.(1992). **Türkiye Müzeleri**. Ankara:Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Önder, M. (1995). **Türkiye Müzeleri**. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları

Özcan, T. F. (1994), **Türk Nakışları Öğretim Yaprakları**, Ankara: Önder Matbaacılık

Riviera, G., H., (1962). Müzelerin Eğitimdeki Rolü Hakkında Unesco Bölge Semneri.

Riode Janeiro, biezilya, 7-30 Eylül, 1958, Çeviren, Selma İnal.

Icom Türkiye Milli Komitesi Yayınları

Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük. (2005). İstanbul: Akşam Sanat Okulu Matbaası

Seidel, S. 1999. Müze Eğitimi ve Kültürel Kimlik. Çeviren: Bahri Ata. Ankara:

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları.

Sürür, A. (1976). Türk İşleme Sanatı. İstanbul: Ak Yayınları.

Topallı, N., K., Ö. (2001). **İlk ve Orta Dereceli Okullarda Güzel Sanatlar**

Kapsamında Müze Eğitiminin Rolü ve Önemi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yılmazkurt, G. (2002). Makine Nakışı. Ankara: Kozan Ofset Matbaacılık.

Anonim Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi. (1994). c:1, s: 265. İstanbul:

Hürriyet Ofset.

Anonim Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedi. (1995). c:16, s:8487. İstanbul

Hürrem Fila Yayınevi.

Anonim Meydan Larousse, (1982). c:9, s: 180. İstanbul. Meydan Yayım evi.

Anonim Temel Britannica(1993). c:13, s: 9 İstanbul. Hürriyet Ofset.

Yeni Rehber Ansiklopedisi, (1984). c:6, s:298, İstanbul İhlas Matbaacılık.

Yeni Rehber Ansiklopedisi, (1984). c:7, s:5, İstanbul: İhlas Matbaacılık.

www.erg.sabanciuniv.edu/iok2004/bildiriler/Nurgul%20Ugur.doc

www.kulturbakanligi.gov.tr/TR/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B0005A8100623999D13B2

yayim.meb.gov.tr/dergiler/153-154/zsoy.htm

www.rmk-museum.org.tr/english/education/giris.pdf

EKLER

Ek 1 Bilgi Formu

BİLGİ FORMU

FOTOĞRAF

Müzenin

Adı :

Yeri :

Ürünün

Örnek No :

Çizim No :

Fotoğraf No :

Envanter No :

Bulunduğu Yer :

İnceleme Tarihi

1 :

2 :

Ürünün Yapılış Tarihi	:
Ürünün Müzeye Geliş Tarihi	:
Bugünkü Durumu	:
Onarım Durumu	:
Kime Ait Olduğu	:
Ürünün Boyutları	:
En	:
Boy	:
Ürünün Türü	:
Kullanılan Teknikler	:
İşlemede	:
Kenar Temizlemede	:
Kullanılan Araçlar	:
Kullanılan Gereçler	:
İşlemede	:
Zeminde	:
Kullanılan Renkler	:
İşlemede	:
Zeminde	:
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	:
Geometrik Bezeme:	:
Figürlü Bezeme	:
Nesneli Bezeme	:
Hayvansal Bezeme	:
Yazılı bezeme	:
Kullanılan Kompozisyon özellikleri:	:
Eserin Tanımı	:
Eserle İlgili Yayınlar	:
Eserle İlgili Notlar	: